

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätös 2020

Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

VALTIONEUVOSTON KANSLIAN JULKAISUJA 2021:1

vnk.fi

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 2021:1

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätös 2020

Toimintakertomus ja
tilinpäätöslaskelmat

Valtioneuvoston kanslia Helsinki 2021

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Publication distribution**Institutional Repository
for the Government
of Finland Valto**

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Publication sale**Online bookstore
of the Finnish
Government**

vnjulkaisumyynti.fi

Valtioneuvoston kanslia

© 2021 tekijät ja Valtioneuvoston kanslia

ISBN pdf 978-952-383-041-7

ISSN pdf 2490-1164

Taitto Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2020

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätös 2020 Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

---

Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 2021:1

Julkaisija Valtioneuvoston kanslia

Kieli suomi **Sivumäärä** 122

Tiivistelmä Valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön vuoden 2020 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumista kuvaavista toteutumalaskelmista, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista. Valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön tilinpäätös sisältää myös oikeuskanslerinviraston toimintakertomuksen.

Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin ministeriön toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös sisäisen valvonnan arviointilausuman, kokonaisarviointien tulokset ja yhteenvedot väärinkäytöksistä.

Asiasanat tilinpäätös, talous, toimintakertomus

ISBN PDF 978-952-383-041-7 **ISSN PDF** 2490-1164

Asianumero VN/24854/2020

Julkaisun osoite <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-041-7>

Bokslut för statsrådets kanslis bokföringsenhet (BFE 125) för 2020

Statsrådets kanslis publikationer 2021:1

Utgivare Statsrådets kansli

Språk finska **Sidantal** 122

Referat Bokslutet för statsrådets kanslis bokföringsenhet för 2020 består av en verksamhetsberättelse, utfallskalkyler som redogör för utfallet av budgeten, en intäktsoch kostnadskalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna, en balansräkning som redogör för den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och uppgifter som lämnas i bilagor. Bokslutet för statsrådets kanslis bokföringsenhet innehåller också justitiekanslersämbetets verksamhetsberättelse.

Verksamhetsberättelsen i bokslutet innehåller ledningens översikt över verksamheten, en rapport om de samhälleliga verkningarna av ministeriets verksamhet samt en beskrivning av den funktionella effektiviteten, produktionen, kvalitetsledningen och hanteringen av mänskliga resurser. Verksamhetsberättelsen innehåller också ett utlåtande om utvärderingen av den interna kontrollen, resultaten av helhetsbedömningarna och sammanfattningar av oegentligheter

Nyckelord bokslut, ekonomi, verksamhetsberättelse

ISBN PDF 978-952-383-041-7 **ISSN PDF** 2490-1164

Ärendenr. VN/24854/2020

URN-adress <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-041-7>

Sisältö

1	Johdon katsaus	9
2	Tuloksellisuus	13
2.1	Valtioneuvostotason tulostavoitteet.....	13
2.1.1	Hallitusohjelman toimeenpano	13
2.1.2	Suomen EU-politiikan johtaminen	19
2.1.3	Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka	20
2.1.4	Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet.....	23
2.2	Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet	28
3	Vaikuttavuus	30
3.1	Toiminnan vaikuttavuus.....	30
3.2	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	33
4	Toiminnallinen tehokkuus	36
4.1	Toiminnan tuottavuus.....	36
4.2	Toiminnan taloudellisuus.....	38
4.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	45
4.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus	46
5	Tuotokset ja laadunhallinta	47
5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	47
5.1.1	Hallitusohjelman toimeenpano	47
5.1.2	Suomen EU-politiikan johtaminen	52
5.1.3	Arvonimet	53
5.1.4	Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka	54
5.1.5	Valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutehtävien suoritteet.....	54
5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	64
6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	65
6.1	Henkilöstön määrä ja rakenne.....	65
6.2	Tehty työaika ja henkilöstökulut	67

6.3	Työhyvinvointi ja työkykyinvestoinnit.....	68
6.3.1	Työtyytyväisyys	68
6.3.2	Työkykyisyys ja poissaolot	69
6.4	Osaaminen ja muu aineeton pääoma	70
7	Tilinpäätösanalyysi	72
7.1	Rahoituksen rakenne	72
7.2	Talousarvion toteutuminen	74
7.3	Tuotto- ja kululaskelma	80
7.4	Tase	81
8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	83
9	Arviointien tulokset.....	85
10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	86
11	Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot	87
11.1	Valtioneuvoston kanslian talousarvion toteutumalaskelma	87
11.2	Talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella	91
11.3	Valtioneuvoston kanslian tuotto- ja kululaskelma.....	91
11.4	Valtioneuvoston kanslian tase.....	92
12	Liitteet	94
	Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta	94
	Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot.....	96
	Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset.....	97
	Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat	97
	Liite 5: Henkilöstökulujen erittely	98

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset	98
Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot.....	100
Liite 8: Rahoitustuotot ja –kulut	102
Liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat	102
Liite 10: Arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	103
Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat	106
Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	107
Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat.....	108
Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat.....	108
Liite 15: Velan muutokset.....	108
Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio	108
Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot.....	109
13 Allekirjoitukset.....	111
14 Oikeuskanslerinviraston toimintakertomus	112
15 Allekirjoitukset.....	122

LYHENNELISTAUS

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksessä on käytössä seuraavat lyhenteet:

Valtioneuvosto VN
Valtioneuvoston kanslia VNK
Ulkoministeriö UM
Oikeusministeriö OM
Sisäministeriö SM
Puolustusministeriö PLM
Valtiovarainministeriö VM
Opetus- ja kulttuuriministeriö OKM
Maa- ja metsätalousministeriö MMM
Liikenne- ja viestintäministeriö LVM
Työ- ja elinkeinoministeriö TEM
Sosiaali- ja terveysministeriö STM
Ympäristöministeriö YM
Oikeuskanslerinvirasto OKV
Tasavallan presidentin kanslia TPK

1 Johdon katsaus

Vuotta 2020 leimasi covid-19-kriisi, joka johti ennennäkemättömiin toimiin Suomessa ja maailmalla. Koronapandemian saavuttua Suomeen edellytti se hallitukselta nopeaa reagoitua epidemian hillitsemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi. Suomeen julistettiin maaliskuussa poikkeusolot ja valmiuslaki otettiin käyttöön. Keivään aikana toteutettiin useita rajoitustoimenpiteitä muun muassa Uudenmaan sulkeminen. Valtioneuvostoon luotiin covid-19-koordinaatioryhmä ja covid-19-operaatiokeskus tukemaan hallituksen tiedonsaantia ja päätöksentekoa kriisin aikana. Tilannekuva päivitettiin hallituksen tarpeisiin. Valtioneuvoston työtilat turvattiin ja henkilöstö siirtyi laajaan etätyöhön. Korona muutti kanslian henkilöstön työn painotuksia voimakkaasti toimintavuoden aikana. Kansliassa tehdyn selvityksen mukaan kertomusvuonna kansliassa tehdystä työstä viidesosa jouduttiin suuntaamaan koronaviruksen torjuntaan ja hallintaan.

Valtioneuvoston kanslia ohjasi ja koordinoi muiden ministeriöiden valmistelua kriisin hallinnan tavoitteiden saavuttamiseksi sekä vastasi valtioneuvoston kanslian valmisteluvas-
tuulle osoitettujen päätösten ja muiden toimien toteuttamisesta sekä erilaisten oikeudellisten arvioiden tekemisestä. Pandemiasta ja sen rajoituksista viestittiin valtioneuvostossa ja valtiolla yhtenäisesti, ajantasaisesti ja avoimesti valtioneuvoston kanslian johdolla. Poikkeusolojen aikana käynnistettiin uusi Suomi toimii –viestintäkokonaisuus.

Koronapandemian vaikutukset otettiin huomioon valtionyhtiöiden ja valtion osakkuus-
yhtiöiden rahoitusasemassa ja liiketoiminnassa. Erityisesti liikennesektorin yhtiöihin vaikutukset olivat poikkeuksellisen suuret, ja yhtiöiden rahoitusasema ja liiketoiminnan näkymät heikkenivät merkittävästi. Omistajatoimenpiteillä tuettiin liikennesektorin yhtiöitä pääomituksella ja sen valmistelulla, osinkopäätöksillä sekä valtioneuvostolla.

Hallitusohjelman toimeenpano eteni covid19-tilanteesta riippumatta. Kertomusvuonna raportoitiin toistamiseen Suomen maaraportissa Agenda2030 toimeenpanosta. Valtioneuvosto asetti pääministerin johtaman ilmastopolitiikan pyöreän pöydän 27.2.2020. Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon valmistelu käynnistyi.

Valtioneuvoston työn tukemiseksi valtioneuvoston lainsäädäntövalmistelun suunnitel-
mallisuutta vahvistettiin, kun hallitus hyväksyi lainsäädäntöohjelman vaalikaudelle 2019–2023. Lainsäädäntöohjelma on ensimmäinen monivuotinen suunnitelma hallitusohjelmaa keskeisesti toteuttavista ja muista keskeisistä lainvalmisteluhankkeista vaalikaudella.

Valtion kaikkien pörssiomistusten arvonkehitys oli markkinakehitykseen verrattuna hyvää kertomusvuonna. Valtion kaikkien pörssiomistusten kokonaistuotto oli 35,4 prosenttia. Kasvu edellisvuoteen johtui Nesteen osakekurssin noususta kaksinkertaiseksi. Osinkotuloja kertyi valtioneuvoston kanslialle kertomusvuonna 823 miljoonaa euroa. Valtioneuvosto vahvisti uuden omistajapoliittisen periaatepäätöksen, joka painottaa vahvasti ilmastonmuutoksen torjuntaa, digitalisaation hyödyntämistä sekä yritysvastuuasioita. Ilmastorahaston toimintamalli suunniteltiin ja se siirrettiin työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjaukseen.

Vahvan, yhtenäisen ja toimintakykyisen EU:n kannalta merkittävä saavutus oli, kun monivuotisesta rahoituskehiksestä (2021–2027) saavutettiin sopu heinäkuussa 2020, samoin kuin covid-19-kriisin vuoksi perustetusta elpymisvälineestä. Ratkaisuissa korostettiin oikeusvaltioperiaatetta ja ilmasto- ja digitalisaatiotavoitteita. Yhdistyneen kuningaskunnan EU-eroa koskeva sopimus tuli voimaan helmikuussa, ja kertomusvuonna saatiin neuvoteltua kauppa- ja yhteistyösopimus EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välille. EU-selonteon valmistelu käynnistettiin ja se annettiin eduskunnalle 28.1.2021.

Valtioneuvoston kanslian vastuulla olevissa useissa palvelutyypissä tehtävissä (muun muassa käännöspalvelut, tiedonhallinta- ja virastopalvelut sekä ICT) työmäärät kasvoivat kertomusvuonna olennaisesti. Kokonaisuutena tarkastellen tehtävien hoitamisessa pystyttiin vastaamaan hyvin muuttuneeseen toimintaympäristöön sekä kasvaneeseen kysyntään (käännöspalvelut, tiedonhallinta). Vuoden 2020 aikana rakennettiin palvelutarjonnan osalta uusia toimintamalleja tietotuessa, IT-palveluissa, virastopalveluissa ja sisäisessä viestinnässä. Valtioneuvoston virastopalveluiden sisäinen organisointi sekä toimintamallit uudistettiin ja kokemukset ovat olleet vuoden 2020 toiminnan osalta hyviä.

Käytännön hallinto- ja palvelutehtävien hoitamisen ohella onnistuttiin myös edistämään VNK:n vastuulla olevia laajoja kehittämishankkeita liittyen toimintaprosessien sekä niitä tukevia tietojärjestelmien ja informaatioteknologian kehittämiseen ja käyttöönottoihin. Yhteistä asianhallintajärjestelmä VAHVAA käytti vuoden 2020 lopussa kymmenen ministeriötä mahdollistaen muun muassa laajan digitaalisen asiankäsitteilyn sekä sähköisen allekirjoituksen. Valtioneuvoston kaikissa ministeriöissä käytössä oleva yhteinen virtuaaliryöpöytä KAMPUS tuki virkamiestyön tekemistä hyvin covid-tilanteen myötä muuttuneessa toimintaympäristössä. Valtioneuvoston yhteisen Virkkupalvelunhallintajärjestelmän palveluvalikoimaa laajennettiin.

Valtioneuvoston kokonaisarkkitehtuurin hallintamalli päivitettiin uuden tiedonhallintalain vaatimukset huomioivaksi ja valtioneuvoston salassa pidettävien aineistojen käsittelymääräys annettiin. Valtioneuvoston yhteisiä turvallisuusohjeita ja henkilöstöpoliitti-

sia linjauksia päivitettiin. Tietoturvallisuuden osalta valtioneuvostotasoinen tietoturval-
lisuuden kehittäminen ja siihen perustettu valtioneuvostotasoinen eri johto- ja yhteis-
työryhmistä koostuva organisointimalli jatkoi toimintaansa.

Valtioneuvoston juhlahuoneisto Smolnan ja Merikasarmin laajat rakennushankkeet
etenivät, samoin Meritullinkatu 10:n peruskorjaus käynnistyi. Valtioneuvoston linnan
korttelin ja valtioneuvostokorttelin peruskorjaus- ja uudistushanke eteni hankesuunnit-
teluvaiheeseen. Valtioneuvoston tilaturvallisuusmääräys päivitettiin. Henkilöstöravinto-
laiden (Meritulli ja Vaskipohja) kilpailutus toteutettiin.

Valtioneuvoston kanslian toiminnan vuosi

Hallitusohjelman toimeenpano

- Covid-19-kriisin ohjaus ja tuki. Valmiuslain käyttöönotto. Toimivien ja turvallisten työtilojen ja -välineiden ja valtioneuvoston toiminnan järjestäminen
- Covid-19-tietoa päätöksentekoon: tilannekuva, tiedekatsaus, Kansalaispulssi, selvitykset ja arvioinnit
- Suomi toimii -kampanjakokonaisuus
- Suomen maaraportti YK:lle (Agenda2030)
- Lainsäädäntöohjelma vaalikaudelle 2019–2023

Suomen EU-politiikan johtaminen

- EU:n rahoituskehitys 2021–2027 ja elpymispaketti mukaan lukien ns. oikeusvaltioasetus, ilmasto- ja digitalisaatiotavoitteet
- EU:n ja Iso-Britannian kauppaa- ja yhteistyösopimus
- Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta

Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka

- Omistajapoliittinen periaatepäätös, uutena painotuksena il-
masto-, digitalisaatio- ja vastuullisuusasiat
- Koronapandemian vaikutukset liikennesektoriin
- Ilmastorahaston toimintamalli ja siirto työ- ja elinkeinoministeriöön
- Valtion pörssiomistusten kokonaistuotto 35,4 %
- Tuloutus osinko- ja omistusmyynneistä 826 milj. euroa

Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet

- Palvelutehtävissä covid-19 johdosta selkeä työmäärän kasvu. Palvelukysyntä kasvoi käänöksissä ja tiedonhallinnassa. Muut-
tuneisiin tarpeisiin vastattiin
- Uusia toimintamalleja tietouessa, IT-palveluissa, virastopalve-
luissa ja sisäisessä viestinnässä

- Laajat kehittämishankkeet edistyivät: asianhallintajärjestelmä VAHVA, virtuaalityöpöytä KAMPUS ja palvelunhallintajärjestelmä VIRKKU
- Yhteisiä ohjeita ja toimintamalleja mm. turvallisuus, salassa pidettävät aineistot, henkilöstöpolitiikka
- Smolnan, Meritullinkatu 10:n ja Merikasarmin peruskorjaukset. VN korttelit 1&2 -hankkeiden suunnittelu

2 Tuloksellisuus

Tässä luvussa on esitetty valtioneuvoston kanslian vuoden 2020 tulostavoitteiden toteutuminen.

2.1 Valtioneuvostotason tulostavoitteet

Valtioneuvoston kanslia on määritellyt toiminnalleen neljä painopistettä, joiden mukaisesti valtioneuvostotason tulostavoitteet on ryhmitelty. Tässä luvussa on arvioitu tulostavoitteiden toteutuminen perusteluineen (arvosanat: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä, kesken).

2.1.1 Hallitusohjelman toimeenpano

Painopisteen tulostavoitteet tukevat hallituksen strategista päätöksentekoa, valtioneuvoston yhtenäistä viestintää sekä vahvistavat lainsäädäntövalmistelun suunnitelmallisuutta.

Tulostavoite 1. Hallituksella on käytössään toimintamalli, tieto ja kootut resurssit strategista päätöksentekoa ja toimeenpanoa varten.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Tulostavoitteen toteutuminen: Hallituksen ensimmäisenä täytenä toimintavuonna hallituksen toimintamalliksi on vakiintunut säännöllisten hallituksen neuvotteluiden aktiivinen käyttäminen covid-19-tilanteessa sekä iltakoulujen hyödyntäminen. Ministerityöryhmät ovat toimineet aktiivisesti ja poikkihallinnollista pitkäjänteistä yhteensovittamista on tehty valtiosihteerikokouksissa.

Hallitusohjelman toimeenpano on edennyt covid-19-tilanteesta riippumatta hyvin. Hallituksen toimintasuunnitelmasta on muodostunut tavoitteen mukaan elävä dokumentti, jota on päivitetty sekä sisällöllisesti (budjettiriihen päätökset) että teknisesti. Hallitusohjelman seuranta ja arviointi on rakentunut hallitusohjelman strategiaan kokonaisuuksiin, joita seurataan hallitusohjelman toimintasuunnitelman kautta Hankeikkunassa.

Parlamentaaristen komiteoiden työtä on tuettu valtioneuvoston kansliasta luomalla niille yhteisiä toimintamalleja, tarjoamalla sisältötukea sekä luomalla komiteoille yhteinen visuaalisen ilme ja viestinnän periaatteet.

Hallituksen tiedonsaannin tukemiseksi on otettu käyttöön uusi poikkihallinnollinen hankintamalli valtioneuvoston pikaisille selvityksille. Kertomusvuonna menetelmällä toteutettiin selvitykset muun muassa uusiutuvien lentopolttoaineiden jakeluveloitteesta sekä järjestelmällisestä häirinnästä ja maalittamisesta (lainsäädännön arviointi). Lisäksi käyttöön otettiin tiedepaneelimalli, jossa luotiin vuorovaikutteinen, ketterä ja jatkuva toimintamalli tutkitun tiedon välittämiseksi päätöksenteon käyttöön. Toimintakertomusvuonna asetettiin kaksi tiedepaneelia – covid-19-tiedepaneeli ja Väestöpoliittinen tiedepaneeli.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelma (VN TEAS -suunnitelma) vuodelle 2021 valmisteltiin ministeriöiden välisenä yhteistyönä. Vuoden 2020 suunnitelmasta käynnistettiin 62 hanketta. Toteutettiin VN TEAS -raporttien laadunarviointiin liittyvä kokeilu, jonka tavoitteena oli tukea hanketoimijoiden ja ohjausryhmien yhteistyötä raporttien tutkimuksellisen laadun varmentamisessa. Saadun palautteen pohjalta toimintamalli päätettiin ottaa pysyvään käyttöön.

Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon valmistelu käynnistyi. Tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa rakentaa yhteistä ymmärrystä tulevaisuuden toimintaympäristöstä Suomessa ja tunnistaa keskeisimpiä kysymyksiä tuleville vuosille. Tulevaisuusselonteon valmistelu on toteutettu vahvemmin ministeriöiden yhteiseen ja jatkuvaan ennakointiin perustuen eduskunnan ponsien mukaisesti.

Valtioneuvoston strategiahierarkian periaatteiden valmistelu on käynnissä ja periaatteiden hyväksyminen siirtyy vuodelle 2021.

Tulostavoite 2. Lainsäädännön valmistelun koordinointi on suunnitelmallista sekä tukee hallituksen keskeisiä prosesseja, uudistuksia sekä laadukasta lainsäädäntöä.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Tulostavoitteen toteutuminen: Hallituksen lainsäädäntösuunnitelma, jonka tavoitteena on luoda kokonaiskuva hallituksen lainsäädäntötyöstä koko hallituskaudella, päivitetiin suunnitelmalla vaalikauden 2019–2023 keskeisistä lainsäädäntöhankkeista. Lisäksi valmisteltiin hallituksen lainsäädäntösuunnitelmat, jotka kattoivat syysistunto-kauden 2020 ja kevätistunto-kauden 2021.

Lainsäädännön arviointineuvoston roolin vahvistamiseksi sen resurssointia päätettiin lisätä. Lisäksi pohdittiin myös esimerkiksi toiminnallisia keinoja yhteistyön lisäämiseksi ministeriöiden kanssa. Esillä oli myös hallituksen esitysluonnoksia koskevien lausuntojen määrän nostaminen. Vuonna 2020 lausunto annettiin 11 hallituksen esityksestä.

Valtioneuvoston kanslian valmistelussa olleita hallituksen esityksiä annettiin eduskunnalle tietojensaannista arvonimiasioissa sekä valtioneuvostolain muuttamisesta tiedonhallinnan osalta. Covid-19-kriisin aiheuttaman resurssien uudelleen suuntaamisen vuoksi hallituksen esitykset valtioneuvoston jäsenten karensisääntelyksi sekä muutoksiksi ministereiden valoja ja vakuutuksia koskevaan sääntelyyn siirtyivät myöhemmin annettaviksi.

Tulostavoite 3. Hallituksen strategisten painopisteiden toimeenpano on onnistunutta ja niistä viestitään yhtenäisesti ja kattavasti.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Tulostavoitteen toteutuminen: Valtioneuvoston kanslian vastuulla olevien toimintaohjelmien ja strategioiden valmistelu eteni pääosin suunnitellusti.

Arktisen politiikan strategian valmistelutyötä on ohjannut Arktisen politiikan strategian ohjausryhmä, jossa on edustus kaikista ministeriöistä. Arktinen neuvottelukunta tukee työllään strategiavalmistelua ja myös myöhemmin sen toteutumisen seurantaa. Neuvottelukunnan jäsenet edustavat monipuolisesti Suomen arktista osaamista. Valmistelutyöryhmät asetettiin keväällä 2020. Strategia valmistuu maaliskuussa 2021.

Saamelaiden totuus- ja sovintokomission asettamista valmisteltiin koko vuosi 2020. Valtion komissaarien nimeämistä on tehty virkamiesvalmisteluna. Saamelaiskäräjät ja Kolttien kyläkokous ovat joulukuussa 2020 nimenneet omat komissaariehdokkaansa. Komissio pyritään asettamaan alkuvuodesta 2021. Sen jälkeen komissio VNK:n tuella rekrytoi itselleen sihteeristön. Psykososiaalinen tuki on tärkeä osa totuus- ja sovintoprosessin toteutumista ja kertomusvuonna toteutettiin esiselvitys psykososiaalisen tuen tarpeesta prosessin aikana.

Meripolitiikan toimenpideohjelmaa on valmisteltu tammikuussa asetetun meripolitiikan ohjausryhmän ohjauksessa. Valmistettava toimenpideohjelma perustuu valtioneuvoston periaatepäätökseen meripolitiikan linjauksista. Valmistelutyössä on kuultu laajalti eri sidosryhmiä. Toimenpideohjelma valmistuu vuonna 2021.

Valtioneuvoston kanslian koordinoiman Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelman toteutus on edennyt suunnitellusti. Kertomusvuonna jatkettiin kunnille suunnattujen Terveet

tilat -työpajojen toteutusta yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa järjestämällä yksi tilaisuus Helsingissä ja kolme muuta työpajaa etäwebinaareina. Lokakuussa julkaistiin kunnille suunnattu Terveet tilat -toimintamalli, jonka tarkoituksena on tukea kuntia ennakoivassa kiinteistönpidossa ja toimia tukimateriaalina sisäilmahaasteiden ratkaisemisessa ja erityisesti niiden ennaltaehkäisyssä. Ohjelmaan liittyvää viestintää on lisätty ja uusi verkkosivusto tilatjaterveys.fi avattiin.

Kertomusvuonna raportoitiin toistamiseen Suomen maaraportissa Agenda2030 toimeenpanosta. Suomi sai raportista erinomaista palautetta. Selonteko Agenda2030 toimeenpanosta valmisteltiin SDG-rakenteeseen kiinnittyen tiiviissä yhteistyössä ministeriöiden kanssa sidosryhmiä kuullen ja se annettiin eduskunnalle lokakuun alussa. Agenda2030 tiekarttaprosessin tueksi laadittu selvitys valmistui ja tiekarttaprosessin valmistelusta linjattiin joulukuussa kestävän kehityksen toimikunnan kokouksessa.

Valtioneuvosto asetti ilmastopolitiikan pyöreän pöydän 27.2.2020. Pääministeri toimii pyöreän pöydän puheenjohtajana.

Hallituksen vuosikertomus vuodelta 2019 annettiin eduskunnalle sovitussa aikataulussa toukokuussa 2020. Kertomuksen sisältöä kehitettiin eduskunnan tarkastusvaliokunnan esittämien kannanottojen mukaisesti.

Valtioneuvoston ja hallituksen yhtenäistä viestintää on koordinoitu muiden ministeriöiden ja keskeisten viranomaisten kanssa tiiviisti. Yhteistä valtioneuvoston visuaalisen viestinnän konseptia on käytetty hallituksen ja ministeriöiden koronaviestinnässä ja muussa yhteisessä viestinnässä, kuten budjetti- ja ministerityöryhmien viestinnässä. Visualisoidun tiedon välittäminen ja hyödyntäminen koronakriisin viestinnässä on kasvanut erityisesti valtioneuvoston sosiaalisen median kanavissa (Twitter, Instagram ja Facebook), mikä näkyi kanavien seuraajamäärien monikertaistumisena. Ministeriöiden yhteiseen käyttöön on tuotettu myös yhteisiä graafisia pohjia.

Hallituksen toimista ja tavoitteista on viestitty myös henkilökunnalle valtioneuvoston yhteisessä intranetissä Kampuksessa. Kertomusvuodelle suunniteltuja Pääministerin henkilöstötilaisuuksia ministeriöille ei järjestetty koronavirustilanteen vuoksi

Tulostavoite 14. Valtioneuvoston toimintakyky ja hallituksen toimintaedellytykset on turvattu covid-19-viruksen aiheuttamassa epidemia-tilanteessa.

Tulostavoitteen arvosana: Erinomainen

Tulostavoitteen toteutuminen: Covid-19-kriisin hallinnan kannalta yksi tärkeimmistä yksittäisistä toimenpiteistä oli valmiuslain käyttöönotto, josta valtioneuvoston kanslia vastasi. Käyttöönotto onnistui yllättävässä tilanteessa nopeasti, vaikka aikaa valmistelulle oli vain joitakin päiviä. Valtioneuvoston kanslian ohella keskeisiä ministeriöitä valmiuslain soveltamisen kannalta olivat sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö. Muut ministeriöt toimivat kriisin hallitsemiseksi toimialojensa mukaisesti.

Valtioneuvoston kansliassa valmisteltiin valmiuslain käyttöönoton lisäksi lukuisat muut siihen liittyvät suoraan ja epäsuorasti liittyvät toimet sekä myös sen käytöstä luopuminen. Esimerkiksi Uudenmaan sulkemista koskeva valmiuslakiin perustunut sääntely valmisteltiin kansliassa. Kriisin aikana ohjattiin ja koordinoitiin muiden ministeriöiden valmistelua kriisin hallinnan tavoitteiden saavuttamiseksi sekä vastattiin valtioneuvoston kanslian valmisteluvastuulle osoitettujen päätösten ja muiden toimien toteuttamisesta sekä erilaisten oikeudellisten arvioiden tekemisestä.

Valtioneuvoston ja hallituksen yhtenäistä poikkeusolojen viestintää johdettiin valtioneuvoston kansliasta. Hallituksen tiedotustilaisuuksia pidettiin poikkeusolojen alkuaikoina päivittäin ja niiden katsojamäärät olivat ennätyskallista suuret. Poikkeusolojen aikana käynnistettiin täysin uudenlainen Suomi toimii -viestintäkokonaisuus, jonka tehtävänä on tukea yhteiskunnan ja ihmisten toimintaa ja jaksamista sekä henkistä kriisinkestävyttä. Vuoteen 2022 jatkuvassa hankkeessa on toteutettu useita kansalaisviestinnän kampanjoita laajassa yhteistyössä viranomaisten, yritysten ja järjestöjen kanssa.

Verkkoviestintäyhteistyötä tiivistettiin muiden ministeriöiden kanssa erityisesti koronaviestinnässä. Valtioneuvoston verkkosivuille tuotettiin monikielisesti Tietoa ja neuvontaa koronaviruksesta -kokonaisuus, johon on koottu muun muassa hallituksen linjaukset ja päätökset, voimassa olevat rajoitukset ja suositukset, vastauksia usein kysytyihin kysymyksiin, tietoa valtioneuvoston johtamisesta poikkeusoloissa sekä ministeriöiden ajankohtaisaineistot koronaviruksesta.

Kriisin aikana VNK:n tukemista hallituksen neuvotteluista muodostui valtioneuvoston keskeinen jollei keskeisin johtoelin kriisin hallinnan kannalta. Hallituksen neuvottelut ovat hallituksen yhteisiä kokouksia, joihin osallistuvat kaikki ministerit ja ne kutsuu koolle pääministeri. Vuonna 2020 hallituksen neuvottelut kutsuttiin koolle yli 50 kertaa. Kriisin hallinnan kannalta keskeiset päätökset tehtiin valtioneuvoston yleisistunnoissa, joita vuonna 2020 pidettiin lähes 100, kun aiempina vuosina niitä on tyypillisesti ollut 50–60. Valtioneuvoston päätöksentekokyky ja sen edellytykset varmistettiin onnistuneella tavalla muuttuneissa olosuhteissa. Hallituksen neuvotteluista koronapandemia-tilanteessa viestittiin aktiivisesti ja ajantasaisesti suorissa tiedotustilaisuuksissa, valtioneuvoston verkkosivuilla ja eri sosiaalisen median kanavissa.

Keskeistä valtioneuvoston toimintaedellytysten turvaamisessa oli myös huolehtia, että valtioneuvoston valmistelijat kaikissa oloissa pystyivät tuottamaan valmisteluaineistoa ja päätösehdotuksia johdon tarpeisiin ja että he huolehtivat johdon tekemien päätösten ja linjausten toimeenpanosta. Tämä onnistuttiin turvaamaan covid-19-kriisinkin aikana, kun valtioneuvoston virkamiehet siirtyivät laajasti etätöyöhön ja yhteys valmistelijoiden ja päätöksentekijöiden välillä säilyi kriisistä huolimatta. Etäyhteyspalveluiden kapasiteettia laajennettiin ja käytössä olevien video- ja AV-laitteiden määrää lisättiin. Valtioneuvostossa otettiin myös käyttöön MS TEAMS-palvelu. Turvallisuusvaatimusten toteutumisesta huolehdittiin yhteisissä kokoustiloissa ja työpisteillä sekä kuljetuksissa.

Valtioneuvoston toimitiloissa kyettiin ennakoimaan koronatilanteesta aiheutuva haitta toimistotyöskentelylle antamalla ohjeet ministeriöille toimitilojen käytöstä ja etätöystä. Lisäksi luotiin toimintamalli mahdollisiin altistumis- ja sairastumisepäilyihin reagointiin ja toimitilojen hygienisenä pitämiseen. Näiden ennakoivien toimenpiteiden ja edelleen voimassa olevan valtioneuvoston koronatoimintamallin avulla voidaan olettaa, että koronatartuntojen ennaltaehkäisyssä on onnistuttu valtioneuvoston tiloissa, koska tiloihin jäljitettyjä tartuntaryppäitä tai -ketjuja ei ole ilmennyt yksittäistapauksia lukuun ottamatta.

Huhtikuun 1. päivä perustettiin toistaiseksi toimiva Covid-19-operaatiokeskus ja sen tueksi ministeriöiden yhteyshenkilöverkosto. Operaatiokeskuksen tehtäviksi lukeutuu seurantatilannekuvan tuottaminen hallituksen päätöksistä ja niiden etenemisestä sekä vaikutuksista. Operaatiokeskuksella ja valtioneuvoston tilannekeskuksella on pysyvä yhteistoiminta tilannetietojen vaihtamiseksi ja päätösten vaikutusten arvioimiseksi. Valtioneuvoston tilannekeskus on seurannut ja tuottanut lakisääteisen tehtävän mukaisesti reaaliaikaista turvallisuustapaturmatietoa ja siitä koottua tilannekuvaa. Vuoden 2020 epidemiatilanteen vuoksi tilannekeskuksen prioriteetiksi tuli koronavirustilanteen ja sen vaikutusten seuranta ja raportointi.

Koronapandemian vaikutukset liikennesektorin yhtiöihin olivat poikkeuksellisen suuret, ja yhtiöiden rahoitusasema ja liiketoiminnan näkymät heikkenivät merkittävästi. Omistajan toimenpiteillä tuettiin kevään aikana onnistuneesti Finnairin rahoitusaseman parantamista osallistumalla yhtiön osakeantiin sekä valtioneuvostolla. Joulukuussa julkaistiin valmistelut Finnairin hybridilainan osalta. Finavian pääomitus valmisteltiin ja VR:n osalta aiemmin päätettyä osinkoa laskettiin.

Henkisen kriisinkestävyuden ja kansalaisten asenneilmaston seurantaan keskittyvä kyselytutkimus Kansalaispulssi toteutettiin yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa. Kansalaispulssi-kysely toteutettiin 2020 14 kertaa ja keskimäärin vastaajia kullakin kierroksella oli noin 1 200. Kyselyn tuloksia on raportoitu covid-koordinaatioryhmässä säännöllisesti ja niitä käytetään laajasti ministeriö- sekä virastokentässä erityisesti

viestinnän toimenpiteiden suunnittelun tukena. Lokakuussa asetettiin käyttäytymistieteellinen neuvonantohanke tukemaan koronaan liittyvien politiikkatoimien valmistelua, viestintää ja toimeenpanoa.

Covid-19-tutkimuskatsaus on valtioneuvoston kanslian käynnistämä uusi toimintamalli, joka koostaa koronakriisiin liittyviä uusimpia tutkimustuloksia maailmalta ja Suomesta tiiviisti ja informatiivisesti valmistelijoiden ja päätöksentekijöiden käyttöön 2–3 viikon välein.

VNK osallistui Euroopan vakausmekanismin uuden pandemiatukivälineen, Euroopan investointipankin, uuden koronakriisiä varten perustetun tukivälineen sekä työttömyysriskien lieventämisvälineen (SURE) kansallisen kannanmuodostuksen koordinaatioon sekä asioiden valmisteluun Eurooppa-neuvoston päätöksentekoa varten. Komission covid-19-pandemian seurauksena päivittämään vuoden 2020 työohjelman sisältämiin aloitteisiin vaikutettiin ennakoivasti.

Valtiosihteeri Hetemäen johtama poikkihallinnollinen työryhmä valmisteli hallitukselle raportin koronakriisin yhteiskunnallisista vaikutuksista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Raportissa esitettiin myös suunnitelma koronakriisin jälkihoito- ja jälleenrakennusstrategiasta. Kanslia osallistui valmisteluun sekä työryhmässä että sen sihteeristössä. Valmistelun eri vaiheissa syntyneiden raporttiluonnosten kommentoinnissa hyödynnettiin laajasti kanslian osaamista. Hetemäen ryhmän toimintaedellytyksiä tuettiin kanslian toimesta myös tiedepaneelin valmistelussa yhteistyössä tiedeyhteisön kanssa.

2.1.2 Suomen EU-politiikan johtaminen

Painopisteen tulostavoite koskee Suomen tuloksellista sekä aktiivista EU-politiikkaa.

Tulostavoite 4. Suomen aktiivista EU-politiikkaa toteutetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Tulostavoitteen toteutuminen: Komission työohjelmaa 2020 jouduttiin päivittämään covid-19-pandemian seurauksena toukokuun lopussa. Suomi piti järkevänä etusijan antamista tilanteeseen vastaamisen ja kriisistä toipumisen kannalta keskeisimmille aloitteille mutta painotti myös EU:n pitkän aikavälin kilpailukyvyyn ja kestäväen kasvun kannalta keskeisten strategioiden toimeenpanoa. Suomen tavoitteita edistettiin johdonmukaisesti eri aloitteiden valmistelussa ja käsittelyssä.

VNK vastasi EU:n monivuotisen rahoituskehiksen (MFF) sekä EU:n elpymisvälineen kansallisesta valmistelusta ja kannanmuodostuksesta Eurooppa-neuvoston päätöksentekoa varten. Lopputuloksen kannalta merkittävää oli aktiivinen vaikuttaminen suoraan ja yhteistyössä Suomen Brysselin edustuston kanssa neuvotteluiden keskeisiin tahoihin, joka edisti Suomen tavoitteita keskeisten kysymysten ratkaisussa ja kompromissien saavuttamisessa ml. elpymisvälineestä Suomelle syntyvien enimmäisvastuiden rajaamisessa. Vuoden 2019 jälkipuoliskolle ajoittunut Suomen EU-puheenjohtajuus ja sen aikana Suomen johdolla käydyt neuvottelut loivat erityisesti MFF-neuvottelujen osalta hyvän lähtökohdan vuoden 2020 vaikuttamistyölle.

VNK vastasi Suomen kantojen yhteensovittamisesta ja laatimisesta sekä neuvoston valmisteluelinten ohjeistamisesta EU:n ja Iso-Britannian välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen valmistelussa. Kymmenessä kuukaudessa saatiin neuvoteltua kattava ja Suomen neuvottelutavoitteet hyvin täyttävä kauppaa- ja yhteistyösopimus. Myös sopimukseton tila vältettiin neuvoston onnistuttua tekemään päätöksen sopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta 1.1.2021 alkaen. VNK laati EU:n neuvottelumandaatista, neuvottelujen etenemisestä ja niiden lopputuloksesta yhteensä viisi selvitystä eduskunnalle (kolme E-selvitystä ja kaksi U-selvitystä).

Valtioneuvoston selonteon EU-politiikasta valmistelu käynnistettiin heinäkuussa EU-ministerivaliokunnassa työn lähtökohdista sopimalla. Syksyn aikana selonteon keskeisistä aiheista järjestettiin korkean tason alustajien käynnistämiä teemakeskusteluita ministerivaliokunnassa. Lisäksi selonteon valmistelusta järjestettiin verkossa kaksi avointa kansalaistilaisuutta. Selonteko annettiin eduskunnalle 28.1.2021.

Pääministeri antoi 26.2.2020 pääministerin ilmoituksen eduskunnalle Suomen EU-puheenjohtajakaudesta ajalta 1.7.–31.12.2019. VNK laati kattavat raportit puheenjohtajakauden kokousjärjestelyistä, taloudesta, henkilöstöstä (ml. valmennukset) ja viestinnästä.

2.1.3 Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka

Painopisteen tulostavoitteet koskevat omistaja-arvon pitkäjänteistä kasvattamista ja strategisten intressien saavuttamista sekä yritys vastuun vahvistamista.

Tulostavoite 5. Pitkäjänteisellä ja dynaamisella omistajapolitiikalla turvataan pitkäjänteinen omistaja-arvon kasvu, ennustettava osinkovirta sekä valtion strategiset intressit.

Tulostavoitteen arvosana: Erinomainen

Tulostavoitteen toteutuminen: Kertomusvuosi oli omistajastrategisen työn kannalta aktiivinen. Koronapandemia ja sen vaatimat omistajan toimenpiteet erityisesti liikennesektorin yhtiöissä vaativat merkittäviä panostuksia. Valtio osallistui Finnairin osakeanttiin sekä myönsi 90 prosentin takauksen yhtiön ottamalle työeläkelainalle. Joulukuussa julkistettiin valmistelut Finnairin hybridilainan osalta. Finnairin rahoitusjärjestelyitä varten haettiin keväällä valtion budjetin yhteensä 700 miljoonan euron määräraha. Finavian 350 miljoonan euron suuruista pääomitusta valmisteltiin ja VR:n osalta aiemmin päätettyä 350 miljoonan euron osinkoa laskettiin 100 miljoonaan euroon.

Ilmastorahaston toimintamalli suunniteltiin, ilmastorahasto aloitti toimintansa joulukuussa ja se siirrettiin työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjaukseen. Samalla Altia Oyj:n, Nordic Morning Oy:n, Posti Oyj:n ja Vapo Oy:n omistukset siirrettiin takaisin valtioneuvoston kanslialle. Nesteen 8,3 %:n omistus jäi Ilmastorahaston omistukseen, mutta valtioneuvoston kanslialla on kuitenkin nyt ja tulevaisuudessa toimivalta Nesteen koko omistuksen osalta, vaikka siirron seurauksena omistus hajautuu sekä valtioneuvoston kansliaan että Ilmastorahastoon. Altian ja Arcuksen fuusio julkistettiin ja valtio puolsi sulautumista.

Postin roolia arvioitiin valtiosihteerioryhmässä, ja Solidiumin uusi toimiohje käsiteltiin talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa. Veikkaus Oy:n vuoden 2020 tulos aleni merkittävästi yhtiön tekemien pelihaittojen ehkäisemiseen liittyvien toimenpiteiden ja koronaepidemian aiheuttamien seurausten takia. Valtioneuvoston kanslia pyrki hallitusohjelman mukaisesti toimimaan arpajaislakia uudistavassa hankkeessa siten, että Veikkauksen toimintaedellytyksiä, ja sen myötä taloutta vahvistetaan. Valtioneuvoston kanslia antoi Veikkaukselle tammikuun 2021 alussa luvan aloittaa yritysten välisen uuden liiketoiminnan tekninen valmistelu.

Omistajapolitiittinen periaatepäätös julkistettiin huhtikuussa. Siinä painotetaan vahvasti ilmastonmuutoksen torjuntaa, digitalisaation hyödyntämistä sekä yritysvastuuasioita. Periaatepäätöksen käytäntöön viemiseen panostettiin viestinnällä, koulutuksella ja hallitustyöskentelyllä.

Tuoton kannalta vuosi oli koronapandemiasta huolimatta erinomainen. Valtion kaikkien pörssiomistusten arvonkehitys oli markkinakehitykseen verrattuna hyvää kertomusvuonna. Kaikkien pörssiomistusten kokonaistuotto oli 35,4 (25,3) prosenttia, valtion suorassa omistuksessa olevien yhtiöiden 46,0 (29,5) prosenttia. Kokonaistuotto

lasketaan päivittäisistä kassavirroista ja markkina-arvon muutoksesta eli se huomioi ostot, myynnit ja osingot. Kokonaistuottoa nosti lähinnä Nesteen osakekurssin 91 prosentin nousu kertomusvuoden aikana.

Valtio-omisteisiin yhtiöihin nimitettiin vuonna 2020 yhteensä 184 (191) hallitusjäsentä, joista valtion nimeämiä oli yhteensä 158 (155). Näistä uusia jäseniä oli 31 (33). Vuonna 2020 naisten osuus valtion nimitysvallassa olevista hallitusjäsenistä nousi 46 (43) prosenttiin. Naisten osuus hallitusten puheenjohtajista nousi 27 (19) prosenttiin.

Tulostavoite 6. Valtion omistamat yhtiöt ovat edelläkävijöitä yritysvastuasioissa.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Tulostavoitteen toteutuminen: Periaatepäätöksessä korostuu erityisesti vastuullisuusasiat. Aiempaan nähden selkeä painopiste on ilmastoasioissa. Valtio-omisteisten yhtiöiden tulee tunnistaa omat ilmastovaikutukset ja asettaa niille kunnianhimoiset tavoitteet ja tunnistaa myös ilmastonmuutoksen vaikutukset omaan liiketoimintaansa. Omistajan odotukset koskien yritysvastuasioita jalkautettiin osana periaatepäätöksen jalkauttamista.

Yritysvastuuanalyysit toteutettiin osana omistajastrategista työtä. Omistajaohjauksen yritysvastuun analyysimallia kehitettiin kattamaan muun muassa periaatepäätöksen uudet kokonaisuudet. Yhtiöt raportoivat yritysvastuasioista yhtiökokouksissa ja niistä keskusteltiin osana säännönmukaisia tapaamisia yhtiöiden johdon kanssa.

Tulostavoite 7. Valtionomistusten ratkaisulla ja tuloutuksilla on mahdollistettu resurssit valtion talouteen ja hallituksen toimenpiteisiin sekä luotu yhteiskunnan kannalta tärkeää yritystoimintaa.

Tulostavoitteen arvosana: Tyydyttävä

Tulostavoitteen toteutuminen: Koronakriisin myötä vuoden 2020 osalta omaisuustuloarviota alennettiin 1 126,4 miljoonalla eurolla, koska osakkeiden myynnistä ei oletettu kertyvän lainkaan tuloja markkinatilanteesta johtuen. Valtioneuvoston kanslia sai osinkotuloja kertomusvuonna 823 (1 301) miljoonaa euroa. Osinkotulojen laskuun vaikutti lähinnä koronapandemian vaikutukset; Finnair ja Finavia eivät maksaneet osinkoa ja VR:n osinkoa laskettiin ja sen maksu siirrettiin vuodelle 2021. Myöskään Solidium ei maksanut osinkoa vuonna 2020.

FinnHEMS Oy:tä päämitettiin luovuttamalla yhtiölle valtion omistamia Neste Oyj:n osakkeita yhteensä noin 18,5 miljoonan euron arvosta. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön omistajaohjauksessa oleva FinnHEMS Oy on valtion kokonaan omistama valtakunnallinen lääkärihelikopteritoiminnasta vastaava valtionyhtiö.

2.1.4 Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet

Painopisteen tulostavoitteet koskevat valtioneuvoston yhteisen palvelutoiminnan ja toimintapojen kehittämistä sekä digitaalisen valtioneuvoston edistämistä.

Tulostavoite 8. Valtioneuvoston yhteiset palvelut mahdollistavat sujuvan ydintoiminnan.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Tulostavoitteen toteutuminen: Valtioneuvoston yhteisten palveluiden kehittämistä ja sähköistämistä jatkettiin. Valtioneuvoston yhteisen Virkku-palvelunhallintajärjestelmän palveluvalikoimaa laajennettiin seitsemään uuteen palveluun sisältäen muun muassa kokoustilojen palvelupyynnöt, läsnätyön ilmoituspalvelun, ergonomiahankinnat ja ministereiden lahjarekisterin. Suunnitellusta poiketen IT-palveluiden käyttöönotto Virkussa siirtyi vuodelle 2021. Lisäksi palvelun palautemallia kehitettiin.

Koronatilanteesta huolimatta valtioneuvoston toimitilahankkeita on pystytty edistämään sekä suunnittelua jatkamaan tavoitteiden mukaisesti. Merikasarmin ja Meritullinkatu 10:n peruskorjaushankkeet etenivät suunnitellussa aikataulussa. Valtioneuvoston juhlahuoneisto Smolnan valmistumisen suhteen on tullut aikataulumuutos urakoitsijan uudelleenkilpailuttamisen vuoksi. Valtioneuvoston linnan korttelin ja valtioneuvostokorttelin peruskorjaus- ja uudistushanke eteni hankesuunnitteluvaiheeseen. Peruskorjaushankkeita tukemaan laadittiin kaksi fyysisen turvallisuuden riskiarviointia.

Valtioneuvoston kansliassa valmisteltiin tilaturvallisuusmääräyksen uusiminen, jonka perusteella tehdään valtioneuvoston fyysiset tilaturvallisuusratkaisut. Lisäksi annettiin kaksi turvallisuusmääräystä, joiden toimeenpano on käynnistynyt ja jotka vaikuttavat merkittävästi valtioneuvoston henkilöstöturvallisuuteen ja henkilöstön kulkuoikeuksiin sekä tukevat kokonaisturvallisuutta.

Valtioneuvoston virastopalvelujen uudistus toteutettiin vuoden 2020 alkupuolella. Vuoden alussa astuivat voimaan uudet hallinnolliset organisaatorakenteet ja maaliskuun

alusta lukien virastopalveluiden operatiivinen toiminta käynnistyi uusissa virastopalveluryhmissä. Uudistus paransi erityisesti valtioneuvoston virastopalvelujen toiminnan yhdenmukaistamista sekä resurssien liikkuvuutta ja tarveperusteista kohdentamista valtioneuvoston kampusalueella.

Ajoneuvohankinnoissa huomioitiin kestävän kehityksen tavoitteet. Raportointikaudella hankittiin 13 hybridautoa henkilökuljetuskäyttöön sekä täyssähköauto virastopalvelun ajotehtäviin. Ohjeistuksen mukaisesti vähäpäästöistä polttoainetta tankataan ajoneuvoihin aina kun se on mahdollista. Myös henkilöstöravintoloiden kilpailutuksessa (Meritulli ja Vaskipohja) huomioitiin valintakriteereissä ilmastovaikutus ja ympäristökijät. Suunniteltu edustustilapalveluiden kilpailutus siirtyi vuodelle 2021.

Yhteisten tietoaaineistojen hakuportaali otettiin käyttöön, ja käyttöönotto toteutettiin järjestämällä ministeriöiden tunnistetuille potentiaalisille kohderyhmille räätälöityä esitteilyä ja opastusta. Hakuportaalin käyttöä opastettiin myös tietotuen yleisissä koulutuksissa. Tietotuki valmisteli uutis- ja ajankohtaisaineistojen selvityksen hankintalinjausten taustaselvitykseksi. Uusi hankintalinjaus valmisteltiin, annettiin ministeriöiden lausuttavaksi ja saatettiin voimaan suunnitellun mukaisesti.

Valtioneuvoston kanslia tuottaa laajennettua hankintatukea viidelle ministeriölle (VNK, OKM, YM, VM ja STM). Kertomusvuonna laajennetun hankintatuen toimintamalli laajentui STM:n hankintatuen osalta. Muiden laajennetun hankintatuen ministeriöiden osalta toiminta vakiinnutettiin. Suunniteltu hankintapalveluiden arviointi siirtyi vuodelle 2021.

Valtioneuvoston kanslia ja maa- ja metsätalousministeriö tekivät päätöksen pilotoida laajennettua valtioneuvoston matkahallinnon tukea. Virkamatkojen poikkeuksellisen vähäisen määrän vuoksi yhteistyön pilotointi on päätetty aloittaa vuoden 2021 keväällä ja sen kesto on noin vuosi.

Epidemiatilanteella oli vaikutusta valtioneuvoston tilannekuva- ja valmiustoiminnan suunniteltuihin toimenpiteisiin, kun resussit ja toiminta keskitettiin epidemiatilanteen hoitamiseen. Kertomusvuonna uudistettiin valtioneuvoston tilannekeskuksen toimintatapamalli vastamaan paremmin tilannekuvan ylläpitämistä ja tilannekuvan analysointia sekä kehitettiin niitä tukevia järjestelmiä. Valmiustoiminnassa suoritettiin valtioneuvoston ja sen ministeriöiden valmiussuunnittelun arviointi ja käynnistettiin yhteisten valmiustoiminnan perusteiden laatiminen sekä toimenpantiin valmiuden yhteistyökierrokset ministeriöissä. VALHA 2020 -harjoitus toimeenpantiin ja koordinoitiin, mutta päätösosuus jäi toteuttamatta epidemiatilanteesta johtuen.

Tulostavoite 9. Valtioneuvoston toimintakulttuuria uudistetaan yhtenäisillä toimintamalleilla ja ratkaisuilla sekä yhtenäisellä tietopohjalla.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Tulostavoitteen toteutuminen: Valtioneuvoston kokonaisarkkitehtuurin hallintamalli saatiin muokattua uuden tiedonhallintalain vaatimukset huomioivaksi. Kuitenkin hallintamallin käyttöön ottamisesta päättäminen jäi vuoden 2021 puolelle. Myös toiminnallisten prosessien kuvausten päivittäminen siirtyi hallintamallin käyttöönoton jälkeiseen aikaan.

Järjestelmä- ja teknologia-arkkitehtuurin nykytila on kuvattu merkittävimpien kokonaisuuksien osalta. Kehityshankkeiden arkkitehtuurityön toimintamalleja ja ratkaisuarkkitehtuurien kuvaamista on kehitetty mm. Vahva-hankkeessa ja valtioneuvoston tulo-, muutos- ja lähtöprosessin (TML) esiselvityksessä. Käyttäjien ja käyttö-oikeuksien hallintaan on laadittu tavoitetilan arkkitehtuuri yhdessä Valtorin kanssa, jota tarkennetaan osana toimialue-, IAM- ja TML-esiselvityksiä. Integraatioarkkitehtuurin suunnittelu siirrettiin rahoitus- ja resurssisyistä vuodelle 2021.

Perustietotekniikan ja tietojärjestelmien muutos- ja häiriötilanteiden hallintaa kehitettiin kertomusvuonna. Kampukseen ja Vahvaan luotiin julkaisunhallinnan ja tuotannon osalta toimivat prosessit, jotka ovat kuvattu, jalkautettu ja otettu käyttöön. Myös testausta on VAHVAn osalta vahvistettu. Perustietotekniikan häiriöiden, suunnittelemattomien käyttökatkojen sekä vakavien ja laaja-alaisten häiriötilanteiden hallitsemiseksi kuvattiin VNK:n sisäinen häiriönhallintaprosessi. VNK on kehittänyt yhdessä Valtorin kanssa perustietotekniikkapalveluiden häiriöviestintää Kampuksessa. Häiriöviestit tulevat ajantasaisesti suoraan Valtorin asiakastuen syöttämänä Kampukseen. Lisäksi on rakennettu kyky lähettää tekstiviestejä kaikille käyttäjille vakavissa häiriötilanteissa. VAHVAn häiriö- ja ongelmanhallintaa on kehitetty, toimittajien työtapoja korjattu ja toimintaa mitataan. Palveluiden laatu ja häiriöttömyys kokonaisuudessaan on ollut edellisvuosia parempi eikä toistuvia vika- ja häiriötilanteita ole ollut monta.

Kehittämiskohteina on myös ollut tietojärjestelmien ja perustietotekniikan tuotannon valvonnan ja monitoroinnin (ml. raportointi) toteuttaminen. Valtorin palvelutuotannon laatua on parannettu ottamalla käyttäen yhteiset muutoksenhallinnan käytännöt (ns. CAB-menettely). Lisäksi raportoinnin parantamista ja yhdenmukaistamista varten perustettiin VNK:n ja Valtorin yhteistyöryhmä.

VAHVA-asianhallintajärjestelmän käyttöönotto on toteutunut jo 10 ministeriössä sekä OKV:ssä ja TPK:ssa. Käyttöönottojen myötä sekä ministeriöiden toimintatavat asianhallinnassa että tiedonhallintayksikön ministeriöille antamat tiedonhallintaan liittyvät

palvelut kuten kirjaamistoiminta, ovat yhtenäistyneet. Yhteisesti hyödynnettäviä tekniisiä ja toimintatapaohjeita on laadittu sekä teksti- että videomuotoisina ja ne ovat käytävissä Kampuksen kautta koko valtioneuvostossa. Ministeriöiden toimintaprosessien toteutusta VAHVA-järjestelmän avulla on käyty läpi yhdessä ministeriöiden edustajien kanssa systemaattisesti.

Salassa pidettävien aineistojen käsittelymääräys on saatu valmiiksi ja sen jalkauttamiseksi on sekä järjestetty useita koulutuksia valtioneuvostotasoisesti että laadittu ohjeistuksia eri tasolle luokiteltujen aineistojen käsittelystä. Valtioneuvostolain 2§:ää on täsmennetty tiedonhallintaan liittyvien vastuiden osalta (849/2020). Valtioneuvoston kanslian ja valtioneuvoston yhteisten palveluiden tiedonhallintamalli on valmisteltu lain edellyttämien tavoin, samoin on julkaistu verkossa valtioneuvoston kanslian asiakirjajulkisuuskuvaus ja ohjeistus tietopyyntöjen esittäjille.

Valtioneuvoston kanslia osallistui pilottivirastona työhön, jossa kartoitettiin ja määriteltiin taloushallinnon näkökulmasta keskeiset mittarit ja toteutettiin valtioneuvoston kanslialle Taloustietojen työpöytä -raporttikokonaisuus. Tietotarpeiden kartoitustyöhön osallistuivat myös ympäristöministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö sekä sisäministeriö. Työ jatkuu vuonna 2021.

Valtioneuvoston kanslia osallistui sekä ohjaus- että työryhmissä valtiovarainministeriön kehittämishankkeeseen, jonka päätarkoituksena on hankkia uusi budjetti- ja kehysjärjestelmä. Hankkeessa huomioidaan ja otetaan uudistettavaksi myös määräyksiin, prosesseihin liittyviä kehittämistarpeita. Työryhmän tulokset ja jatkokehittäminen siirtyi epidemiatilanteesta johtuneen keskeytyksen vuoksi vuodelle 2021.

Vuonna 2020 uudistettiin valtioneuvoston yhteinen perehdyttämisohjelma VN-passi. Ohjelma siirtyi VNK:n toteuttamaksi. Osaavan käyttöönottoa tuettiin Kampuksessa julkaistuilla yhteisillä ohjeistuksilla. Valtioneuvoston yhteisen työnantajamielikuvan vahvistaminen ja johtamisen toimintamallien kehittäminen jatkuu vuonna 2021. Valtioneuvoston yhteisiä henkilöstöpoliittisia linjauksia päivitettiin mm. yhtenäiset perehdyttämiskäytännöt, johtamisen toimintamallien kehittäminen, valtioneuvoston yhteisen työnantajamielikuvan vahvistaminen ja Osaavan käyttöönotto valtioneuvostossa.

Tulostavoite 10. Digitaalinen valtioneuvosto perustuu yhteisiin kustannustehokkaisiin ja turvallisiin ratkaisuihin.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Tulostavoitteen toteutuminen: Valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmän VAHVAn käyttöönottoja jatkettiin ja kertomusvuonna järjestelmä otettiin käyttöön opetus- ja kulttuuriministeriössä ja maa- ja metsätalousministeriössä. Sisäministeriön käyttöönotto samoin kuin version 5 päivitys siirtyi vuodelle 2021. Ulkoministeriön käyttöönottovalmistelut ja ministeriön käyttämän asiakirjojen laadinta- ja jakeluratkaisun korvaaminen ovat käynnistyneet. EUTORIn ja PTJ:n korvaavan ratkaisun valmistelu eteni, mutta suunniteltua hitaammin. Valtioneuvoston tiedonohjaussuunnitelma päivitettiin suunnitellusti EU- ja UM:n tehtävien osalta.

Automaatiikan ja robotiikan hyödyntämisestä kirjaamotoiminnassa valmisteltiin, mutta edistyminen on ollut hidasta ulkopuolisesta palveluntuottajasta johtuen. Työhön saatiin rahoitusta valtiovarainministeriön robotisaatiohaussa ja työ jatkuu hankkeistettuna vuonna 2021. Myös käännöstöiminnassa oli käynnissä tekoälyä, robotiikkaa ja automaatiota hyödyntäviä hankkeita. Työtä jatketaan vuonna 2021.

Valtioneuvoston sisäisen intranetin Kampuksen toimintoja ja sisältöjä kehitettiin käyttäjäpalautteen ja saavutettavuusvaatimusten pohjalta. Sähköisten työtilojen puolelle luotiin uusi projektityötilapohja Kanban-tauluineen. Ulkoasiainhallinnon työtilat siirrettiin Kampukseen muutamia poikkeuksia lukuunottamatta ja ulkoministeriö siirtyi kertomusvuonna käyttämään Kampusta aktiivisesti.

Vuoden 2020 aikana otettiin myös käyttöön uusi mobiilihallintapalvelu kaikille valtioneuvoston työntekijöille. Tämä mahdollistaa myös valtioneuvoston yhteisten tietojärjestelmien käyttöönotot mobiililaitteissa.

Valtioneuvostossa otettiin käyttöön uusi yhteinen sähköpostijärjestelmä tietoturvaominaisuuksineen. Valtioneuvoston yhteisen sähköpostiosoitteen (gov.fi ja govsec.fi) käyttöönotto ja valtioneuvoston pilvipalvelulinjauksen laadinta siirtyi vuodelle 2021.

Valtioneuvoston yhteisten järjestelmien ja työvälineiden käyttöönottoja tuettiin kertomusvuonna järjestelmällä valtioneuvostossa muutosjohtamiseen liittyviä tilaisuuksia ja valmennuksia 14. Näistä kolmannes oli ns. digisparraustilaisuuksia.

Kertomusvuonna tavoitteena oli toteutettua valtioneuvoston yhteisen tietoturvallisuuden riskienhallinta (riskiarviot, stressitestit ja toipumissuunnitelmat). Kriittisimpien valtioneuvoston tietojärjestelmien osalta toipumissuunnitelmien tila on selvitetty. Iso osa

toipumissuunnitelmista on ajan tasalla, mutta osa toipumissuunnitelmista on kesken tai kokonaan tekemättä palveluntarjoajan toimesta. Omistajille vastuutetut riskiarviot ovat vanhojen järjestelmien osalta pääosin tekemättä, mutta uusien järjestelmien osalta kunnossa.

Ulkoasiainhallinnon tietoturvaratkaisujen elinkaaripäivitys ja yhtenäistäminen muun valtioneuvoston kanssa saatiin pääosin toteutettua.

Salassa pidettävien asiakirja-aineistojen rekisterin esiselvitys on siirtynyt tehtäväksi vuonna 2021 salassa pidettävien aineistojen käsittelymääräyksen valmistuttua syksyllä 2020.

Ministeriöiden paperiarkistojen järjestämistyö on edennyt, mutta työ jatkuu edelleen. UM:n arkiston järjestämisestä ja digitalisoinnista tehdään ratkaisu vuonna 2021.

2.2 Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet

Tässä luvussa on arvioitu valtioneuvoston kanslian oman toiminnan tulostavoitteiden toteutuminen (arvosanat: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä, kesken).

Tulostavoite 11. Hankehallinnan menettelyt ja työvälineet ovat kansliassa yhtenäiset ja käytössä.

Tulostavoitteen arvosana: Kesken

Tulostavoitteen toteutuminen: Hankemallin kehittäminen keskeytettiin kertomusvuonna, kun hankkeen resurssit siirrettiin TML-etenemissuunnitelman valmisteluun.

Tulostavoite 12. Valtioneuvoston kanslialla on käytössään uudistettu ilme ja viestinnän toimintaa ja tiedonvälitystä tukevat työvälineet.

Tulostavoitteen arvosana: Tyydyttävä

Tulostavoitteen toteutuminen: Valtioneuvoston kanslian uudistettu ilme ja sen mukaisia sovelluksia otettiin käyttöön vuonna 2020, mutta koronavuosi hidasti jalkautusta jonkin verran. Ulkoisen viestinnän materiaaleissa uudistunutta ilmettä on sovellettu hyvin, ja se on linjassa valtioneuvoston ilmeen kanssa. Sisäisessä käytössä muutos on ollut hitaampaa. Visuaalisissa sovelluksissa, kuten esimerkiksi esityspohjissa, ilme on otettu käyttöön hyvin. Painettujen tuotteiden uudistus on käynnissä.

Viestinnän avuksi suunnitelluista uusista työvälineistä mediapalvelun uudistaminen on aloitettu kartoituksella ja toimittajakyselyn suunnittelulla. Ministeritietojärjestelmän uudistaminen siirtyi vuodelle 2021.

Tulostavoite 13. VNK:n yhteisen arvostavan johtamisen ja toiminnan periaatteet ja käytännöt.

Tulostavoitteen arvosana: Erinomainen

Tulostavoitteen toteutuminen: Vuoden 2020 aikana toteutettiin työyhteisön kehittämishanke Käännekohtia. Toteutus käsitti virtuaalisten työpajojen sarjat henkilöstölle yhteisöllisen toimintakulttuurin vahvistamiseksi sekä valmennukset esimiehille valmentavan johtamisen tueksi. Yhteistyössä luotiin johtamisen ja työyhteisön periaatteet.

3 Vaikuttavuus

Tässä luvussa on esitetty valtioneuvoston kanslian vuoden 2020 yhteiskunnallisen vaikuttavuustavoitteen toteutuminen sekä valtioneuvoston kanslian siirto- ja vaikuttavuusmenojen toteutuminen.

3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite vuonna 2020 oli ”*Sosiaalisesti, taloudellisesti sekä ekologisesti kestävä Suomi.*”

Valtioneuvoston kanslia arvioi vaikuttavuustavoitteen toteutumista (arvosanat: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä, kesken) kanslian määrittelemien strategisten painopisteiden perusteella seuraavasti:

Taulukko 1. Hallitusohjelman toimeenpano

Arvosana	Painopisteen tavoitteiden toteutuminen
Hyvä	<p>Kertomusvuotta leimasi covid-19-kriisi, joka edellytti hallitukselta nopeaa reagointia epidemian hillitsemiseksi. Vuonna 2020 hallituksen neuvottelut kutsuttiin koolle yli 50 kertaa. Kriisin hallinnan kannalta keskeiset päätökset tehtiin valtioneuvoston yleisistunnoissa, joita vuonna 2020 pidettiin lähes 100, kun aiempina vuosina niitä on tyypillisesti ollut 50–60. Valtioneuvoston kanslian toimesta valmisteltiin valmiuslain käyttöönotto sekä muut siihen liittyneet toimet. Kertomusvuonna annettiin koronaan liittyviä hallituksen esityksiä 84, näistä 47 annettiin poikkeusolojen ollessa voimassa. Poikkeusolojen aikana annettiin valmiuslain mukaista käyttöönotto- ja soveltamisasetuksia sekä niiden jatkoasetuksia yhteensä 12. Kriisin aikana koordinoitiin ja ohjattiin muiden ministeriöiden valmistelua sekä turvattiin hallituksen ja valtioneuvoston henkilökunnan työolot. Tilannekuvaa päivitettiin hallituksen tarpeisiin. Poikkeusolojen viestintää johdettiin valtioneuvoston kansliasta. Kanslia teetti selvityksen koronakriisijohtamisen kokemuksesta, jossa todettiin valtioneuvoston kriisijohtamisen toimet ja lopputuloksen keväällä 2020 pääosin onnistuneiksi.</p> <p>Hallitus hyväksyi 12.2.2020 hallituksen ensimmäisen monivuotisen lainsäädäntöohjelman eli suunnitelman keskeisistä lainsäädäntöhankkeista vaalikaudella 2019–2023. Valtioneuvosto</p>

Arvosana**Painopisteen tavoitteiden toteutuminen**

antoi valtiopäivillä 2020 eduskunnalle 265 hallituksen esitystä. Lainsäädännön arviointineuvosto antoi 11 lausuntoa valmisteilla olleista hallituksen esityksistä. Lausunnot ovat vaikuttaneet annettujen hallitusten esitysten sisältöön.

Hallitusohjelman toimeenpano eteni pandemiatilanteesta huolimatta hyvin. Kertomusvuonna alettiin jo valmistautumaan hallitusohjelman puolivälitarkasteluun keväällä 2021.

Valtioneuvoston kanslian vastuulla olevat poikkihallinnolliset hankkeet kuten arktisen politiikan strategian valmistelu, Terveet tilat 2028- ja Meripolitiikan toimintaohjelman toimeenpano etenivät suunnitellusti. Suomen maaraportti Agenda2030-toimeenpanosta valmistui ja esiteltiin YK:lle. Saamelaisten totuus- ja sovintokomission asettamista valmisteltiin.

Valtioneuvoston päätöksentekoa tuettiin tutkimustiedolla. Selvitys- ja tutkimustoiminnan hankkeita käynnistettiin 62. Lisäksi asetettiin kaksi tiedepaneelia – covid-19-tiedepaneeli ja Väestöpoliittinen tiedepaneeli tutkitun tiedon välittämiseksi vuorovaikutteisesti päätöksenteon käyttöön.

Taulukko 2. Suomen EU-politiikan johtaminen**Arvosana****Painopisteen tavoitteiden toteutuminen**

Hyvä

Kaikkiaan kertomusvuonna huomio EU-tasolla ja Suomen EU-politiikassa oli covid-19-pandemiaan vastaamisessa.

Kertomusvuoden merkittävä saavutus oli, kun monivuotisesta rahoituskehiksestä (2021–2027) sekä covid-19-kriisin vuoksi perustetusta elpymisvälineestä saavutettiin sopu. Neuvottelutulos oli kokonaisuudessaan tarkoituksenmukainen ja Suomen tavoitteet huomioiva. Sopu kattoi myös ehdollisuusjärjestelmän talousarvion ja elpymisvälineen suojaamiseksi oikeusvaltiopuutteilta (ns. oikeusvaltioasetus).

Yhdistyneen kuningaskunnan EU-eroa koskeva sopimus tuli voimaan helmikuussa, ja kertomusvuonna saatiin neuvoteltua kauppaa- ja yhteistyösopimus EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välille.

Hallitus käynnisti hallitusohjelmassa luvattua EU-selonteon valmistelun. Selonteko valmistui kertomusvuonna ja se annettiin eduskunnalle 28.1.2021.

Taulukko 3. Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka

Arvosana	Painopisteen tavoitteiden toteutuminen
Hyvä	<p>Uusi omistajapolitiittinen periaatepäätös hyväksyttiin ja siinä painotettiin vahvasti ilmastonmuutoksen torjuntaa, digitalisaation hyödyntämistä sekä yritysvastuuasioita. Valtio-omisteisilta yhtiöiltä edellytettiin tämän mukaisesti ilmastovaikutusten tunnistamista liiketoiminnassaan ja tavoitteen asettamista.</p> <p>Koronaepidemia vaikutti erityisesti liikennesektorin yhtiöiden talouteen ja vaati merkittäviä panostuksia muun muassa Finnarin rahoitusjärjestelyihin liittyen.</p> <p>Koronapandemiasta huolimatta valtion kaikkien pörssiomistusten arvonkehitys oli markkinakehitykseen verrattuna hyvä. Kaikkien pörssiomistusten kokonaistuotto oli 35,4 prosenttia, valtion suorassa omistuksessa olevien yhtiöiden 46,0 prosenttia. Tuottoa nosti erityisesti Nesteen osakekurssin 91 prosentin nousu.</p> <p>Valtioneuvoston kanslian saama osinkosumma oli 823 miljoonaa euroa. Koronakriisin myötä omaisuustuloarviota alennettiin kertomusvuonna 1 126,4 miljoonaa euroa.</p> <p>Ilmastorahaston toimintamalli suunniteltiin ja se siirrettiin työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjaukseen.</p>

Taulukko 4. Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet

Arvosana	Painopisteen tavoitteiden toteutuminen
Hyvä	<p>Valtioneuvoston kanslian vastuulla olevissa useissa palvelutyyppeissä tehtävissä (muun muassa käännöspalvelut, tiedonhallinta- ja virastopalvelut sekä ICT) työmäärät kasvoivat kertomusvuonna olennaisesti. Kokonaisuutena tarkastellen tehtävien hoitamisessa pystyttiin vastaamaan hyvin muuttuneeseen toimintaympäristöön sekä kasvaneeseen kysyntään (käännöspalvelut, tiedonhallinta). Vuoden 2020 aikana rakennettiin palvelutarjonnan osalta uusia toimintamalleja tietotuessa, IT-palveluissa, virastopalveluissa ja sisäisessä viestinnässä. Valtioneuvoston virastopalveluiden sisäinen organisointi sekä toimintamallit uudistettiin ja kokemukset ovat olleet vuoden 2020 toiminnan osalta hyviä.</p> <p>Käytännön hallinto- ja palvelutehtävien hoitamisen ohella onnistuttiin myös edistämään VNK:n vastuulla olevia laajoja kehittämishankkeita liittyen toimintaprosessien sekä niitä tukevia tietojärjestelmien ja informaatioteknologian kehittämiseen ja käyttöönottoihin. Yhteistä asianhallintajärjestelmä VAHVAA käytti</p>

Arvosana**Painopisteen tavoitteiden toteutuminen**

vuoden 2020 lopussa kymmenen ministeriötä mahdollistaen muun muassa laajan digitaalisen asiankäsittelyn sekä sähköisen allekirjoituksen. Valtioneuvoston kaikissa ministeriöissä käytössä oleva yhteinen virtuaalityöpöytä KAMPUS tuki virkamiestyön tekemistä hyvin covid-tilanteen myötä muuttuneessa toimintaympäristössä. Valtioneuvoston yhteisen Virkku-palvelunhallintajärjestelmän palveluvalikoimaa laajennettiin. Palvelupyyntöjen määrä nousi vuoden 2020 aikana n. 25 tuhanteen. Asiakkaiden tyytyväisyys asioinnin vaivattomuuteen on korkealla tasolla.

Valtioneuvoston kokonaisarkkitehtuurin hallintamalli päivitettiin uuden tiedonhallintalain vaatimukset huomioivaksi ja valtioneuvoston salassa pidettävien aineistojen käsittelymääräys annettiin. Valtioneuvoston yhteisiä turvallisuusohjeita ja henkilöstöpoliittisia linjauksia päivitettiin.

Valtioneuvoston juhlahuoneiston Smolnan ja Merikasarmen laajat rakennushankkeet etenivät, samoin Meritullinkatu 10:n peruskorjaus käynnistyi. Valtioneuvoston linnan korttelin ja valtioneuvostokorttelin peruskorjaus- ja uudistushanke eteni hankesuunnitteluvaiheeseen. Valtioneuvoston tilaturvallisuusmääräys päivitettiin. Henkilöstöravintoloiden (Meritulli ja Vaskipohja) kilpailutus toteutettiin.

3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Puoluetoiminnan tukeminen

Puoluelain (10/1969) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/1973) 1 §:n mukaisesti voidaan eduskunnassa edustettuina oleville puolueille myöntää avustusten säännöissä ja yleisohjelmissa määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen valtion talousarvion rajoissa. Avustus jaetaan puolueiden viimeksi toimitetuissa eduskuntavaaleissa saamien edustajanpaikkojen lukumäärän suhteessa. Vuoden 2020 talousarviossa momentille 23.20.50. (Puoluetoiminnan tukeminen) myönnettiin kokonaisuudessaan 35 635 000 euroa.

Määräraha 35 456 825 euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden poliittisen toiminnan tukemiseen sekä puolueiden tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen. Tästä 5 prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin 5 prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukai-

sesti kuin edellä mainitut avustukset. Määrärahasta saa käyttää 178 175 euroa avustuksena Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan ja tiedotustoiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa.

Taulukko 5. Puoluetuen jakautuminen kansanedustajapaikoittain (euroa)

Puolue	Edustajien määrä 1–12/2020	Poliittisen toiminnan tuki 1–12/2020 (€)	Yhteensä vuonna 2020 (€)
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	40	7 127 000	7 127 000
Perussuomalaiset	39	6 948 825	6 948 825
Kansallinen Kokoomus r.p.	38	6 770 650	6 770 650
Suomen keskusta	31	5 523 425	5 523 425
Vihreä Liitto r.p.	20	3 563 500	3 563 500
Vasemmistoliitto r.p.	16	2 850 800	2 850 800
Svenska Folkpartiet i Finland r.p.	9	1 603 575	1 603 575
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.	5	890 875	890 875
Liike Nyt ry, Rörelse.nu rf	1	178 175	178 175
Yhteensä	199	35 456 825	35 456 825
Ahvenanmaan maakuntahallitus	1	178 175	178 175
Yhteensä	200	35 635 000	35 635 000

Suomi 100

Vuosien 2015–2018 talousarvioiden mukaan Suomi 100 momentin 23.90.26 määrärahaa voidaan käyttää Suomi 100 -juhlavuoden suunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen harkinnanvaraisena valtionavustuksena.

Vuonna 2020 Suomi 100 -määrärahasta myönnettiin valtionavustus Helsingin yliopistolle Kalevi Sorsan elämäkerta-hankkeeseen ja Paasikivi-seura ry.:lle Paasikivi 150 – vuotta portaalin toteuttamiseen. Hankkeiden toteutuminen oli osa Suomen itsenäisyyden satavuotisuteen liittyvien merkkipuosien huomioimista. Molemmat projektit ovat jatkumo Suomi 100 -hankkeen aikana toteutetuille itsenäisyyden ajan tapahtumiin ja

Suomen valtion historian merkkihenkilöihin liittyneisiin hankkeisiin. Molemmat projektit linkittyivät Suomen itsenäisyyden ajan eri vaiheisiin ja valtioneuvoston historiatiedon tallentamiseen ja avaamiseen suurelle yleisölle. Valtionavustusta myönnettiin Kalevi Sorsan elämäkerta -hankkeelle yhteensä 25 000 euroa ja Paasikivi 150 vuotta –portaalille yhteensä 25 000 euroa. Avustuserät maksettiin hankkeille yhdessä erässä ennakkomaksuna vuonna 2020. Molemmat hankkeet ovat raportoineet hankkeestaan väliraportoinnilla loppuvuonna 2020 ja loppuraportit toimitetaan alkuvuodesta 2021.

Avustus tasa-arvopalkinnon maksamiseen

Vuoden 2019 talousarvion momenttia 23.90.59 Avustus tasa-arvopalkinnon maksamiseen saa käyttää avustuksena kansainvälisen tasa-arvopalkinnon maksamiseen. Suomen hallituksen perustama kansainvälinen tasa-arvopalkinto (International Gender Equality Prize, IGEP) on tarkoitus jakaa joka toinen vuosi. Palkinto (300 000 euroa) voidaan myöntää henkilölle tai toimijalle, joka on edistänyt sukupuolten tasa-arvoa kansainvälisesti merkittävällä tavalla, ja jonka toiminnalla on merkittävä vaikutus tasa-arvon ja tasa-arvokeskustelun edistämiseen. Ensimmäisen kerran palkinto jaettiin vuonna 2017 kehitysyhteistyövaroista. Toinen, vuoden 2019 palkinto, myönnettiin valtioneuvoston kanslian toimintamenoista palkintolautakunnan suosituksen mukaisesti 2.12.2019 Equality Now -järjestölle Yhdysvaltoihin. Jatkossa palkinnon koordinoinnin ja myöntämisen tehtävät on siirretty sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle.

Valtioneuvoston kanslia sopi yhdessä palkinnonsaaja Equality Now:n kanssa, että palkintosumma käytetään kansainväliseen kampanjaan Words and Deeds syrjivän perhelainsäädännön muuttamiseksi. Kampanjan tavoitteena on kiinnittää maailmanlaajuinen huomio siihen, että useimmissa maissa on edelleen syrjivää lainsäädäntöä, joka rajoittaa naisten mahdollisuuksia. Avustusta voi käyttää ja hyväksyttävänä kustannuksina pidetään kaikkia niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat Equality Now:lle kampanjan järjestämisestä ja toteuttamisesta. Koska kyseessä on ulkomainen avustuksen saaja ja avustus käytetään ulkomailla, kanslia teki päätöksen lisäksi järjestön kanssa valtioneuvustuslain (688/2001) 11 § 5 momentissa tarkoitetun sopimuksen avustuksen myöntämisestä, käytöstä ja käytön valvonnasta. Maksu on suoritettu palkinnonsaajalle 14.4.2020 vuodelta 2019 siirtyneestä määrärahasta, ja sopimuksen mukaan saaja toimittaa raportin 31.3.2021.

4 Toiminnallinen tehokkuus

Luvussa 4 on esitetty valtioneuvoston kanslian henkilötyövuosi- ja kustannuskehitystä tehtäväkokonaisuuksittain.

Valtioneuvoston kanslia uudisti kustannuslaskennan kertomusvuoden aikana ja kustannuslaskennassa otettiin käyttöön valtion yhteinen kustannuslaskentamalli. Henkilötyövuosikehitystä käsitellään luvussa 4.1. ja kustannuslaskennan tuloksia luvussa 4.2. Jäljempänä luku 4.3. sisältää tiiviin kuvauksen valtioneuvoston kanslian maksullisen toiminnan sisällöstä ja luvussa 4.4. käsitellään yhteisrahoitteisen toiminnan sisältöä.

4.1 Toiminnan tuottavuus

Taulukossa 6 on esitetty valtioneuvoston kanslian henkilötyövuodet 2018–2020 luokiteltuna valtioneuvostotason tulostavoitteiden mukaisiin painopistealueisiin. Hallitusohjelman toimeenpano sekä valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittäminen -painopisteisiin sisältyvät toiminnot on edelleen luokiteltu kustannuslaskennan laskentaperusteiden mukaisiin alakategorioihin. VNK johtamisen ja muiden tukipalveluiden toiminnot on luokiteltu toimintaa kuvaaviin alaluokkiin, kanslian toimintotilikarttaan perustuvan rinnakkaishierarkian mukaisesti.

Taulukko 6 perustuu Kieku-järjestelmästä saatavaan työajankohdennustietoon. Tätä työajankohdennustietoa hyödynnetään edelleen kustannuslaskennassa, kun kanslialle kuuluva osuus koko valtioneuvoston yhteisistä palveluista sekä omista tukipalveluista vyörytetään kanslian omille tehtäväkokonaisuuksille ja muille ministeriöille työajankohdennustietojen perusteella.

Taulukossa 6 esitetyt henkilötyövuositiedot eroavat luvussa 6 esitettävistä henkilötyövuositiedoista Tahti- ja Kieku -järjestelmien eroavien käsittelytapojen vuoksi. Myöhemmin luvussa 6 esitettävät henkilötyövuositiedot perustuvat Tahti-järjestelmään, jonka ulkopuolelle on rajattu ministerien erityisavustajat.

Taulukko 6. Valtioneuvoston kanslian henkilötyövuodet luokiteltuna tulostavoitteiden mukaisiin painopistealueisiin ja kustannuslaskennan mukaisiin tehtäväalueisiin.

	2018	2019	2020
Hallitusohjelman toimeenpano	78,6	95,0	104,6
Valtioneuvoston johtaminen ¹	39,0	56,6	65,8
Muu valtioneuvoston päätöksenteon asiantuntijapalvelu	21,5	19,8	22,3
Valtioneuvoston viestintä ja viestinnän yhteensovittaminen	9,7	11,4	8,5
Valtion sektoritutkimus, arvioinnit, ennakointi	7,1	5,8	6,2
Ministeriön muut erityistehtävät	1,1	1,3	1,8
Suomen EU-politiikan johtaminen	35,6	67,2	15,3
Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka	10,7	10,5	12,4
VN yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet	256,2	264,8	282,4
Tiedonhallinta	70,0	71,8	77,0
Virastopalvelut	49,4	45,5	48,4
Käännöspalvelut	40,0	47,2	44,1
Kuljetuspalvelut	22,3	26,9	27,9
VN yhteinen tilannekuva ja varautuminen	14,9	15,8	21,4
Tietotekniikka ja tietojärjestelmät	17,2	17,0	18,9
Tietotuki- ja julkaisupalvelut	14,4	13,5	14,4
Valtioneuvoston ja ministeriöiden toimitila-asiat	6,8	6,1	10,4
Valtioneuvoston yht. kehittäminen ja yhteensovittaminen	6,7	6,0	8,1
Edustustilapalvelut	8,3	8,3	8,1

¹ Valtioneuvoston kanslian työajankohdistamisessa tehtiin vuonna 2019 muutos, jonka myötä valtioneuvoston johdon työaika kirjautuu pääsääntöisesti VN johtamisen toiminnolle yleishallinnon ja johtamisen sijasta. Vertailukelpoisuuden varmistamiseksi, vuoden 2019 tiedot on korjattu taulukon vastaamaan kertomusvuoden työajankirjauskäytäntöä ja kustannuslaskennan laskentaperiaatteita.

	2018	2019	2020
Valtioneuvoston sis. viestinnän verkkopalvelun kehittäminen	4,5	4,5	2,5
Henkilöstöpalvelut	1,8	2,3	1,2
VNK johtaminen ja muut tukipalvelut	95,2	92,9	95,5
Yleishallinto ja johtaminen ¹	71,0	67,4	73,6
Henkilöstöhallinto	9,3	10,3	7,5
Koulutus	4,7	5,7	5,6
Taloushallinto	5,6	4,6	4,1
Sisäinen viestintä	1,5	1,5	1,3
Matkustus	1,1	1,2	1,0
Sisäinen tarkastus, riskienhallinta	0,8	0,8	0,8
Muut tukitoiminnot	1,3	1,4	1,7
Palkalliset poissaolot	146,9	165,6	160,8
Kohdistamaton	0,9	0,4	0,1
Yhteensä	624,2	696,3	671,1

4.2 Toiminnan taloudellisuus

Valtioneuvoston kanslia otti 2020 aikana käyttöön valtion yhteisen kustannuslaskentamallin. Kustannuslaskentamallin muutoksesta johtuen luvun 4.2. tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien tilinpäätöksissä esitettyjen tulosten kanssa. Valtion yhteisen kustannuslaskentamallin soveltuvuuden varmistamiseksi, valtioneuvoston kanslia toteutti kertomusvuoden aikana kustannuslaskennan uudelleen vuoden 2019 aineistolla. Luvussa 4.2. esitettävät vuoden 2019 vertailutiedot ovat tämän uudistetulla kustannuslaskentamallilla toteutetun laskennan tuloksia.

Valtioneuvoston kanslian soveltama valtion yhteinen kustannuslaskentamalli on hybridimalli, jossa kustannuslaskenta toteutetaan jako-, lisäys- ja toimintolaskennan yhdistelmänä. Keskeisin ero aiempaan kustannuslaskentamalliin verrattuna on, että uudessa kustannuslaskentamallissa kustannusten jako perustuu aiempaa enemmän toi-

mintorakenteeseen, minkä myötä ostolaskuilla ja työajankohdennuksissa käytetyt toiminnot saavat aiempaa suuremman painoarvon. Muutoksen kustannuslaskentamallin rakenteessa arvioidaan johtavan aiempaa mallia parempaan aiheuttamisperiaatteen.

Uudistettu kustannuslaskentamalli perustuu vyörytysjärjestykseen, jossa ensimmäisissä vaiheissa palkallisten poissaolojen, kiinteistöhallinnon ja tietohallinnon kustannukset vyörytetään kanslian muille tukipalveluille, valtioneuvoston yhteisille hallinto- ja palvelutehtäville sekä kanslian ydintoiminnoille. Näiden jälkeen muut tukipalvelut vyörytetään valtioneuvoston yhteisille hallinto- ja palvelutehtäville sekä kanslian ydintoiminnoille. Myöhemmässä vyörytysvaiheessa kanslian osuus valtioneuvoston yhteisistä hallinto- ja palvelutehtävistä vyörytetään edelleen kanslian ydintoiminnoille. Jokaisessa vyörytysvaiheessa tehdään sekä kustannusten jakoa aiheuttamisperiaatteen ja eri kustannuslajeille määriteltyjen jakoperiaatteiden mukaisesti muille ministeriöille että kustannusten vyörytystä myöhemmille vyörytysvaiheille. Näin kustannuslaskennan lopputuloksissa saadaan eriteltyä valtioneuvoston muille ministeriöille tuotettujen palveluiden kustannukset ja kanslian ydintoimintien tuottamisesta aiheutuneet kustannukset.

Valtioneuvoston kanslian taulukossa 7 esittämät kustannukset sisältävät kaikki kanslian toiminnan määrärahamomentit ja ne on esitetty kanslian tehtäväkokonaisuuksittain. Liikekirjanpidon tilien rajauksilla mukaan laskelmaan otetaan kaikki viraston toiminnasta aiheutuneet menot, mukaan lukien poistot, rahoitustuotot- ja kulut, satunnaiset kulut ja vahingonkorvaukset sekä laskennalliset korot.

Taulukko 7. Valtioneuvoston kanslian kustannukset vyörytettyinä ydintehtäville vuosina 2019–2020

(1000 €)	2019 ²	2020	muutos 2019–2020
Valtioneuvoston johtaminen ³	17 917	23 925	34 %
EU -asioiden valmistelu ja yhteensovittaminen	30 495	4 989	-84 %
Valtioneuvoston viestintä ja viestinnän yhteensovittaminen	3 138	3 333	6 %
Valtion yhtiöiden omistajapolitiikka	3 228	5 171	60 %
Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta	13 324	10 665	-20 %
Muu valtioneuvoston päätöksenteon asiantuntijapalvelu	5 926	7 350	24 %
Ministeriön muut erityistehtävät	2 212	2 458	11 %
Valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät (ei VNK)	95 444	98 468	3 %
VNK kustannukset yhteensä	171 683	156 360	-9 %

Kokonaisuudessaan valtioneuvoston kanslian toiminnasta aiheutuneet menot laskivat edellisvuodesta ja olivat kertomusvuonna noin 156,4 miljoonaa euroa. Keskeisin syy kustannusten laskuun oli EU-puheenjohtajuuskauden päätyminen, minkä myötä kanslian ydintoimintojen kustannukset laskivat noin 18,3 miljoonaa euroa. Valtioneuvoston kanslian muille ministeriöille tuottamien palveluiden kustannukset on esitetty rivillä *valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät*, joiden kustannukset kasvoivat edellisvuodesta noin 3,0 miljoonaa euroa.

Valtioneuvoston johtamiseen liittyvä kustannusten lisäys johtui pääosin ministereiden, valtiosihteerien ja erityisavustajien lukumäärän muutoksista aiheutuneista palkkausmenoista sekä näihin liittyvistä tukipalveluiden kustannuksista. Valtioneuvoston johtamiseen kirjautunut työaika kasvoi erityisesti vuoden 2019 aikana, mutta henkilötyö-

² Vuoden 2019 vertailutiedoissa ei ole mukana lomapalkkavelan muutosta (1,292 miljoonaa euroa) ja eläkemaksujen oikaisuja (0,021 miljoonaa euroa). Vuoden 2020 tietoihin kyseiset erät sisältyvät.

³ Valtioneuvoston kanslian työajankohdistamisessa tehtiin vuonna 2019 muutos, jossa valtioneuvoston johdon työaika kirjautuu pääsääntöisesti VN johtamisen toiminnolle yleishallinnon ja johtamisen sijasta. Vertailukelpoisuuden varmistamiseksi, vuoden 2019 tiedot on korjattu vastaamaan kertomusvuoden työajankirjauskäytäntöä ja kustannuslaskennan laskentaperiaatteita.

määrän kasvu näyttäytyy täysimääräisenä vasta vuonna 2020. Korkeamman henkilötyömäärän myötä valtioneuvoston johtamiseen vyöryy myös vertailuvuotta enemmän tukipalveluiden kustannuksia.

EU -asioiden valmistelun ja yhteensovittamisen kustannusten lasku johtui Suomen EU-puheenjohtajuuskauden päättymisestä vuoden 2019 lopussa. Vertailuvuonna 2019 EU-puheenjohtajuuskauden kustannukset näkyivät kanslian toiminnassa muun muassa EU-puheenjohtajakauden lisähenkilöstön palkkausmenoina, valmennus- ja matkustusmenoina, Finlandia-talolle suoritettuina kokousten ja seminaarien järjestelymaksuina sekä kokousjärjestelyiden vaatimina tukipalveluina.

Valtioneuvoston viestinnän ja viestinnän yhteensovittamisen kustannukset kasvoivat vuoteen 2019 verrattuna noin 6 prosenttia. Covid-19-pandemian johdosta kansliaan kohdistui painetta muun muassa viestinnän osalta, kun valtioneuvoston ja hallituksen yhtenäistä poikkeusolojen viestintää johdettiin valtioneuvoston kansliasta. Hallitus piti poikkeusolojen aikana useita tiedotustilaisuuksia, mikä nosti valtioneuvoston viestinnän ja viestinnän yhteensovittamisen kustannuksia.

Valtion yhtiöiden omistajapolitiikan kustannukset kasvoivat kertomusvuonna pääasiassa yhtiöjärjestelyihin liittyvien asiantuntija- ja tutkimuspalveluiden hankinnoista johtuen. Koronapandemia vaikutti voimakkaasti erityisesti liikennesektorin yhtiöihin, minkä johdosta toteutettiin omistajan toimesta useita toimenpiteitä valtionyhtiöiden rahoitusaseman vahvistamiseksi. Kustannuksen kasvusta osa selittyy henkilötyömäärän kasvulla ja sen myötä suuremmilla tukipalveluiden kustannuksilla.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan kustannukset laskivat edellisvuodesta valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisujen määrän laskusta johtuen. Kertomusvuonna julkaistiin 55 julkaisua, kun vertailuvuonna 2019 julkaisuja oli 75. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan eri painopistealueisiin kohdistuvia menoja on avattu tarkemmin jäljempänä olevassa taulukossa 10.

Muuhun valtioneuvoston päätöksenteon asiantuntijapalveluihin liittyvät tehtävät koostuvat päätöksenteon asiantuntijapalveluista ja strategisesta tuesta, lainsäädännön valmistelusta, arvioinnista ja kehittämisestä sekä hallituspolitiikan koordinaatiosta. Tehtäväalueen kustannusten kasvu vuoteen 2019 verrattuna aiheutuu henkilötyövuosien määrän kasvusta tehtäväalueen mukaisille toiminnoille. Korkeamman henkilötyömäärän myötä tehtäväalueelle vyöryy myös vertailuvuotta enemmän tukipalveluiden kustannuksia. Kertomusvuoden aikana hallitus teki lukuisia toimia epidemiatilanteen hillitsemiseksi, mikä näkyi valtioneuvoston yleisistunnon valtioneuvostossa tekemien päätösten määrän kasvuna ja edelleen suurempana henkilötyöpanoksena päätöksenteon asiantuntijapalveluissa ja lainsäädäntöarvioiden määrässä sekä muiden tukipalveluiden kustannuksissa. Kriisin aikana koordinoitiin ja ohjattiin muiden ministeriöiden

valmistelua sekä turvattiin hallituksen ja valtioneuvoston henkilökunnan työolot. Vertailuvuonna 2019 puolestaan tapahtui useita hallitusvaihdoksia, mikä näkyi alhaisempaa tasona päätöksenteon asiantuntijapalveluissa ja lainsäädäntöarvioiden määrässä.

Ministeriön erityistehtävät sisältävät muun muassa valtion virkamiehille ja muille lunnastuksetta annettavien kunniamerkkien kustannusten korvaukset, Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen jäsenmaksun sekä valtiollisten hautajaisten järjestämiseen liittyvät menot sekä ministeriön toimialan ohjauksen ja seurannan. Tehtäväläteen kustannusten kasvu kertomusvuonna johtuu kasvaneesta jäsenmaksuosuudesta Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukselle sekä suuremmasta osuudesta vyörytettyjä tukipalveluiden kustannuksista.

Valtioneuvoston kanslian tehtäväkokonaisuuksille vyörytettyjen tukipalvelujen osuudet käyvät ilmi alla olevasta taulukosta.

Taulukko 8. Vyörytetty tukipalvelut ja niiden osuus kokonaiskustannuksista 2019–2020

(1000 €)	2019		2020	
	Euroa	%	Euroa	%
Valtioneuvoston johtaminen	13 924	78 %	14 418	60 %
EU -asioiden valmistelu ja yhteensovittaminen	11 304	37 %	3 363	67 %
Valtioneuvoston viestintä ja viestinnän yhteensovittaminen	1 917	61 %	1 873	56 %
Valtion yhtiöiden omistajapolitiikka	1 770	55 %	2 713	52 %
Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta	973	7 %	1 369	13 %
Muu valtioneuvoston päätöksenteon asiantuntijapalvelu	3 328	56 %	4 895	67 %
Ministeriön muut erityistehtävät	227	10 %	385	16 %
Valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät	95 444	100 %	98 468	100 %
VNK vyörytetty kustannukset yhteensä	128 887	68 %	127 483	82 %

Kertomusvuonna valtioneuvoston kanslian tuottamien tukipalveluiden kustannukset pysyivät lähes samalla tasolla vertailuvuoteen nähden. Valtioneuvoston kanslian ydintoiminnoille vyörytetty osuus tukipalveluiden kustannuksista laski vertailuvuodesta

2019 noin 4,4 miljoonaa euroa, ollen yhteensä noin 29,0 miljoonaa euroa vuonna 2020. Muille ministeriöille kohdistettu osuus puolestaan kasvoi noin 3,0 miljoonalla eurolla 98,5 miljoonaan euroon. EU-puheenjohtajuuskauden päättymisen vuoksi merkittävästi alentuneiden välittömien kustannusten johdosta vyörytetyt tukipalveluiden kustannukset muodostavat edellisvuotta suuremman osuuden kokonaiskustannuksista.

Valtioneuvoston yhteisistä hallinto- ja palvelutehtävistä kustannukset kasvoivat vertailuvuoteen nähden euromääräisesti eniten valtioneuvoston tietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluissa, käännöspalveluissa sekä tilannekuva- ja varautumistoiminnassa. Tietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluissa kustannukset ovat kasvaneet erityisesti tietotekniikan yhtenäistämisen, yhteisten järjestelmähankkeiden ja toimintavarmuuden parantamisen johdosta. Käännöspalveluiden kysyntä puolestaan kasvoi merkittävästi vertailuvuotta suuremmaksi koronatilanteen vuoksi. Käännöspalveluiden osalta on kuitenkin huomioitava, että vertailuvuosi 2019 oli käännösmääriltään normaalia alhaisempi useiden hallitusvaihdoksien johdosta. Tilannekuvatoimintaa lisäresursoitiin jo ennen koronapandemiaa ja pandemiatilanteen vuoksi tilannekuvatoimintaa edelleen vahvistettiin vastaamaan hallituksen tarpeisiin, mikä selittää kustannusten kasvua tilannekuva- ja varautumistoiminnassa.

Valtioneuvoston yhteisistä hallinto- ja palvelutehtävistä kustannukset laskivat vertailuvuoteen nähden eniten henkilöstöpalveluissa. Henkilöstöpalveluissa kustannusten lasku vuoteen 2019 verrattuna johtuu pääosin työterveyshuollon kustannusten vähentymisestä koronatilanteen vuoksi. Myös valtioneuvoston yhteisiä koulutuksia järjestettiin edellisvuotta vähemmän poikkeustilanteen johdosta.

Alla olevassa taulukossa on kuvattuna valtioneuvoston kanslian toimintamenojen jakautuminen tehtävittäin vuosina 2017–2019.

Taulukko 9. Valtioneuvoston kanslian toimintamenojen jakautuminen vuosina 2019–2020

(1000 €)	2018	2019	2020
Valtioneuvoston johtaminen ja politiikkavalmistelu	1 853	1 920	2 020
Valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät	95 029	90 638	93 313
• Toimitilavuokrat	34 328	33 149	30 934
• Toimitilapalvelut ja turvallisuus	12 707	11 997	14 678
• Tietohallintopalvelut	40 225	38 070	39 697

(1000 €)	2018	2019	2020
• Muut tukipalvelut	7 769	7 421	8 004
Henkilöstömenot	31 289	32 812	35 971
Toimintamenot brutto	128 171	125 370	131 304
Tuotot	-1 450	-2 276	-1 597
Toimintamenot netto	126 721	123 094	129 707

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan määrärahoihin tuotetaan tietoa valtioneuvoston päätöksenteon tueksi. Valtioneuvoston hyväksymässä selvitys- ja tutkimussuunnitelmassa määritellään vuosittain tutkimuksen teemat ja painopistealueet. Alla olevassa taulukossa on kuvattuna selvitys ja tutkimustoiminnan hankkeiden määrärahat ja niiden käyttö pääministeri Marinin hallitusohjelman painopisteittäin vuosina 2019–2020.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan (VN TEAS) määrärahat ovat kolmevuotista siirtomäärärahaa ja hankkeiden kesto vaihtelee puolesta vuodesta kolmeen vuoteen. Vuonna 2020 käytettiin myös vuosina 2019 ja 2018 hankkeille myönnettyä määrärahaa, mutta vuosien 2019 ja 2018 selvitys- ja tutkimussuunnitelman mukaisten painopistealueiden mukaiset hankkeet on jätetty pois alla olevasta taulukosta painopistealueiden eroavaisuuden vuoksi.

Taulukko 10. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan hankkeet hallituksen painopisteittäin vuosina 2019–2020, hankkeiden käynnistymisvuoden mukaan

VN TEAS -hankkeet (1 000 €)	Käynnistyneet 2019			Käynnistyneet 2020		
	lkm	Sidottu 2019	Maksettu 2019–2020	lkm	Sidottu 2020	Maksettu 2020
Pääministeri Marinin hallitusohjelman painopisteet						
Kestävän talouden Suomi	2	200	200	7	1 187	444
Hiilineutraalius, luonnon monimuotoisuus sekä asuntopolitiikka	6	1 106	655	15	3 179	716
Suomi kokoaan suurempi maailmalla	-	-	-	4	549	211

VN TEAS -hankkeet (1 000 €)	Käynnistyneet 2019			Käynnistyneet 2020		
	lkm	Sidottu 2019	Maksettu 2019–2020	lkm	Sidottu 2020	Maksettu 2020
Pääministeri Marinin hallitusohjelman painopisteet						
Turvallinen oikeusvaltio Suomi, sen kehittäminen ja puolustuspolitiikka	3	610	283	9	1 200	243
Elinvoimainen Suomi, liikenneverkot ja maatalous	-	-	-	4	942	308
Luottamuksen ja tasa- arvoisten työmarkkinoiden Suomi	3	468	402	2	348	88
Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi	-	-	-	14	2 428	423
Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi	1	100	46	3	590	278
Ohjaustavat	1	200	145	2	249	101
Muut	-	-	-	2	300	-
Yhteensä	16	2 684	1 731	62	10 972	2 812

4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtioneuvoston kanslian saamat maksullisen toiminnan tuotot jäivät kertomusvuonna jokaisen maksullisen toiminnan osa-alueen osalta alle 1 miljoonan euron, joten maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa ei esitetä toimintakertomuksessa.

Valtioneuvoston kanslian maksullinen toiminta koostuu pääosin valtioneuvoston hallintoyksikön tukipalvelujen myynnistä virastojen ja laitosten välillä sekä valtioneuvoston julkaisujen verkkokirjakaupan myynnistä. Näistä kanslian verkkokirjakaupan julkaisujen myynti on liiketaloudellista maksullista toimintaa.

Valtioneuvoston kanslian maksullisen toiminnan tuotot ovat kertomusvuonna pysyneet suurin piirtein edellisen vuoden tasolla. Vuonna 2020 maksullisen toiminnan tuotot olivat 0,886 miljoonaa euroa, kun ne vuonna 2019 olivat 0,798 miljoonaa euroa. Suurin osuus maksullisen toiminnan tuotoista oli valtioneuvoston hallintoyksikön myymät tietojärjestelmä- ja tietotekniikkapalvelut, joiden tuotot kertomusvuonna olivat 0,486 miljoonaa euroa. Toinen merkittävä erä on kiinteistöhallinto-, toimisto-, posti-, vartiointi- ja muut virastopalvelut, joiden osuus vuonna 2020 oli 0,326 miljoonaa euroa. Verkkokirjakaupan maksullisen toiminnan tuotot olivat kertomusvuonna 0,024 miljoonaa euroa.

4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtioneuvoston kanslian saamat yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot jäivät kertomusvuonna alle 1 miljoonan euron, joten kustannusvastaavuuslaskelmaa ei esitetä toimintakertomuksessa.

Valtioneuvoston kanslian yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot vuonna 2020 olivat yhteensä 0,459 miljoonaa euroa. Pääosa yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista tuli poikkeusolojen vuoksi toteutetulle Suomi toimii -viestintäkampanjalle, jota Huoltovarmuuskeskus rahoitti kertomusvuoden aikana yhteensä 0,412 miljoonalla eurolla ja Turvallisuukskomitean sihteeristö 0,020 miljoonalla eurolla.

5 Tuotokset ja laadunhallinta

Luvun 5.1. alkuosassa on esitetty valtioneuvoston kanslian suoritteiden määrät hallituksen kokouksien, viestinnän, arvonimien ja EU-asioiden osalta. Lisäksi on avattu lyhyesti valtion osakeomistuksesta kertyneitä osinkotuloja ja pääoman palautuksia sekä päätöksenteon tietopohjaa ja toimeenpanoa kuvaavia suoritteita. Jäljempänä on esitetty valtioneuvoston kanslian suoritteiden määrät valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutehtävien osalta.

5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

5.1.1 Hallitusohjelman toimeenpano

Hallituksen ja valtioneuvoston kokoukset

Taulukkoon 11 on koottu hallituksen päätöksentekoa ja muuta toimintaa tukevat istunnot ja neuvottelut. Valtioneuvoston yleisistunnon ja tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemät päätökset on jaoteltu taulukkoon 11 asiatyypeittäin. Taulukon luvut ”lakien vahvistus” ja ”asetukset” kertovat esiteltyjen asioiden lukumäärän, eivät vuoden aikana annettujen lakien ja asetusten todellista määrää, joka on suurempi. Tasavallan presidentin esittelyyn päätettäväksi tulevat asiat on pääsääntöisesti käsitelty ensin valtioneuvoston yleisistunnossa ja tasavallan presidentti tekee päätökset yleisistunnon ratkaisuehdotuksesta. On joitakin asioita, jotka tasavallan presidentti ratkaisee ilman yleisistunnon ennakkokäsittelyä. Tällaisia ovat esimerkiksi armahdusasiat ja eräät Ahvenanmaan itsehallintoa koskevat asiat. Valtioneuvoston yleisistuntojen päätöksissä hallituksen esitysten määrä on laskettu kalenterivuoden mukaan. Eduskunnassa hallituksen esitykset tilastoidaan valtiopäivittäin.

Taulukko 11. Hallituksen kokousten, valtioneuvoston yleisistunnon ja tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemien päätösten lukumäärät 2018–2020

(lkm)	2018	2019	2020	Muutos 2019/2020
Hallituksen kokoukset				
Yleisistunto (lkm)	55	56	98	+42
Tasavallan presidentin esittelyt (lkm)	25	28	33	+5
Hallituksen neuvottelut ja iltakoulu (lkm)	17	12	60	+48
Ministerivaliokunnat				
EU-ministerivaliokunta (lkm)	30	29	34	+5
Raha-asiainvaliokunta (lkm)	51	46	60	+14
Talouspoliittinen ministerivaliokunta (lkm)	18	16	35	+19
Valtioneuvoston yleisistunnon päätökset				
Henkilöstöasiat	230	268	267	-1
Valtioneuvoston asetus	260	214	298	+84
Hallintopäätökset	23	26	60	+34
Periaatepäätökset/suunnitelmat	15	11	23	+12
Sivuelinorganisaatiot	86	103	109	+6
Taloudellinen ohjaus	54	46	65	+19
Lupa-asiat	24	29	22	-7
Selonteko/tiedonannot EK:lle	9	5	6	+1
Eduskunnan kirjelmät	18	27	34	+7
TP/hallitus	29	50	50	
Valtioneuvoston kirjelmä	104	19	71	+52
Kv.- ja EU-asioita	41	48	52	+4
Hallituksen esitys	326	113	259	+146
Muut	3	6	6	
Yhteensä	1 222	965	1322	+357

(lkm)	2018	2019	2020	Muutos 2019/2020
Tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemät päätökset				
Lakien vahvistus	183	227	215	-12
Asetukset	4	3	6	+3
Henkilöstöasiat	105	98	94	-4
Kansainväliset asiat	58	62	41	-21
Ahvenanmaan asiat	18	22	20	-2
Valtioneuvostoa koskevat	1	4	3	-1
Armonanomukset	9	6	7	+1
Julkiset arvonannon osoitukset	5	5	7	+2
Muut	7	7	6	-1
Yhteensä	390	434	399	-35

Valtioneuvoston yhteistyöelinten lukumäärät on esitetty taulukossa 12. Vuoden 2020 epidemiatilanteen vuoksi valtioneuvoston kansliaan perustettiin uusina yhteistyöeliminä Covid-19-koordinaatioryhmä ja Covid-19-operaatiokeskus.

Taulukko 12. Valtioneuvoston yhteistyöelinten kokousten lukumäärät 2018–2020

(lkm)	2018	2019	2020	Muutos 2019/2020
Valtiosihteerikokoukset, lkm		2	52	+50
Kansliapäällikkökokoukset, lkm		23	17	-6
Covid-19 -koordinaatioryhmän kokoukset, lkm	–	–	50	
Covid-19 -operaatiokeskuksen kokoukset, lkm			101	

Päätöksenteon tietopohja ja toimeenpano

Taulukossa 13 on esitetty keskeisten päätöksenteon tietopohjaa ja toimeenpanoa kuvaavien suoritteiden lukumääriä. Vuoden 2020 epidemiatilanteesta johtuen toteutettiin uusi Kansalaispulssi-kysely yhteensä 14 kertaa, yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa. Epidemiatilanteesta johtuen käynnistettiin myös uusi toimintamalli, covid-19-tutkimuskatsaus, joka koostaa koronakriisiin liittyviä uusimpia tutkimustuloksia maailmalta ja Suomesta.

Käynnistyneiden VN TEAS -hankkeiden määrää tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon vuosittain käynnistyneiden hankkeiden koon ja keston vaihtelu. VN TEAS -julkaisusarjassa julkaistaan hankkeiden loppuraportit, mutta joistain hankkeista voidaan tarvittaessa julkaista myös väliraportteja. Policy brief -artikkelien julkaiseminen on VN TEAS -hankkeille vapaaehtoista toimintaa.

Taulukko 13. Päätöksenteon tietopohjan ja toimeenpanon suoritteita 2018–2020

(lkm)	2018	2019	2020	Muutos 2019/2020
VNK:ssa valmistellut säädökset (HE, VNA, TPA)	-	3	7	+4
Lainsäädännön arviointineuvoston lausunnot	24	5	10	+5
VN TEAS hankkeet, käynnistyneet, lkm	65	69	62	-7
VN TEAS julkaisut, lkm	79	75	55	-20
Policy brief -artikkelit	34	27	31	+4
Covid-19-tutkimuskatsaukset	-	-	8	+8
Kansalaispulssi -kyselykierros (covid-19), lkm	-	-	14	+14
Kestävän kehityksen uudet sitoumukset, lkm	602	795	371	-424
Kestävän kehityksen uudet green dealit, lkm	14	33	19	-14

Viestintä

Valtioneuvoston sosiaalisen median kanavien seuraajamäärä kasvoi kertomusvuoden aikana erittäin paljon useassa kanavassa seuraajien määrä jopa moninkertaistui. Esimerkiksi Youtube-tilin tilaajamäärä kasvoi yli kymmenkertaiseksi edellisvuoteen nähden.

Positiivista palautetta tuli etenkin Instagramissa, joka on osoittautunut erinomaiseksi kansalaisviestinnän kanavaksi. Myös valtioneuvoston Facebook-tili löysi yleisön. Parhaimmillaan valtioneuvoston päivitykset tavoittivat lähes 320 000 Facebookin käyttäjää.

Valtioneuvoston verkkosivuilla käyntien määrä yli kaksinkertaistui edellisvuoteen nähden. Tietoa koronaepidemiasta ja rajoituksista -sivukokonaisuudesta tietoja etsittiin erityisen paljon. Valtioneuvoston verkkosivujen mediapalveluun rekisteröityneiden määrä oli yli 1 400, jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 16 prosenttia.

Tiedotustilaisuuksia järjestettiin 135 eli noin neljännes edellisvuotta enemmän. Tilaisuuksien määrä kasvoi etenkin koronapandemian takia. Jokainen tiedotustilaisuus suoratoistettiin ja suurimmassa osassa oli myös tulkkaus suomalaisella viittomakielellä. Myös ruotsinkielinen simultaanitulkkaus järjestettiin suurimpaan osaan koronaa koskeneista tiedotustilaisuuksista yhteistyössä Yleisradion kanssa.

Koronakriisin vaikutus näkyi myös tiedotteiden ja uutisten määrän huomattavana kasvuna, niiden määrän oltua lähes 1 500 kieliversioineen. Tämän lisäksi valtioneuvoston päätöksistä julkaistiin uutiskirje lähes viikoittain. Lisäksi syksyllä aloitettiin uusi podcast-sarja Virallinen podcast, josta tehtiin seitsemän koronatilannetta eri näkökulmista käsittelevää jaksoa.

Viestinnän ottamia kuvia tarjottiin valtioneuvoston Flickr-tilillä ennätysmäärästä tilaisuuksia, ja niitä julkaistiin entistä enemmän myös medioiden sivuilla. Rajoituksista johtuen useista koronakriisin aikaisista hallituksen kokoontumista oli saatavilla ainoastaan viestintäosaston ottamia kuvia, mikä osaltaan lisäsi kuvien käytön suosiota. Valokuvattujen tilaisuuksien määrä kasvoi lähes 40 prosenttia.

Taulukossa 14 on esitetty viestinnän suoritteiden ja eri medioiden seuraajien sekä kävijöiden lukumääriä vuosina 2018–2020.

Taulukko 14. Viestinnän suoritteiden ja verkkosivuilla kävijöiden lukumääriä 2018–2020

	2018	2019	2020	Muutos 2019/2020, %
Tiedotteet (kpl)	1 220	1 255	1462	+16 %
Tiedotustilaisuudet (kpl)	70	107	135	+26 %
Verkkolähetykset ja niiden tallenteet (kpl)	75	56	135	+141 %
Verkkosivujen käyntimäärät vn.fi	1 501 519	2 400 000 ⁴	6 067 991	+153 %
Verkkosivujen käyntimäärät vnk.fi	489 827	510 000 ⁴	917 834	+80 %
Valtioneuvoston mediapalveluun rekisteröityneet käyttäjät	1 064	1 241	1 438	+16 %
VN Twitter-tilien seuraajat	73 400	88 500 ⁵	117 558	+33 %
Valtioneuvoston Instagram-tilin seuraajat	1 466	12 000	43 756	+265 %
Valtioneuvoston Facebook-tilin fanit	780	1 985	17 482	+781 %
Valtioneuvoston YouTube-tilin seuraajat	321	543	6 570	+1 110 %
Valokuvatut tilaisuudet (kpl)	86	122	170	+39 %
Valtioneuvoston päätösuutiskirjeet (kpl)	17	48	50	+4 %

5.1.2 Suomen EU-politiikan johtaminen

Taulukossa 15 on esitettyä Suomen EU-politiikan johtamisen kannalta keskeisten suoritteiden lukumääriä. EU-ohjeet sisältää Corepereihiin ja ministerineuvostoihin sekä neuvoston päätöksenteossa käytettäviin kirjallisiin menettelyihin annetut toimintaohjeet. Vuoden 2019 osalta on huomioitava, että Suomen EU-puheenjohtajakauden vuoksi Coreper-ohjeita ei annettu aikavälillä 4/2019–12/2019. Valiokuntakuulemiset

⁴ Analytiikkatyökalun sopimuksen uudistamisen vuoksi luvut ajanjaksolta 1.1.-15.3.2019 perustuvat arvioon.

⁵ Suomen- ja ruotsinkieliset Twitter-tilit yhdistetty.

kattaa valtioneuvoston kanslian virkamiesten eduskunnan valiokuntien kuulemisten määrän U-, E- ja EUN-asioissa.

Ministerineuvostojen kokousmäärä sisältää Eurooppa-neuvoston ja ministerineuvostojen kokoukset sekä vuoden 2020 osalta myös neuvoston järjestämät ministeritason epäviralliset videokokoukset.

Taulukko 15. EU-asioiden suoritteita 2019–2020

(lkm)	2019	2020	Muutos 2019/2020
EU-ohjeet: Coreper ja ministerineuvostot, lkm	490	870	+380
Valiokuntakuulemiset, lkm	56	137	+81
U-kirjelmät, E-kirjeet sekä jatkokirjeet, lkm	24	27	+3
Ministerineuvostojen kokoukset, lkm	89	136	+47

5.1.3 Arvonimet

Valtioneuvoston kanslia valmistelee tavanomaisesti kaksi kertaa vuodessa tasavallan presidentin päätettäväksi arvonimiesityksiä. Esitykset käsitellään ensin tasavallan presidentin nimittämässä ja pääministerin johtamassa arvonimilautakunnassa. Käsiteltyssä sovelletaan tasavallan presidentin asetusta arvonimistä (381/2000 muut. 478/2020). Arvonimipäätöksistä suoritetaan veroa 1.1.2002 voimaan tulleen arvonimistä suoritettavasta verosta (1388/2001) annetun lain mukaisesti. Esitykset voi tehdä myös sähköisellä lomakkeella.

Taulukko 16. Arvonimilautakunnalle esitettyjen ja myönnettyjen arvonimien lukumäärät sekä verokertymä 2018–2020

	2018	2019	2020	Muutos 2019/2020
Arvonimilautakunnalle esitetyt (lkm)	213	181	192	+11
Myönnetty arvonimet (lkm)	154	137	117	-20
Verokertymä (euroa)	1 065 320	868 710	892 450	+23 740

5.1.4 Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka

Valtioneuvoston kanslia sai osinkotuloja kertomusvuonna 823 (1301) miljoonaa euroa. Kaikista valtion yhtiöomistuksista kertyi tuloja 994 (1 515) miljoonaa euroa.

Taulukko 17. Koko valtion osakeomistuksista kertyneet osingot ja myyntitulot sekä pääoman palautukset 2018–2020

	2018	2019	2020	Muutos 2019/2020
Pörssiomistusten tuottoprosentti	9,3	25,3	35,4	
Valtion suorassa omistuksessa olevien pörssiyhtiöiden tuottoprosentti	21,8	29,5	46	
Osingot ja pääoman palautukset milj. €	1 413	1 515	994	-423
Myyntitulot milj. €	1 035			
Omistajaohjauksen yhtiöiden lukumäärä	29	30	29	-1
Hallitusvalinnat (miehet/naiset) %	43/57	43/57	46/54	+3/-3
Yritysvastuuanalyysit / digistrategia	100 %/-	100 %/-	100%/-	

5.1.5 Valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutehtävien suoritteet

Valtioneuvoston hallintoyksikön palvelut koostuvat muun muassa virasto-, toimitila-, kuljetus-, kirjasto- ja tietotukipalveluista, käännös- ja kielipalveluista, turvallisuus-, tietotekniikka-, tietojärjestelmä-, tiedonhallinta- ja julkaisutuotantopalveluista sekä valtioneuvoston sisäisestä viestinnästä.

Jäljempänä esitetyistä taulukoista ilmenee valtioneuvoston hallintoyksikön suoritteiden määriä. Suoritteissa on eritelty valtioneuvoston kanslian omasta toiminnasta aiheutuneet suoritteet ja muille ministeriöille tuotettu palvelu.

Turvallisuuspalvelut

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden turvallisuuspalveluihin kuuluu keskeisesti henkiloturvallisuus, tietoturvallisuus ja fyysinen turvallisuus. Alla olevassa taulukossa on keskeiset suoritteet ja vaikuttamisen kannalta keskeiset yhteistoimintakokoukset.

Taulukko 18. Turvallisuuspalveluiden suoritteiden lukumääriä 2019–2020

	2019	2020	Muutos 2019/2020
Haetut henkilöturvallisuus selvitykset	2 019	3 100	+1 081
Ministeriturvallisuuden koordinoitinkokoukset	45	48	+3
Vartiointin seurantakokoukset	12	10	-2
Turvatekniikan seurantakokoukset	12	9	-3
Peruskorjaus- ja rakennushankkeiden työkokoukset	45	55	+10
Tilaturvallisuusauditoinnit	16	9	-7
Onnettomuustilanneharjoitukset	2	3	+1
Turvallisuuspoikkeamat	120	130	+10
Tietoturvapoikkeamat	17	25	+8

Tiedonhallinta

Rekisteröityjen asioiden ja asiakirjojen määrä on vuonna 2020 kasvanut edellisvuoteen verrattuna. Kasvu selittyy osin korona-pandemian myötä lisääntyneillä kansalaisten ja median rekisteröidyillä yhteydenotoilla kuten tietopyynnöillä ja kansalaiskirjeillä samoin kuin muun muassa erilaisten tukihakukierrosten määrän kasvulla. Kertomusvuonna opetus- ja kulttuuriministeriössä ja maa- ja metsätalousministeriössä on otettu käyttöön VAHVA-asianhallintajärjestelmä.

EU-asioiden ja -toimielinasiakirjojen tilastoinnissa mukaan on laskettu kaikki sellaiset EUTORI-järjestelmässä avatut asiat ja toimielinasiakirjat, joiden käsittelyyn valtioneuvoston kanslian tiedonhallintayksikkö on osallistunut. EU-asioiden ja kansallisten EU-asiakirjojen lukumäärä on jonkin verran noussut edellisvuodesta. EU-asioiden lukumäärän kasvua selittää se, että neuvoston työryhmien aineistoja varten työryhmäasia-avaukset tehdään kahdeksi vuodeksi kerrallaan ja asianomaiset avaukset on tehty

vuonna 2020. Toimielinasiakirjojen määrä on edellisvuodesta laskenut, mitä saattaa selittää epidemiatilanteen aiheuttama EU-asioiden käsittelyn väheneminen.

Rekisteröidyissä asioissa ja asiakirjoissa eivät ole mukana korkeammin luokitellut salassa pidettävät kansalliset tai kansainväliset asiat ja asiakirjat.

Taulukko 19. Valtioneuvoston tiedonhallinnan suoritteiden lukumääriä 2018–2020⁶

(lkm)	2018			2019			2020		
	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä
Rekisteröidyt asiat	2 360	40 983	43 343	2 419	40 812	43 231	2 013	46 410	48 423
Rekisteröidyt asiakirjat	12 264	276 250	288 514	8 559	268 200	276 759	7 597	287 807	295 404
Avatut EU-asiat			1 278	–	–	821			1 235
Rekisteröidyt/käsitellyt EU-asiakirjat (kansalliset)	3 866	3 834	7 700	3 678	3 930	7 608	4 109	4 116	8 225
Rekisteröidyt/käsitellyt EU-asiakirjat (toimielin)			18 363			16 114			15 030

Päätelaite- ja käyttäjätukipalvelut

Tuettujen työasemien osalta on ilmoitettu käytössä olevien työasemien määrä taulukossa 20. Puhelinliittymien lukumäärään sisältyy puhe- ja datamobiili liittymät. Työasemien määrät ovat jatkaneet kasvua myös vuonna 2020. Puhelinliittymien määrän kasvu on sen sijaan taittunut ja vuonna 2020 määrä on vähentynyt reilulla 200 liittymällä.

⁶ Vuoden 2020 asia- ja asiakirjamäärä ei kesken vuotta tapahtuneiden käyttöönottojen ja erilaisen asiakirjojen ja niihin liittyvien tiedostojen käsittelytavan vuoksi ole täysin vertailukelpoinen edellisten vuosien tilastotietoihin. Käsittelytavan muutoksen vuoksi yhteen asiakirjaan voi liittyä useampia asiakirjatiedostoja.

Taulukko 20. Valtioneuvoston tuettujen työasemien, puhelinliittymien ja tietojärjestelmien lukumäärät 2018–2020

(lkm)	31.12.2018			31.12.2019			31.12.2020		
	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä
Tuettujen työasemien lukumäärä	958	6 254	7 212	1 024	6 270	7 294	1 038	6 553	7 591
Puhelinliittymien määrät	1 374	6 204	7 578	1 698	6 759	8 457	1 543	6 678	8 221

Tilatehokkuus

Valtioneuvostossa käytössä olevien kiinteistöjen tilatehokkuuden mittarina on käytetty toimistotilojen huoneliikettä suhteessa henkilömäärään. Keskimääräinen tilatehokkuus on parantunut tarkastelukaudella vuosina 2018–2020. Valtioneuvoston tilatehokkuutta parannetaan toimitilojen peruskorjausten yhteydessä mm. siirtymällä monitilo-toimistoihin sekä lisäämällä tilojen yhteiskäyttöä.

Toimipisteiden lukumäärässä on mukana toimistotilat ja edustustilat. Toimipisteiden lukumäärän vähentyminen vuoteen 2018 verrattuna johtuu Merikasarin peruskorjaushankkeesta, jonka vuoksi rakennuskohtainen lukumäärä on vähentynyt.

Taulukko 21. Valtioneuvoston toimitilojen neliömäärät 2018–2020

m ²	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Kokonaisneliöt m ²	125 763	118 500	123 368
Toimistotilat m ²	87 292	81 873	84 380
Edustustilat m ²	10 227	7 996	7 996
Yhteiset kokoustilat m ²	9 459	9 442	8 695
Ministeriöiden käytössä olevat kokoustilat m ²	5 696	5 213	5 275
Muut yhteiset tilat m ²	883	883	883

Taulukko 22. Valtioneuvoston tilatehokkuuden tunnusluvut 2018–2020

	30.06.2018		30.06.2019		30.06.2020	
	hlö	m ² /hlö	hlö	m ² /hlö	hlö	m ² /hlö
Toimistotilojen tilatehokkuus (m ² /hlö)	4 448	20,4	4 484	18,3	4 579	17,7
Toimipisteiden lukumäärä		49		39		37

Valtioneuvoston sisäinen viestintä

Kampuksen käyttäjämäärät kasvoivat merkittävästi koronavirusilanteen aiheuttaman etätyön aikana. Kampuksessa oli vuoden lopussa keskimäärin 350 000 käyntiä, 75 000 tiedostonlatausta sekä yli 1 200 000 sivulatausta kuukaudessa.

Sisäinen viestintä tuki ulkoista viestintää poikkeusolojen aikana sekä suunnitteli ja toteutti aktiivista henkilöstöviestintää Kampuksessa. Hallituksen koronatoimista uutisoitiin säännöllisesti Kampuksessa valtioneuvoston henkilöstölle. Kampukseen luotiin uusia koronavirusilanteeseen liittyviä sisältöjä sekä kehitettiin muun muassa etätyö-käytäntöjä ja työhyvinvointia koskevia sisältöjä kaikille ministeriöille.

Kampuksen sisällöntuottajia ohjattiin kehittämään sisältöjään ja huolehtimaan muun muassa saavutettavuudesta tuottamalla ohjeistusta, järjestämällä koulutusta ja aloittamalla säännöllinen sisällöntuottajien uutiskirje. Kampuksen työtilojen käyttäjille ja omistajille tarjottiin myös koulutuksia ja pikainfoja. Koronatilanteen aiheuttaman etätyön aikana koulutukset muutettiin etäkoulutuksiksi. Koulutuksia ja infoja järjestettiin vuoden 2020 aikana 48 ja niissä oli yhteensä noin 1 620 osallistujaa.

Valtioneuvoston kanslian sisäistä viestintää toteutettiin myös järjestämällä henkilöstöinfoja verkossa ja toimintaa kehitettiin luomalla VNK nyt -henkilöstötilaisuuden konsepti. VNK nyt -tilaisuuksissa kerrottiin henkilöstölle ajankohtaisista aiheista vuorovaihteisesti. Muita pääministerin tilaisuuksia henkilöstölle ei järjestetty koronavirusilanteen vuoksi.

Taulukko 23. Valtioneuvoston virtuaalityöpöytä Kampuksen työtilojen, uutisten ja käyttäjien lukumäärät 2018–2020

Kampus	2018	2019	2020	Muutos % 2019/2020
Käyntimäärä/kk	96 860	237 888	362 952	+52 %
Kävijämäärä/kk	4 500	5 000	6 000	+20 %
Työtilojen määrä 31.12.2020, kpl	511	1 150	2 500	+117 %
Uutiset/vuosi, kpl	1 240	1 398	3 429	+145 %

Julkaisut ja tietotuki

Tietotuessa otettiin kertomusvuonna käyttöön uusi tiedonhakuportaali tukemaan tutkitun tiedon käyttöä ministeriöiden työssä. Loppuvuodesta 2020 uusittiin kirjasto- ja tietotukipalveluiden palvelusivut. Tietotuen palveluja alettiin syksyllä 2020 tarjota myös oikeuskanslerinvirastolle. Kertomusvuonna painettuja lehtiä korvattiin edelleen e-lehdillä.

Epidemiatilanne näkyi tietotuki- ja julkaisupalveluissa vähentyneenä julkaisutuotantona sekä vähentyneenä kysyntänä kirjastopalveluissa. Sen sijaan laajojen tietotukipyyntöjen määrä nousi selvästi kertomusvuonna. Todennäköisenä syynä tietotukipyyntöjen kasvuun oli tietotukipyynnöissä tehty kehitys- ja markkinointityö sekä eduskunnan vähentynyt mahdollisuus ottaa vastaan hallitusten esityksiin liittyviä kansainvälisen vertailun tukipyyntöjä.

Taulukko 24. Valtioneuvoston tietotuki- ja julkaisupalvelujen suoritteiden lukumääriä 2018–2020

(lkm)	2018	2019	2020	Muutos % 2019/2020
Julkaisut	525	610	513	-16
Graafiset työt (VNK)	–	129	128	0
Laajat tietotukipyynnöt	75	96	123	+28
Kirjojen ja artikkeleiden lainat ja uusinnat (sis. Kaukolainat, ei sis. Uusintoja)	–	–	1657	–
Lehtinimekkeet (e-lehdet, painetut)	–	–	361	–
Tietoaineistosopimukset	51	55	58	+5

Käännös- ja kielipalvelut

Kertomusvuotta leimasi koronapandemiaan ja poikkeusoloihin liittyvät suuret käännöstarpeet, mikä lisäsi huomattavasti käännösmääriä kaikille kielille. Lisääntynyt työmäärä ruuhkautti erityisesti ruotsin säädös- ja ajankohtaikäntämisen. Poikkeusoloissa säädöksiä käännettiin valmistelun kanssa lähes reaaliajassa, jotta säädökset saatiin eduskuntaan nopeasti. Myös muut nopeaa reagointia vaativat käännöstarpeet ruotsiksi, englanniksi ja venäjäksi edellyttivät poikkeuksellisen suurta sisäistä käännöstyötä. Lisäksi sote-uudistukseen liittyvät säädös- ja muut käännökset työllistivät merkittävästi sekä sisäisiä kieliasiantuntijoita että ulkoisia käännöspalveluiden tuottajia.

Valtioneuvoston kanslian venäjän kieliasiantuntijat laativat myös ajankohtaisia media-katsauksia ja tulkaavat. Venäjän tulkaustoimeksiantojen kesto oli 0,5–1 päivää, ja tulkkauuspäiviä oli yhteensä 9.

Alla olevissa taulukoissa 25–27 on esitetty käännösmäärät käännöstyypeittäin, ja-kauma valtioneuvoston kanslian, ministeriöiden ja muiden virastojen välillä sekä ja-kauma oman käännöstyön ja ostopalvelujen välillä. Vuoden 2019 luvut sisältävät myös EU-puheenjohtajuuteen liittyvät käännökset.

Taulukko 25. Käännökset ja tulkkaukset käännöstyypeittäin 2018–2020

(lkm)	2018		2019		2020		%osuus käännös- sivuista (2020)
	Kpl	Käännös- sivut	Kpl	Käännös- sivut	Kpl	Käännös- sivut	
Ruotsin säädöskäännökset	1 234	57 604	597	16 151	927	42 118	37,7 %
• Hallituksen esitykset	797	54 973	244	13 400	415	38 418	
• Asetukset	378	1 855	302	1 734	433	2 828	
• Muut säädökset	59	776	51	1 017	79	872	
Ruotsin ajankohtaisviestintä	4 412	8 530	4 881	8 700	6 116	11 654	10,4 %
Ruotsin muut käännökset	3 523	22 051	3 287	19 966	4 332	29 225	26,1 %
Englannin säädöskäännökset	126	2 321	145	2 253	118	1 657	1,5 %
Englannin ajankohtaisviestintä	1 959	4 898	2 851	5 523	3 149	6 826	6,1 %
Englannin muut käännökset	1 242	10 605	1 568	16 295	1 141	12 619	11,3 %
Venäjän käännökset	310	1 037	283	850	396	1 148	1,0 %
Muiden kielten käännökset	1 083	5 835	1 785	7 757	1 483	6 637	5,9 %
Käännökset yhteensä	13 889	112 881	15 398	77 495	17 662	111 884	100 %
Venäjän tulkkaustoimeksiannot	61		36		15		

Taulukko 26. Käännösten jakautuminen valtioneuvoston kanslian ja ministeriöiden kesken 2018–2020

(lkm)	2018		2019		2020		% -osuus käännös- sivuista (2020)
	Kpl	Käännös- sivut	Kpl	Käännös- sivut	Kpl	Käännös- sivut	
VNK yhteensä	1 346	5 458	3 330	11 409	2 287	8 312	7,4 %
Muut ministeriöt yhteensä	12 380	107 032	11 887	65 697	15 170	103 092	92,2 %
Muut virastot	163	391	181	389	205	480	0,4 %
Käännökset yhteensä	13 889	112 881	15 398	77 495	17 662	111 884	100 %

Taulukko 27. Käännösten jakautuminen oman työn ja ostopalvelujen kesken 2018–2020

(lkm)	2018		2019		2020		% -osuus käännös- sivuista (2020)
	Kpl	Käännös- sivut	Kpl	Käännös- sivut	Kpl	Käännös- sivut	
Oma käännöstyö	10 629	61 855	13 240	46 262	13 834	56 112	50,2 %
Ostopalvelut	3 259	51 026	2 158	31 234	3 828	55 772	49,8 %
Käännökset yhteensä	13 889	112 881	15 398	77 495	17 662	111 884	100 %

Käännös- ja kielitoimialan asiantuntijat palvelivat virkamiehiä monin tavoin muissakin kieliasioissa, kuten termejä, hyvää virkakieltä ja tulkkausta koskevissa kysymyksissä. Verkkosivustolla julkaistiin koronavirustautiin ja poikkeusoloihin liittyvä monikielinen sanasto ja julkishallinnon kirjoittajille tarkoitettu uudistettu opas Hyvin suunniteltu, puoliksi kirjoitettu. Termi- ja sanastotiedon julkaiseminen verkkosivuilla vähensi merkittävästi termineuvontaan tulevien kysymysten määrää.

Taulukko 28. Valtioneuvoston termineuvontaan liittyvien suoritteiden lukumäärät 2018–2020

	2018	2019	2020	Muutos % 2019/2020
Termineuvonnasta kysytyt termit	502	709	256	-63,9 %
ESKO-termit*	169	101	91	-9,9 %
Haut VALTER-termipankissa**	3 395 005	2 990 141	1 961 885	-34,4 %

* ESKO-termit tarkoittavat valtioneuvoston kanslian koordinoiman EU:n toimielinten suomen kääntäjien ja kotimaisten virkamiesten yhteistyöverkoston (ESKO) kautta selvitettyjä kysymyksiä. Verkoston avulla edistetään suomenkielisten EU-säädösten terminologista laatua.

** Valter on valtioneuvoston kanslian ylläpitämä julkinen valtioneuvoston termipankki. Luvussa Valter on yhtenä hakukriteerinä esim. sanakirjaryhmässä.

Osaamisen kehittäminen

Valtioneuvoston kanslia toteutti osana valtioneuvoston yhteistä henkilöstön kehittämisen ohjaus- ja yhteensovittamistehtävää yhteensä 143 yksittäistä koulutustilaisuutta (noin 54 koulutustuotetta). Näissä tilaisuuksissa oli yhteensä 3 845 osallistujaa ja koulutukseen käytettiin 16 378 tuntia. Lisäksi kielikoulutukseen käytettiin valtioneuvostossa 4 829 tuntia ja osallistujia oli 407 henkilöä.

Koulutustilaisuuksia tuotettiin valtion yhteisten osaamiset -jäsentelyä mukaillen 1.1.–31.12.2020 välisenä aikana seuraaville osa-alueille: johtaminen, vaikuttavuus- ja kehittämisoosaaminen, tieto- ja viestintätekninen osaaminen, viestintä ja vuorovaikutus, virkamiesosaaminen ja hallinnollinen osaaminen. Yhteisen koulutuksen kustannukset olivat 579 245 euroa.

Koronatilanteen vuoksi maaliskuussa 2020 voimaantulleiden ohjeistuksien jälkeen kaikki koulutustilaisuudet toteutettiin etänä. Tämä edellytti uusien toimintatapojen omaksumista sekä osallistujilta, kouluttajilta että järjestäjiltä.

Taulukko 29. Valtioneuvoston yhteisten koulutustilaisuuksien lukumäärät 2018–2020

	2018	2019	2020	Muutos 2019/2020
Koulutustilaisuudet (lkm)	268	148	143	-5

5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palvelujen laatua arvioidaan reaaliaikaisella palvelutyytyväisyyskyselyllä, joka toteutetaan Virkku-palveluhallintajärjestelmässä. Sellaisten palvelujen osalta, jotka eivät ole Virkku-palveluhallintajärjestelmässä, laatuarviointia ei voida yhteismitallisesti tehdä.

Arvioiduissa palveluissa käyttäjien arviot olivat kokonaisuudessa erittäin myönteisiä, palautearvioiden vaihdellessa välillä 4,7–5 (asteikolla 1–5), kokonaiskeskiarvon ollessa 4,8. Hyvän palautteen taustalla on ennen kaikkea VN henkilöstölle tarjotut laadukkaasti toteutetut palvelut. Myös palvelujen tilaamisen ja seurannan koettiin olevan hyvällä tasolla, sillä käyttäjien vastausten keskiarvo tilausjärjestelmän (Virkku) käytön helppoudesta oli 4,7. Samalla, kun uusia palveluja on viety Virkku-palveluhallinta- ja tilausjärjestelmään, on niiden palveluprosesseja kuvattu ja osin kehitetty asiakasystävällisemmiksi. Tämä todennäköisesti myös näkyy tuloksissa.

Taulukko 30. Tyytyväisyys palvelunhallintajärjestelmän (Virkku) kautta tilatuissa palveluissa 2018–2020 "Kuinka hyvin tilaamasi palvelu vastasi odotuksiasi?" (Asteikko 1–5)

Palvelu	2018	2019	2020	Muutos 2019/2020
Ergonomiahankinnat			4,8	
Graafiset työt			4,9	
Julkaisutuotanto	5	4,9	4,8	0,1
Kampus-tuki			4,7	
Kirje- ja materiaalityö			4,9	
Käännöspalvelut	4,7	4,9	4,9	0
Ministereiden lahjailmoitukset			4,7	
Tiedonhakupyyntö		4,7	4,7	0
Toimitilapalvelut			4,9	
Tulostus- ja kopiointipalvelut			5	
YHTEENSÄ	4,7	4,9	4,8	0,1

6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

6.1 Henkilöstön määrä ja rakenne

Vuonna 2020 valtioneuvoston kansliassa työskenteli 607 henkilöä. Henkilöstömäärä laski edellisvuoteen verrattuna noin 11,5 prosentilla. Henkilöstömäärän lasku selittyy EU-puheenjohtajuuskauden päättymisellä.

Valtioneuvoston kansliassa vuonna 2020 työskenteli 484 vakinaista ja 123 määräaikaista virkamiestä.

Henkilöstön keski-ikä oli 47,5 vuotta. Keski-ikä nousi hieman edellisvuotisesta (46,7 vuotta vuonna 2019). Ikäryhmittäin tarkasteltuna voidaan todeta 45–54 -vuotiaiden muodostavan suurimman joukon henkilöstöstä. Yli 65 -vuotiaiden työntekijöiden määrä (12 henkilöä) on pysynyt samana edellisvuoteen verrattuna.

Naisia henkilöstöstä oli 58,2 %. Osa-aikatyötä tekevien määrä oli 4,5 % valtioneuvoston kanslian koko henkilöstöstä (yhteensä 27 henkilöä, joista 25 naisia). Valtaosa osa-aikatyösopimuksen tehneistä henkilöistä oli osittaisella hoitovapaalla.

Taulukko 31. Vakainainen ja määräaikainen henkilöstö 2018–2020

(Ikm)	2018			2019			2020		
	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä
Vakinaiset	264	201	465	262	202	464	281	203	484
Määräaikaiset	113	37	150	145	77	222	72	51	123
Yhteensä	377	238	615	407	279	686	353	254	607
Määräaikaisten %-osuus*			24,4 %			32,4%			20,3%
HTV:t			577,3			658			603,4

* Kaikki määräaikaiset

Taulukko 32. Koko- ja osa-aikainen henkilöstö 2018–2020

(lkm)	2018			2019			2020		
	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä
Kokoaikaiset	360	235	595	381	263	644	328	252	580
Osa-aikaiset	17	3	20	26	16	42	25	2	27
Yhteensä	377	238	615	407	279	686	353	254	607
Osa-aikaisten %-osuus			3,3 %			6,1 %			4,5 %

Taulukko 33. Henkilöstön keski-ikä 2018–2020

	2018	2019	2020
Henkilöstön keski-ikä	47,4	46,5	47,5
Naisten keski-ikä	46,2	45,3	47,1
Miesten keski-ikä	49,3	48,2	48,1

Taulukko 34. Henkilöstön ikäjakauma 2018–2020

Ikävuotta	2018	2019	2020
– 24	5	7	8
25–34	99	137	88
35–44	131	154	140
45–54	203	198	194
55–64	169	178	165
65 –	8	12	12
Yhteensä	615	686	607

6.2 Tehty työaika ja henkilöstökulut

Kokonaistyövoimakustannukset laskivat vuoden 2019 tasosta. Kanslian tehdyn vuosi-työajan osuus 83,4 % säännöllisestä vuosityöajasta nousi edellisvuodesta. Välilliset työvoimakustannukset sisältävät muun kuin tehdyn työajan palkan, työnantajamaksut, työterveyshuollon, työhyvinvoinnin ja henkilöstökoulutusten kustannukset.

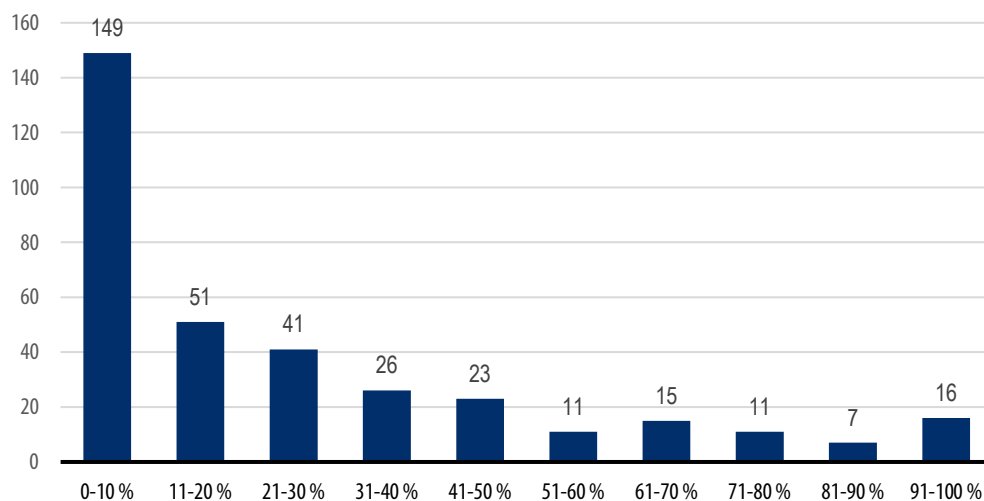
Taulukko 35. Kokonaistyövoimakustannusten kehitys 2018–2020

(euroa)	2018	2019	2020
Kokonaistyövoimakustannukset	35 208 236	41 596 809	40 134 489
Välilliset työvoimakustannukset, josta	11 988 310	13 534 082	13 122 147
osuus tehdyn työajan palkoista	51,6 %	48,2 %	48,6%
Työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta	80,5%	82,6%	83,4%
Tehdyn työajan palkka, josta	23 219 925	28 062 727	27 012 341
osuus palkkasummasta	78,2 %	80,8 %	80,5%

Koronapandemian kertomusvuodelle aiheuttaman työmäärän selvittämiseksi kansliassa toteutettiin sisäinen kyselytutkimus henkilöstölle tammikuussa 2021. Myös poliittiset esikunnat vastasivat kyselyyn ja yhteensä vastaajia oli 350 (noin 57 % henkilöstöstä). Valtioneuvoston kanslian henkilöstö arvioi käyttäneensä keskimäärin 26 prosenttia työajastaan koronapandemiasta aiheutuneisiin tehtäviin ajalla 1.3.–31.12.2020.⁷ Kuviosta 1 havaitaan, että vastaajista noin puolet arvioi koronapandemian vaikuttaneen työmäärään erittäin vähän tai ei ollenkaan. Vastaajista 17 prosenttia sen sijaan arvioi tehneensä yli puolet työajastaan koronatyöhön.

⁷ Kyselyn virhemarginaali 95 %:n luottamusvälillä on noin ± 3 prosenttiyksikköä.

Kuvio 1. Vastausten lukumäärät luokiteltuna vastausten mukaan. ”Kuinka monta prosenttia arvioit käyttäneesi työaikaa covid-19 liittyviin tehtäviin ajalla 1.3.–31.12.2020?”

6.3 Työhyvinvointi ja työkykyinvestoinnit

6.3.1 Työtyytyväisyys

Työtyytyväisyyttä mitataan vuosittain VMbaro -työtyytyväisyyskyselyllä. Vuonna 2020 työtyytyväisyys oli hyvällä tasolla. Kokonaistyötyytyväisyys nousi yli yhden kymmenyksen edellisvuoteen verrattuna. Vastausaktiivisuus nousi 4 %.

Taulukko 36. VMbaro -työtyytyväisyyskyselyn yhteenvedotiedot 2018–2020

	2018	2019	2020
Vastaajia	424/574	451/625	451/595
Vastausprosentti	74 %	72%	76%
Työtyytyväisyysindeksi	3,55	3,45	3,56

Taulukko 37. VMbaro -työtyytyväisyyskyselyn indeksit 2018–2020

	2018	2019	2020
Johtajuusindeksi	3,39	3,23	3,41
Työyhteisöindeksi	3,88	3,77	3,91
Innovointikyvykkyyksindeksi	3,68	3,60	3,66

6.3.2 Työkykyisyys ja poissaolot

Sairauspoissaolotiedot (työpäiviä) on poimittu Kieku-järjestelmästä. Sairauspoissaolosten lukumäärä laski edellisvuoteen verrattuna. Sairauspoissaolot jakautuivat edellisvuotta pienemmälle osalle henkilöstöä, jolloin terveysprosentti nousi.

Taulukko 38. Sairauspoissaolot ja terveysprosentti 2018–2020

	2018	2019	2020
Sairauspoissaolosten lkm (sairauspäiviä kpl)	5 556	6 144	4 140
Sairauspoissaolot, työpäivää/htv	9,6	9,3	6,9
Sairauspoissaolosten keskimääräinen kesto	4,5	5	5
Terveysprosentti (%)*	25,8	31,4	52,0

*Terveysprosentilla tarkoitetaan niiden henkilöiden osuutta henkilöstöstä, joilla ei kertomusvuonna ollut lainkaan sairauspoissaoloja.

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset laskivat huomattavasti vuonna 2020. Laskua on etenkin ennaltaehkäisevässä KELA1 osuudessa, koska toiminta väheni koronapandemian takia. Koronatestaus ja lähetteen siihen saaminen meni vuonna 2020 KELA2 luokkaan (sairaanhoito). Tämä nosti omalta osaltaan kustannuksia ja kustannusten KELA2 osuutta 54 560 eur (+lähetekustannukset).

Taulukko 39. Terveydenhuollon kustannukset ja käynnit 2018–2020

	2018	2019	2020
Työterveydenhuolto euroa/htv	1151	1193	845
Työterveydenhuollon vastaanottokäynnit, lkm	3 319	3 786	3532
Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannukset/työntekijä	474	425	204
Sairaanhoidon kustannukset /työntekijä	508	577	524

Taulukko 40. Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon ja sairaanhoidon kustannukset 2018–2020

	2018	%-osuus	2019	%-osuus	2020	%-osuus
Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannukset (KELA I)	291 779	44	291 430	37	123 532	24
Sairaanhoidon kustannukset (KELA II)	312 684	47	396 161	51	318 199	63
Muut työterveyshuollon kustannukset (KELA 0)	59 674	9	97 564	12	67 939	13
Yhteensä	664 137	100	785 155	100	509 670	100

6.4 Osaaminen ja muu aineeton pääoma

Valtioneuvoston kanslian henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua valtioneuvoston yhteisessä koulutustarjonnassa olevaan koulutukseen. Sen lisäksi osastoilla ja yksiköillä oli käytössään määrärahoja kehityskeskusteluissa esille tulleiden osaamistarpeiden kattamiseen.

Taulukko 41. Koulutustasoindeksi 2018–2020

(lkm)	2018			2019			2020		
	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä
Koulutus- tasoindeksi	5,7	5,0	5,4	5,8	4,8	5,4	6,0	5,0	5,5

Taulukko 42. Osaamisen kehittäminen ja koulutuspäivät 2018–2020

	2018	2019	2020
Osaamisen kehittäminen euroa/htv	282,2	259	221
Koulutuspäiviä/htv	1,2	1,2	1

7 Tilinpäätösanalyysi

Luvussa kerrotaan valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön tilinpäätöslaskelmiin sisältyviä seikkoja talouden kehityksestä ja rakenteesta sekä talouden ja tuloksellisuuden välisistä yhteyksistä. Valtioneuvoston kanslian tilinpäätösanalyysi on laadittu koko kirjanpitoyksikön osalta sisältäen myös oikeuskanslerinvirastoa koskevat tiedot.

7.1 Rahoituksen rakenne

Valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön rahoitus on pääosin valtion talousarvio-rahoidusta. Kirjanpitoyksiköllä oli vuonna 2020 käytettävissä 986,6 miljoonaa euroa, josta edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja oli 70,5 miljoonaa euroa. Rahoituksen huomattavan lisääntymisen edellisvuoteen nähden aiheuttaa kolmannessa lisätalousarviossa osakehankintamomentille 23.10.88 myönnetty 700,0 miljoonan euron lisärahoitus valtioenemmistöisten yhtiöiden ja valtion osakkuusyhtiöiden omaa pääomaa vahvistaviin järjestelyihin, kuten Finnairin tukemiseen koronakriisistä johtuen. Lisäksi pääluokalle 23 kertyi 1,9 miljoonaa euroa toiminnan tuottoja. Muiden hallinnonalojen rahoituksesta merkittävin on kanslian käyttöön myönnetty hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki 0,24 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 jakamatonta määrärahaa momentilta 23.01.03.1 (*Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot*) jaettiin kirjanpitoyksiköiden käyttöön varainhoitovuonna yhteensä 0,387 miljoonaa euroa, josta valtioneuvoston kanslialle 0,068 miljoonaa euroa, sisäministeriölle 0,069 miljoonaa euroa, poliisihallitukselle (keskusrikospoliisille) 0,021 miljoonaa euroa, sosiaali- ja terveysministeriölle 0,084 miljoonaa euroa, opetus- ja kulttuuriministeriölle 0,071 miljoonaa euroa ja ulkoministeriölle 0,075 miljoonaa euroa. Momentin vuoden 2019 määrarahasta jaettiin ministeriöiden ja niiden alaisen hallinnon käyttöön 0,143 miljoonaa euroa (sisältäen 0,01 milj. euroa valtioneuvoston kanslialle, 0,12 miljoonaa euroa työ- ja elinkeinoministeriölle ja 0,12 miljoonaa euroa ympäristöministeriölle).

Taulukko 43. Momentilta 23.01.03.1 valtion virastoille ja laitoksille myönnetyt määrärahat v. 2018–2020

	2018	2019	2020
Valtioneuvoston kanslia	61 088,46	61 592,38	78 097,658
Ulkoministeriö	137 277,60	144 958,55	75 448,22
Oikeusministeriö	16 793,16	46 719,47	-
Sisäministeriö	16 698,68	66 794,70	69 118,32
Valtiovarainministeriö	217 360,54	131 760,65	-
Opetus- ja kulttuuriministeriö	85 000,00	85 000,00	70 833,33
Maa- ja metsätalousministeriö	56 666,67	-	-
Työ- ja elinkeinoministeriö	145 901,04	92 850,04	120 367,03 ⁹
Sosiaali- ja terveysministeriö	78 597,30	78 946,08	83 600,61
Ympäristöministeriö	-	-	12 467,881
Keskusrikospoliisi	82 583,16	82 589,52	20 647,38
Puolustusvoimat	70 066,39	40 567,80	-
Rajavartiolaitos	85 000,00	83 960,63	-
Trafi	50 850,84	-	-
Yhteensä	1 103 883,84	915 739,82	530 580,42

Momentin 23.01.24 *Suomen EU-puheenjohtajuus* vuoden 2020 määräraha 3,0 miljoonaa euroa vähennettiin kokonaisuudessaan neljännessä lisätalousarviossa johtuen siitä, että Suomen EU-puheenjohtajakauden loppujärjestelyistä aiheutuvat kulutusmenot voitiin maksaa täysimääräisesti vuodelta 2019 siirtyneestä 12,3 miljoonan euron määrärahasta. Vuonna 2020 momentin 23.01.24.1 *Palkkaus- ja muut kulutusmenot* määrärahasta 2,5 miljoonaa euroa osoitettiin enintään 30 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen lisähenkilöstön palkkausmenoihin ja korvauksiin sekä EU-puheenjohtajakauden loppujärjestelyiden kannalta muihin välttämättömiin kulutusmenoihin. Ministeriöiden käyttöön jaettiin yhteensä 0,189 miljoonaa euroa vuodelta 2019 siirtyneestä kaksivuotisesta määrärahasta ja loput 26,0 miljoonaa euroa peruutettiin.

⁹ Sisältää vuosien 2019 ja 2020 määrärahan käytön

Taulukko 44. Momentin 23.01.24.1 jakamattoman määrärahan myöntäminen muihin ministeriöihin

	2020
Puolustusministeriö	14 000
Opetus- ja kulttuuriministeriö	34 000
Maa- ja metsätalousministeriö	16 000
Liikenne- ja viestintäministeriö	5 000
Ympäristöministeriö	120 000
Yhteensä	189 000

7.2 Talousarvion toteutuminen

Tuloarviotilit

Momentille 12.39.04. *Siirrettyjen määrärahojen peruutukset* kirjattiin tilinpäätöksessä 30,29 miljoonaa euroa, mistä suurin osa (26,0 miljoonaa euroa) aiheutui vuoden 2019 kaksivuotisen siirtomäärärahmomentin 419.23.01.24 Suomen EU-puheenjohtajuus käyttämättä jääneen osuuden perumisesta.

Koronakriisin myötä momentin 13.03.01 *Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot* vuoden 2020 tuloarviota alennettiin 1126,4 miljoonalla eurolla, koska osakkeiden myynnistä ei oletettu kertyvän lainkaan tuloja pörssikurssien voimakkaan laskun vuoksi vallitsevassa markkinatilanteessa. Vuonna 2020 Valtioneuvoston kanslia sai osinkotuloja 822,9 miljoonaa euroa eli 477,6 miljoonaa edellisvuotta vähemmän lähinnä koronapandemian vaikutuksesta. Liikennetoimialan yhtiöt Finnair ja Finavia eivät maksaneet osinkoa ja VR:n osinkoa laskettiin ja sen maksu siirrettiin vuodelle 2021. Myöskään Solidium ei maksanut osinkoa vuonna 2020. Sen sijaan kanslian saamat osingot Fortumilta ja Nesteeltä pysyivät edellisvuoden tasolla.

Momentille 15.01.04 *Muiden lainojen lyhennykset* kertyi 2,0 miljoonaa euroa johtuen pääosin Governia Oy:n maksamasta pääomalainanlyhennyksestä.

Menoarviotilit

Momentille 23.01.01 *Valtioneuvoston kanslian toimintamenot* myönnettiin vuoden 2020 talousarviossa 124,4 miljoonaa euroa. Määrärahoja lisättiin neljännessä lisätalousarviossa kanslian käyttöön 2,3 miljoonaa euroa muunmuassa tietojärjestelmämenoihin. Seitsemännessä lisätalousarviossa momentille lisättiin 4,6 miljoonaa euroa muunmuassa koronavirustilanteen välttämättömiin menoihin ja VAHVA-hankkeen lisärahoitukseen siirtäen momentilta 28.70.20. Edellisvuodelta siirtyneet määrärahat huomioiden käytettävissä oli 149,4 miljoonaa euroa, mistä käytettiin 129,7 miljoonaa euroa ja vuodelle 2021 siirrettiin 19,6 miljoonaa euroa. Siirtyvä erä kasvoi 1,6 miljoonaa euroa edellisestä tilinpäätöksestä.

Momentille 23.01.02 *Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkausmenot* oli talousarviossa osoitettu 11,5 miljoonaa euroa. Momentilta palkattavan henkilöstön määrä on 19 valtioneuvoston jäsentä, enintään 15 valtiosihteeriä ja enintään 70 erityisavustajaa. Määrärahaa käytettiin 11,0 miljoonaa euroa.

Momentilla 23.01.03 *Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot* Valtioneuvoston kanslian käytettävissä oli 0,7 miljoonaa euroa edellisen vuoden siirtyneet määrärahat huomioiden. Määrärahasta käytettiin 0,2 miljoonaa euroa ja vuodelle 2021 siirtyi 0,5 miljoonaa euroa.

Momentin 23.01.04 *Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat* määräraha vuoden 2020 talousarviossa oli 0,87 miljoonaa euroa ja edellisen vuoden siirtymä huomioiden käytettävissä oli 1,44 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 menot vähenivät merkittävästi koronapandemian matkustusrajoitusten johdosta; määrärahoja käytettiin 0,25 miljoonaa euroa ja seuraavalle vuodelle siirtyi 0,85 miljoonaa euroa.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoimintaan (momentti 23.01.22) oli osoitettu 10,8 miljoonaa euroa. Aiemmillä vuosilla siirtyneet määrärahat huomioiden toteutuma oli 9,2 miljoonaa euroa ja vuodelle 2021 siirrettiin 11,1 miljoonaa euroa, jossa kasvua 1,7 miljoonaa euroa edellisvuoden tilinpäätökseen nähden.

Momentti 23.01.23. *Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen* edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa käytettiin 0,12 miljoonaa euroa ja 0,004 miljoonaa euroa siirrettiin vuodelle 2021.

Momentin 23.01.24 *Suomen EU-puheenjohtajuus* määräraha 3,0 miljoonaa euroa vähennettiin kokonaisuudessaan vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa johtuen siitä, että Suomen EU-puheenjohtajakauden loppujärjestelyistä aiheutuvat kulutusmenot voitiin maksaa täysimääräisesti vuodelta 2019 siirtyneestä 27,1 miljoonan euron

määrärahaa. Vuonna 2020 käytettiin 1,1 miljoonaa euroa ja loput 26,0 miljoonaa euroa vuoden 2019 kaksivuotisesta siirtomäärärahaa peruutettiin.

Momentilla 23.01.25 *Terveet tilat 2028* Valtioneuvoston kanslian käytettävissä oli edellisen vuoden siirtyneet määrärahat huomioiden 0,4 miljoonaa euroa. Tästä käytettiin 0,1 miljoonaa euroa ja siirrettiin 0,3 miljoonaa euroa vuodelle 2021.

Momentin 23.01.26 *Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen* edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa käytettiin 0,06 miljoonaa euroa ja 1,4 miljoonaa euroa siirrettiin vuodelle 2021.

Momentille 23.10.88 *Osakehankinnat* osoitettiin vuoden 2020 talousarviossa 5,7 miljoonaa euroa ja myönnettiin 700,0 miljoonan euron lisäys kolmannessa lisätalousarviossa. Talousarviovuonna momentin määrärahaa käytettiin 288,06 miljoonaa euroa ja vuodelle 2021 siirtyi 425,16 miljoonaa euroa. 3,75 miljoonaa euroa vuoden 2018 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahaa peruutettiin.

Puoluetöiminnan tukemiseen (23.20.50) osoitettiin 35,635 miljoonaa euroa, joka käytettiin kokonaisuudessaan.

Momentin 23.30.01 *Oikeuskanslerinviraston toimintamenot* määrärahat olivat vuoden 2020 talousarviossa 3,5 miljoonaa euroa. Edellisvuodelta siirtyvät määrärahat huomioiden käytettävissä oli 4,9 miljoonaa euroa, josta käytettiin 3,6 miljoonaa euroa ja 1,3 miljoonaa euroa siirrettiin käytettäväksi vuodelle 2021.

Momentti 23.90.21 *Kunniamerkit* määräraha oli talousarviossa 0,7 miljoonaa euroa ja sitä käytettiin 0,55 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 talousarviossa momentille 23.90.26 *Suomi 100* myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahaa oli käytettävissä 0,47 miljoonaa euroa. Tästä käytettiin 0,31 miljoonaa euroa (mm. valtiovastuu Kalevi Sorsan elämäkerta –hankkeelle ja Paasikivi 150 vuotta –portaalille), ja loput 0,16 miljoonaa euroa peruutettiin.

Momentilla 23.90.59 *Avustus tasa-arvopalkinnon maksamiseen* oli käytettävissä 0,3 miljoonaa euroa vuodelta 2019 siirtynyttä määrärahaa, mikä käytettiin vuonna 2020 kanslian myönnettyä palkinnon Equality Now –järjestölle Yhdysvaltoihin.

Momentille 23.90.61 *Jäsenmaksut ja maksuosuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukseen* osoitettiin 1,38 miljoonan euron määräraha, joka käytettiin talousarviovuonna täysimääräisesti.

Momentilta 28.70.22 *Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki* kanslian käyttöön myönnettiin 0,24 miljoonaa euroa, joka siirrettiin käytettäväksi vuodelle 2021.

Valtioneuvoston kanslialla ei ollut kertomusvuonna arviomäärärahan ylityksiä.

Kokonaisuudessaan kirjanpitoyksikön talousarvion 2020 määrärahojen käyttö oli vuonna 2020 467,1 miljoonaa euroa eli 277,7 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän johtuen pääasiassa Finnairin pääomittamisesta. Edellisiltä vuosilta siirtyvät määrärahat mukaanluettuna käytettiin 495,3 miljoonaa euroa. Käyttö jakautuu menomomenttityypeittäin seuraavasti:

Taulukko 45. Menot kululajeittain (1 000 €)

Momenttilaji	Momentin numerotunnus	2018	2019	2020	%-osuus	Muutos % 2019/2020
Kulutusmenot	01-29	169 392	187 320	169 957	34 %	-9 %
Siirtomenot	30-69	30 405	30 700	37 315	8 %	22 %
Sijoitusmenot	70-89	7 412	707	288 060	58 %	40668 %
Yhteensä		207 209	218 726	495 332	100 %	126 %

Kanslian pääluokan merkittävin kululaji ovat aiemmin olleet kulutusmenot, mutta vuonna 2020 sijoitusmenot kasvoivat 0,7 miljoonasta eurosta 288,0 miljoonaan euroon Finnairin pääomittamisen johdosta.

Kulutusmenot alenivat 170,0 miljoonaan euroon talousarviovuonna, eli vähennystä 17,4 miljoonaa euroa vuoteen 2019 nähden aiheutuen pääosin EU-puheenjohtajuuskauden rahoituksen poistumisesta. Muutoin Covid-19 –pandemian johdosta kansliaan kohdistui painetta henkilöstö-, viestintä-, käännös- ja IT-menojen (etäkäytön kapasiteetin laajennus, panostus av- ja videoneuvottelulaitteisiin) sekä siivous- ja suojatarvikkeiden osalta, joihin haettiin ja saatiin lisätalousarviorahoitusta.

Valtioneuvoston kanslian toimintamenomomentin käyttö oli kertomusvuonna 129,7 miljoonaa euroa. Alla olevassa taulukossa on kuvattu toimintamenomomentin jakauma kululajeittain.

Taulukko 46. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (momentti 23.01.01) kululajeittain

Kululaji	2018	2019	2020	%-osuus	Muutos % 2019/2020
Käyttöomaisuushankinnat	999	29	2 173	2 %	7273 %
Maksullisen toiminnan tuotot	-674	-798	-886	-1 %	11 %
Vuokrat ja käyttökorvaukset	-139	-5	-7	0 %	20 %
Muut toiminnan tuotot ja satunnaiset tuotot	-636	-1 474	-705	-1 %	-52 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 139	3 321	3 239	2 %	-2 %
Henkilöstökulut	31 573	32 872	36 110	28 %	10 %
Vuokrat	34 651	33 362	31 259	24 %	-6 %
Palvelujen ostot	56 519	54 433	57 993	45 %	7 %
Muut kulut	942	909	528	0 %	-42 %
Sisäiset kulut	346	440	0	0 %	-100 %
Rahoitustuotot ja -kulut		3	2	0 %	-41 %
Siirtotalouden kulut	0	0	0	0 %	
Kaikki yhteensä	126 721	123 094	129 707	100 %	5 %

Valtioneuvoston kanslian toimintamenomomentin käytössä merkittävin kululaji olivat talousarviovuonna edelleen palveluiden ostot noin 58,0 miljoonalla eurolla, jossa nousua edellisvuoteen nähden 7 prosenttia. Palvelujen ostot muodostuvat suurimmaksi osaksi Valtorilta ostetuista palveluista (36,4 miljoonaa euroa), jotka ovat viime vuosina kasvaneet valtioneuvoston tietotekniikan yhtenäistämisen, yhteisten järjestelmähankkeiden ja toimintavarmuuden parantamisen johdosta.

Käyttöomaisuushankinnat nousivat talousarviovuonna merkittävästi, 2,17 miljoonaan euroon, johtuen muun muassa toimitilainvestoinneista (erityisesti Merikasarmi) ja autohankinnoista.

Toimintamenomomentin henkilöstömenot kasvoivat 36,1 miljoonaan euroon. Kuitenkin koko kirjanpitoyksikön henkilöstömenot ovat pysyneet edellisvuoden tasolla, mikä todetaan luvussa 7.3 Tuotto- ja kululaskelma. Samassa luvussa käsitellään myös vuokramenot koko kirjanpitoyksikön osalta.

Valtioneuvoston kanslian pääluokan siirrettyjen määrärahojen käyttö momenteittain on selvitetty kohdassa Menoarviotilit. Allaolevassa taulukossa on tarkemmat summat ja siirtyvien erien osuudet:

Taulukko 47. Valtioneuvoston kanslian pääluokan siirrettyjen määrärahojen käyttö ja muutokset siirrettyjen määrärahojen määrässä (1 000 €)

	Tilinpäätös 2019	Ed. vuosilta siirtyneet määrärahat	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020	Siirtyy vuodelle 2021	Siirtyvä erä 2020 määrä- rahasta (%)
Valtioneuvoston kanslian toimintamenot	126 248	18 078	131 259	149 337	129 707	19 630	15 %
Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot	429	64	675	739	222	517	77 %
Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat	617	574	865	1 439	249	846	98 %
Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta	11 400	9 448	10 839	20 287	9 172	11 115	103 %
Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen	920	124		124	120	4	
Suomen EU-puheenjohtajuus	41 861	27 166		27 166	1 137		
Terveet tilat 2028	125	109	300	409	109	300	100 %
Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen	1 500	1 494		1 494	58	1 436	
Osakehankinnat	5 700	11 271	705 700	716 971	288 060	425 156	60 %
Oikeuskanslerinviraston toimintamenot	3 490	1 375	3 513	4 888	3 565	1 323	38 %
Suomi 100		474		474	314		
Avustus tasa-arvopalkinnon maksamiseen	300	300		300	300		

7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Vuonna 2020 ei käynnistetty osakkeiden myyntiprojekteja. Rahoitustuottoihin kirjattiin osinkotuloja 823,0 miljoonaa euroa eli 475,5 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän.

Maksullisen toiminnan tuotot olivat 0,89 miljoonaa euroa nousten hieman edellisvuodesta. Vuokratuotot ja käyttökorvaukset vähenivät merkittävästi jo vuonna 2019; talousarviovuoden kertymä oli 6,5 tuhatta euroa. Muut toiminnan tuotot olivat 0,9 miljoonaa euroa sisältäen yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot 0,46 miljoonaa euroa ja korvauksia Euroopan unionin matkakustannuksista 0,24 miljoonaa euroa.

Toiminnan kulut laskivat edellisestä vuodesta noin 16,8 miljoonaa euroa ollen yhteensä 160,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 henkilöstökulut olivat karkeasti edellisvuoden tasolla, 52,0 miljoonaa euroa.

Valtioneuvoston kanslian vuokramenot (31,5 miljoonaa euroa vuonna 2020) ovat edelleen jatkaneet vähenemistään ollen 6 prosenttia edellisvuotta pienemmät tilankäytön tehokkuuden parantumisen seurauksena (tilatehokkuus noin 17,7 m²/työntekijä) sekä peruskorjaushankkeiden (Merikasarmi, VN juhlahuoneisto) johdosta. Korjausten aikana tiloista ei peritä vuokraa.

Kirjanpitoyksikön palvelujen ostot vähenivät huomattavasti, noin 12,0 miljoonalla eurolla 69,7 miljoonaan euroon vuonna 2020 johtuen EU-puheenjohtajuuskauden loppumisesta. Toimintamenomomentin osuus palveluiden ostoista sen sijaan kasvoi noin 58,0 miljoonaan euroon. Palvelujen ostoissa merkittäviä eriä ovat Valtorilta ostetut palvelut (36,4 miljoonaa euroa), joiden kasvu aiheutuu valtioneuvoston tietotekniikan yhtenäistämisen ja yhteisten järjestelmähankkeiden menoista sekä toimintavarmuuden parantamisesta. Senaatti-kiinteistöille maksettavat kiinteistöhallintomenot olivat 5,4 miljoonaa euroa. Kirjanpitoyksikön asiantuntija- ja tutkimuspalvelumenot muodostivat yhteensä 9,9 miljoonaa euroa, missä suurin erä on selvitys- ja tutkimustoiminta (VN TEAS, momentti 23.01.22) 7,1 miljoonalla eurolla. Osakehankintamomentille 23.10.88 kirjattujen palvelujen ostot kasvoivat edellisvuodesta noin miljoonalla eurolla 1,4 miljoonaan euroon yhtiöjärjestelyihin liittyvien asiantuntija- ja tutkimuspalveluiden hankinnoista johtuen.

Muut kulut laskivat edelliseen tilikauteen verrattuna noin 2,2 miljoonalla eurolla 2,9 miljoonaan euroon johtuen pääosin koronaviruksen aiheuttamasta matkamenojen vähenemisestä ja EU-puheenjohtajuuskauden loppumisesta. Muut muiden kulujen merkittävimmät erät muodostuivat Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen jäsenmaksusta ja kunniamerkeistä.

7.4 Tase

Valtioneuvoston kanslian taseen loppusumma on 11 318,9 miljoonaa euroa. Valtion omistamien arvopapereiden osuus taseesta on 99,6 % (11 270,6 miljoonaa euroa). Taseen loppusumma pieneni 1 389,9 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna, mistä suurin osa aiheutuu työ- ja elinkeinoministeriölle tehdystä Neste Oyj:n osakkeiden luovutuksesta Ilmastorahaston pääomaksi.

1.1.2020 toteutettiin kaasumarkkinalain edellyttämä Gasum Oy:n ja Gasonia Oy:n jakautuminen ja siirto Valtiovarainministeriöön. Valtiovarainministeriöön siirrettiin 105,45 miljoonalla eurolla Gasumin jakautumisen jälkeen syntyneitä Gasgrid Finland Oy:n osakkeita ja SVOP-rahasto arvoltaan 26,27 miljoonaa euroa. Lisäksi siirrettiin 47,56 miljoonalla eurolla Gasonian jakautumisen jälkeen syntyneitä Suomen Kaasuverkko Oy:n osakkeita ja 0,14 miljoonaa euroa Governia Oy:ltä osinkona saatuja Suomen Kaasuverkko Oy:n osakkeita. Siirron jälkeen kanslian omistukseen jäi Gasumin osakkeita kirjanpitoarvoltaan noin 161,0 miljoonaa euroa ja Gasonian osakkeita noin 155,0 miljoonan euron arvosta.

26.6.2020 Finnairin osakeannissa merkittiin 286,0 miljoonalla eurolla uusia osakkeita (715 154 260 kappaletta) osana tukea valtionyhtiöille koronakriisin johdosta, johon myönnettiin 700,0 miljoonaa euroa vuoden 2020 kolmannessa lisätalousarviossa.

27.10.2020 FinnHEMS Oy:tä pääomitettiin luovuttamalla yhtiölle valtion omistamia Neste Oyj:n osakkeita noin 18,5 miljoonan euron arvosta apporttina SVOP-rahastoon. Luovutuksesta syntynyt SVOP-sijoituksen arvo siirrettiin sosiaali- ja terveysministeriöön.

21.12.2020 työ- ja elinkeinoministeriölle siirrettiin Ilmastorahaston pääomaksi Vake Oy:n osakepääoma (250 kappaletta /2 500 euroa) ja pääosin Neste Oyj:n osakkeita sisältävä SVOP-rahasto arvoltaan 1 506,77 miljoonaa euroa. Samalla muut Vaken SVOP-rahastossa olleet omistukset (Posti Oyj 49,9 %, Altia Oyj 36,2 %, Vapo Oy 16,7 %, Nordic Morning Group Oyj 100 %) siirrettiin takaisin kanslian hallintaan ja omistajaohjaukseen. Yhteensä pääomanpalautuksen suuruus oli 381,3 miljoonaa euroa, josta Nordic Morningin osakkeiden arvo 19,8 miljoonaa euroa, Postin 214,77 miljoonaa euroa, Vapon 48,2 miljoonaa euroa ja Altian 98,6 miljoonaa euroa. Siirrot toteutettiin samaan arvoon kuin millä ne oli alunperin siirretty Vakelle vuosina 2018 ja 2019. Nordic Morningin ja Postin osakkeiden käypä arvo (11/2020) alitti kuitenkin alkuperäisen luovutusarvon, joten niiden osakkeet kirjattiin kanslian kirjanpitoon käyvästä arvostaan. Tällöin valtiolle muodostui Postin osakkeiden osalta 10,0 miljoonan euron ja Nordic Morningin osalta 1,7 miljoonan euron arvonalentumistappio.

Vake Oy:n SVOP-rahaston saldoon tehtiin myös oikaisu koskien 5.12.2018 luovutetun sijoituksen varainsiirtoveroa. Tuolloin Nesteen, Nordic Morningin, Postin ja Vapon osakkeita luovutettaessa yhteensä 1 784,6 miljoonalla eurolla oli vähennetty varainsiirtoveroa 28,55 miljoonaa euroa. Valtio on kuitenkin vapaa varainsiirtoverosta (varainsiirtoverolaki 931/1996) eikä veroa olisi pitänyt vähentää, joten summa korjattiin SVOP-rahaston saldoon ennen rahaston siirtoa työ- ja elinkeinoministeriölle Ilmasto-rahaston pääomaksi.

Osakkeiden myyntiprojekteja ei käynnistetty kertomusvuonna.

8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Valtioneuvoston kanslian sisäinen valvonta on järjestetty valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n edellyttämällä tavalla. Kanslian ylimmän johdon ohella osastojen, yksiköiden ja ryhmien päälliköt vastaavat tulosityksikkönsä tai vastuualueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Valtioneuvoston kanslian sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arviointi toteutettiin vuoden lopussa hajautettuna osastojen ja yksiköiden päälliköiden itsearviointina. Arvioinnissa käytetyt kysymykset pohjautuivat valtion sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan laatimaan suppeaan viitekehikkoon.

Kanslian sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perustana olevan ohjausympäristön arvioitiin olevan pääosin kunnossa. Joidenkin ohjausympäristön osa-alueiden osalta toiminnassa arvioitiin kuitenkin olevan kehitettävää. Valtioneuvoston kanslian hallintorakennetta ja organisaatorakennetta ei kaikilta osin nähty selkeänä ja toimivana, vaikkakin arvio oli hieman parantunut edellisvuodesta. Organisaatorakenteen osalta erityisesti kehittämishankkeiden ja toimialarajat ylittävien tehtävien osalta nähtiin tarvetta vastuiden selkeyttämiselle. Kehittämistarpeita nähtiin myös pitkän aikavälin osaamis- ja henkilöresurssitarpeiden tunnistamisessa ja osaamisen kehittämisessä. Henkilöstöpolitiikan kokonaisuus tunnistettiin arvioinnissa yhdeksi pitkän aikavälin kehittämis-kohteeksi. Valtioneuvoston kanslian henkilöstön arvioitiin tuntevan vastuunsa sisäisestä valvonnasta, mutta vastuut ja roolit tulisi kirjata systemaattisemmin, osaksi tehtävänkuvia.

Kanslian tavoitteiden asettamiseen liittyvän toiminnan arvioitiin olevan pääosin asianmukaisesti järjestetty. Valtioneuvoston kanslialla on selkeä perustehtävä ja toiminnan kokonaissuunnittelun arvioitiin kehittyneen viime vuosina parempaan suuntaan. Tulostavoitteiden ristiintarkastelussa on edistytty ja yksiköiden toiminnalle on asetettu selkeät sekä riittävän konkreettiset tavoitteet. Toisaalta kanslian strategiset tavoitteet eivät näyttäyty kaikkien toimintayksiköiden näkökulmasta täysin selkeinä ja pidemmän aikajänteen suunnittelu on jäänyt vähäisemmälle huomiolle.

Valtioneuvoston kanslian riskienhallintapolitiikka otettiin käyttöön vuonna 2018, minkä mukaisesti toteutettiin pysyviin toimintoihin ja tulostavoitteisiin liittyvät riskien arvioinnit. Riskienhallintapolitiikan mukainen riskikartoitus päivitetään vuoden 2021 aikana. Arvioinnissa tunnistettiin, että riskienhallintapolitiikasta tulisi viestiä kattavammin henkilöstölle. Riskien tunnistamisen menettelyjen arvioidaan olevan pääosin asianmukai-

sesti järjestetty, mutta riskien tunnistamisen menettelyt eivät ole kaikilta osin systemaattisia. Riskien arvioinnin, riskienhallintamenettelyiden sekä riskien dokumentoinnin arvioidaan kanslian tasolla parantuneen edellisvuodesta. Riskien dokumentoinnissa nähtiin edelleen myös kehitettävää, sillä dokumentointia ei ole kaikilta osin toteutettu säännöllisesti ja dokumentoinnin tueksi kaivattaisiin kanslian yhteistä ohjeistusta. Jonkin verran kehitettävää nähtiin myös väärinkäytösriskien arvioinnin sekä väärinkäytösten käsittelymenettelyiden tuntemisen osalta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan valvontatoimenpiteet ovat pääosin kunnossa ja asianmukaisesti järjestetty. Kaikkia toimintayksiköiden prosesseja ei kuitenkaan ole kuvattu, minkä vuoksi valvontatoimenpiteiden kuvaukset ovat osin puutteelliset. Irtaimiston inventointiin tulee panostaa riittävän kattavuuden ja luotettavuuden varmistamiseksi. Sopimuksenhallinnan kehittäminen ja sopimusten seurannan ajantasaisuus tulee huomioida kanslian perustoiminnassa.

Kanslian tiedonkulun ja viestinnän arvioitiin parantuneen edellisvuodesta ja sen arvioitiin toimivan pääasiassa hyvin. Erityisesti poikkeustilanteiden viestinnän nopeiden ja kattavien menettelyiden osalta arviot paranivat edellisvuodesta, johtuen muun muassa intranetin (Kampus) tarjoamista mahdollisuuksista nopeaan ja laajaan tiedonvälitykseen. Ulkoisten sidosryhmien välisessä viestinnässä sekä raportointi- ja palautejärjestelmissä arvioitiin olevan edelleen selkeää vaihtelua organisaation sisällä. Tiedonkulkua ulkoisten sidosryhmien kanssa ei ole kaikilta osin järjestetty systemaattisella ja kattavalla tavalla, minkä vuoksi kaikkia ulkoisia sidosryhmiä ei aina saavuteta.

Valtioneuvoston kanslian sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet. Osastojen ja yksiköiden päälliköiden itsearvioinnin perusteella kanslian sisäinen valvonta on pääosin asianmukaisesti järjestetty eikä se sisällä merkittäviä riskejä.

9 Arviointien tulokset

Arvioinnin nimi: Selvitys koronaviruksen aikana toteutetun valtioneuvoston kriisijohtamisen ja valmiuslain käyttöönoton kokemuksista (julkaistu 1/2021).¹⁰

Selvitys koski koronaviruksen aikana toteutettua valtioneuvoston kriisijohtamisen ja valmiuslain käyttöönoton kokemuksia, joita kartoitettiin avainhenkilöiden (47 kpl) haastatteluilla. Selvityksen kohteena olivat koronaviruksesta johtuneiden tilanteiden johtaminen ja niihin liittyvät kokemukset tammikuun alusta kesäkuun loppuun 2020. Selvityksessä kartoitettiin ja analysoitiin käytäntöjä ja kokemuksia päätöksentekoon, viestintään, tilannekuviin, toiminnan koordinaatioon, organisoitumiseen, varautumiseen sekä viranomaisten yhteistyöhön liittyen.

Kriisijohtamisen toimenpiteitä ja lopputuloksia, joihin toimenpiteillä päästiin, pidettiin laajalti erittäin onnistuneina. Päätökset tehtiin valtioneuvostossa nopeasti ja päätösten koettiin olleen laajalti oikeita ja oikea-aikaisia. Päätöksiä kyettiin valtioneuvostotasolla tekemään pääosin yhteisymmärryksessä, vaikka eri hallinnonaloilla olikin erilaisia suhtautumisia kriisinhallintaan. Koko hallitus priorisoi kriisitilanteen muun toiminnan edelle, teki yhdessä töitä sekä kantoi yhdessä vastuuta. Selvityksessä nostettiin esille myös useita kehittämiskohteita liittyen toiminnan organisoitumiseen, viestintään, yhteistyöhön ja tietopohjaan. Varautumisen suhteen tulevaisuuden kannalta tärkeänä pidettiin erilaisten kriisien tunnistamista ja täten myös laajaa varautumista erilaisiin kriiseihin.

---

¹⁰ Valtioneuvoston selvitys2021:1. <http://um.fi/URN:NBN:fi-fe202101212316>

10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Valtioneuvoston kanslia teki rikosilmoituksen syksyllä 2018 koskien yhtä julkista hankintaa, joka havaittiin hankintamenettelyn aikana ennen sopimuksen tekemistä. Asia oli esitutkinnassa vuonna 2019. Asiassa on tehty syyttämättäjättämispäätös vuonna 2020.

Valtioneuvoston kanslialla ei ollut takaisinperintöjä vuonna 2020.

11 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

11.1 Valtioneuvoston kanslian talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2020	Vertailu Tilinpäätös- Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	16 653,37	5 646	5 645,96	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	16 653,37	5 646	5 645,96	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	3 345 785,80	30 289 490	30 289 490,48	0,00	100
12.23.99. Valtioneuvoston kanslian muut tulot	177 552,91	357	357,39	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	2 155 991,08	30 287 233	30 287 233,09	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	1 012 241,81	1 900	1 900,00	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	1 300 531 614,38	822 903 450	822 903 449,78	0,00	100
13.01.05. Korot muista lainoista	934,06	195	194,92	0,00	100
13.03.01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	1 300 530 680,32	822 903 255	822 903 254,86	0,00	100
15. Lainat	19 593,90	2 019 594	2 019 593,83	0,00	100
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	19 593,90	2 019 594	2 019 593,83	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	1 303 913 647,45	855 218 180	855 218 180,05	0,00	100

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	248 957 670,40	916 115 185	467 124 909,17	448 342 975,46	915 467 884,63	647 300,17	70 477 609,60	925 008 961,74	434 393 649,96	460 328 078,69
23.01.01 Valtioneuvoston kanslian toimintameno (netto) (S2)	126 248 000,00	131 259 000	111 629 075,21	19 629 924,79	131 259 000,00	0,00	18 078 034,40	149 337 034,40	129 707 109,61	19 629 924,79
23.01.02 Ministereiden, heidän valtiosihteerinsä ja erityisavustajiensa palkkaukset (A)	8 671 983,43	11 500 000	10 998 049,83		10 998 049,83	501 950,17				
23.01.03 Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2)	428 819,66	675 352	158 100,40	517 251,74	675 352,14	0,00	63 573,49	738 925,63	221 673,89	517 251,74
23.01.03.1 Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot	188 819,66	435 352	67 714,98	367 637,16	435 352,14	0,00	10 382,66	445 734,80	78 097,64	367 637,16
23.01.03.2 Valtioneuvoston Euroopan unionia koskevien horisontaalisten tehtävien palkkausmenot (EK) (enintään)	240 000,00	240 000	90 385,42	149 614,58	240 000,00	0,00	53 190,83	293 190,83	143 576,25	149 614,58
23.01.04 Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat (netto) (S2)	617 000,00	865 000	18 813,09	846 186,91	865 000,00	0,00	573 793,02	1 438 793,02	248 927,07	846 186,91
23.01.22 Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (S3)	11 400 000,00	10 839 000	4 744 594,71	6 094 405,29	10 839 000,00	0,00	9 448 408,30	20 287 408,30	9 172 486,28	11 114 922,02
23.01.23 Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen (S3)	920 000,00						124 416,97	124 416,97	120 000,00	4 416,97
23.01.24 Suomen EU-puheenjohtajuus (S2)	41 861 000,00						27 166 286,30	27 166 286,30	1 137 098,65	0,00
23.01.24.1. Lisähenkilöstön palkkausmenot sekä muut kulutusmenot (EK)	18 737 000,00						16 642 818,94	16 642 818,94	993 362,55	0,00

Pääloukan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23.01.24.2. Kokouksista aiheutuvat menot (EK)	22 624 000,00						10 385 841,86	10 385 841,86	10 436,10	0,00
23.01.24.3. Lentopäästöhyvitykset (EK) (enintään)	500 000,00						137 625,50	137 625,50	133 300,00	0,00
23.01.25 Terveet tilat 2028 (S3)	125 000,00	300 000	6 679,87	293 320,13	300 000,00	0,00	109 098,15	409 098,15	109 245,67	299 852,48
23.01.25.1. Terveet tilat 2028 (KPY)	125 000,00	300 000	6 679,87	293 320,13	300 000,00	0,00	106 167,72	406 167,72	106 315,24	299 852,48
23.01.26 Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen (S3)	1 500 000,00						1 494 154,32	1 494 154,32	58 021,63	1 436 132,69
23.01.29 Arvonlisäveromenot (A)	16 241 734,31	13 748 833	13 748 832,66		13 748 832,66	0,00				
23.10.88 Osakehankinnat (S3)	5 700 000,00	705 700 000	286 061 354,00	419 638 646,00	705 700 000,00	0,00	11 270 732,11	716 970 732,11	288 060 036,46	425 156 150,49
23.20.50 Puolue toiminnan tukeminen (K)	29 559 678,00	35 635 000	35 635 000,00		35 635 000,00	0,00				
23.20.50.1. Puolueiden poliittinen toiminta (EK)	29 411 503,00	35 456 825	35 456 825,00		35 456 825,00	0,00				
23.20.50.2. Ahvenanmaan poliittinen toiminta (EK)	148 175,00	178 175	178 175,00		178 175,00	0,00				
23.30.01 Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (S2)	3 490 000,00	3 513 000	2 189 759,40	1 323 240,60	3 513 000,00	0,00	1 375 261,26	4 888 261,26	3 565 020,66	1 323 240,60
23.90.21 Kunniamerkit (A)	754 455,00	700 000	554 650,00		554 650,00	145 350,00				
23.90.26 Suomi 100 (S3)							473 851,28	473 851,28	314 030,04	0,00
23.90.59 Avustus tasa-arvopalkinnon maksamiseen (S2)	300 000,00						300 000,00	300 000,00	300 000,00	0,00
23.90.61 Jäsenmaksut ja maksusuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukseen (S2)	1 140 000,00	1 380 000	1 380 000,00	0,00	1 380 000,00	0,00		1 380 000,00	1 380 000,00	0,00

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	1 582,00	239 005	2 005,00	237 000,00	239 005,00	0,00	0,00	237 000,00	0,00	237 000,00
28.60.12 Osaamisen kehittäminen (A)	1 582,00	2 005	2 005,00		2 005,00	0,00				
28.70.22 Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (S3)		237 000	0,00	237 000,00	237 000,00	0,00		237 000,00	0,00	237 000,00
Määrärahatilit yhteensä	248 959 252,40	916 354 190	467 126 914,17	448 579 975,46	915 706 889,63	647 300,17	70 477 609,60	925 245 961,74	434 393 649,96	460 565 078,69

11.2 Talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Ei esitettävää vuoden 2020 tilinpäätöksessä.

11.3 Valtioneuvoston kanslian tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2020–31.12.2020		1.1.2019–31.12.2019	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	885 923,73		797 534,26	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	6 500,00		5 411,32	
Muut toiminnan tuotot	<u>913 482,31</u>	1 805 906,04	<u>-1 196 837,51</u>	-393 891,93
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-3 281 739,30		-3 482 973,63	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-9 062,04		-162 440,83	
Henkilöstökulut	-51 967 446,46		-52 246 135,55	
Vuokrat	-31 531 480,29		-34 044 792,89	
Palvelujen ostot	-69 676 210,79		-81 658 977,95	
Muut kulut	-2 912 549,46		-5 171 637,05	
Valmistus omaan käyttöön (-)	0,00		272 868,64	
Poistot	<u>-1 190 195,94</u>	<u>-160 568 684,28</u>	<u>-909 400,48</u>	<u>-177 403 489,74</u>
JÄÄMÄ I		-158 762 778,24		-177 797 381,67
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	823 045 650,48		1 298 531 657,40	
Rahoituskulut	<u>-1 851,72</u>	823 043 798,76	<u>-3 599,35</u>	1 298 528 058,05
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	41 168 067,87		166 053 298,98	
Satunnaiset kulut	<u>-11 700 000,00</u>	<u>29 468 067,87</u>	<u>0,00</u>	<u>166 053 298,98</u>
JÄÄMÄ II		693 749 088,39		1 286 783 975,36
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	0,00		-30 000,00	
Siirtotal.kulut voittoa tavoittelemattomille	-35 660 000,00		-29 559 678,00	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	0,00		-4 200,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	-300 000,00		0,00	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	<u>-25 000,00</u>	<u>-35 985 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>-29 593 878,00</u>

	1.1.2020–31.12.2020		1.1.2019–31.12.2019	
JÄÄMÄ III		657 764 088,39		1 257 190 097,36
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	5 645,96		16 653,37	
Suoritetut arvonlisäverot	-14 058 383,43	-14 052 737,47	-16 270 179,94	-16 253 526,57
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>643 711 350,92</u>		<u>1 240 936 570,79</u>

11.4 Valtioneuvoston kanslian tase

	31.12.2020		31.12.2019	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISSUUS				
Muu kansallissomaisuus	165 905,88	<u>165 905,88</u>	165 905,88	<u>165 905,88</u>
KANSALLISOMAISSUUS YHTEENSÄ		165 905,88		165 905,88
KÄYTTÖMAISSUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>1 441 814,22</u>	1 441 814,22	<u>1 846 434,27</u>	1 846 434,27
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	2 157 667,78		2 021 257,58	
Kalusteet	240 905,59		51 340,73	
Muut aineelliset hyödykkeet	2 523,00		2 523,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 061 422,08</u>	3 462 518,45	<u>0,00</u>	2 075 121,31
KÄYTTÖMAISSUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	11 270 567 669,74		12 659 602 106,10	
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00		19 593,83	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	<u>24 500 000,00</u>	<u>11 295 067 669,74</u>	<u>26 500 000,00</u>	<u>12 686 121 699,93</u>
KÄYTTÖMAISSUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		11 299 972 002,41		12 690 043 255,51
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISSUUS				
VAIHTO-OMAISSUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>52 695,31</u>	52 695,31	<u>61 757,35</u>	61 757,35
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	319 188,37		391 477,10	
Siirtosaamiset	1 075 105,47		1 184 920,07	

	31.12.2020		31.12.2019	
Muut lyhytaikaiset saamiset	425 760,99		95 458,43	
Ennakkomaksut	<u>4 154,00</u>	1 824 208,83	<u>0,00</u>	1 671 855,60
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	-303,32		0,00	
Muut pankkitilit	16 835 132,14		16 835 132,14	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>40 979,25</u>	<u>16 875 808,07</u>	<u>30 854,38</u>	<u>16 865 986,52</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		18 752 712,21		18 599 599,47
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>11 318 890 620,50</u>		<u>12 708 808 760,86</u>

	31.12.2020		31.12.2019	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	763 091,99		763 091,99	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	12 680 154 492,70		12 768 151 579,70	
Pääoman siirrot	-2 029 578 730,68		-1 328 933 657,79	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>643 711 350,92</u>	11 295 050 204,93	<u>1 240 936 570,79</u>	12 680 917 584,69
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Ostovelat	12 354 683,24		16 814 185,44	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	1 189 109,18		1 186 926,00	
Edelleen tilittävät erät	969 973,89		1 066 754,17	
Siirtovelat	9 326 649,26		8 813 310,56	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>0,00</u>	<u>23 840 415,57</u>	<u>10 000,00</u>	<u>27 891 176,17</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		23 840 415,57		27 891 176,17
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>11 318 890 620,50</u>		<u>12 708 808 760,86</u>

12 Liitteet

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Momentin 23.01.24 määräraha vähennettiin kokonaisuudessaan vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa johtuen siitä, että Suomen EU-puheenjohtajakauden loppujärjestelyistä aiheutuvat kulutusmenot voitiin maksaa täysimääräisesti vuodelta 2019 siirtyneestä määrärahasta. Loput 26 029 187,65 euroa vuoden 2019 kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutettiin.

Momentin 23.10.88 määrärahaan myönnettiin 700 000 000 euron lisäys vuoden 2020 kolmannessa lisätalousarviossa. Lisäksi neljännessä lisätalousarviossa momentin perusteluja muutettiin siten, että määrärahaa saa käyttää myös valtioenemmistöisten yhtiöiden ja valtion osakkuusyhtiöiden rahoitusaseman turvaamista varten toteutettaviin järjestelyihin lainoilla, joilla ei ole eräpäivää ja joilta ei vaadita vakuutta, mukaan lukien IFRS-tilinpäätöksessä oman pääoman ehtoiksi katsottavat velkakirjalainat sekä pääomalainat ja muut vastaavat lainajärjestelyt. Momentille 23.10.88 vuoden 2018 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutettiin 3 754 545,16 euroa.

Tulopuolella momentin 13.03.01 arviota vähennettiin 1,126 miljardia euroa, koska pörssikurssien voimakkaan laskun vuoksi vallitsevassa markkinatilanteessa osakemyynneistä ei ennakoitu kertyvän tuloja.

2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

Ei ilmoitettavaa.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

Tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja –asetusta, valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita sekä hyvää kirjanpitoa. Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät ovat säädösten mukaisia.

Osakkeiden hallinnansiirroissa kirjanpitoarvojen ja myyntivoittojen/tappioiden erotusten kirjauksissa sovellettiin Valtiokonttorin ohjeistusta vuodelta 2019. Erotukset kirjataan tiliryhmän 6 satunnaisiin tuottoihin tai kuluihin myyntivoittojen tai luovutustappioiden lkp-tilin sijaan.

4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

21.12.2020 on tehty oikaisu 28 554 205,62 euroa Vake Oyn SVOP-rahaston saldoon koskien 5.12.2018 luovutetun sijoituksen varainsiirtoveroa. SVOP-rahastoon luovutettiin tuolloin Neste Oyj:n, Nordic Morning Oy:n, Posti Group Oyj:n ja Vapo Oy:n osakkeita arvoltaan yhteensä 1 784 637 851 €, josta vähennettiin varainsiirtoveroa 28 554 205,62 euroa. Valtio on kuitenkin vapaa varainsiirtoverosta (varainsiirtoverolaki 931/1996) eikä veroa olisi pitänyt vähentää, joten summa korjattiin SVOP-rahaston saldoon ennen rahaston siirtoa työ- ja elinkeinoministeriölle Ilmastorahaston pääomaksi.

5. Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa

Yhteistoiminnan kustannusten korvausten ja yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuuksien tilien numerointi ja sijainti tilikarttahierarkiassa muuttuivat vuoden 2020 alussa. Tilien kertymät raportoidaan tuotto- ja kululaskelmassa tilikarttahierarkian mukaisesti laskelman rivillä Palvelujen ostot. Aiemmin nämä erät on esitetty omalla rivillään Sisäiset kulut. Tuotto- ja kululaskelmassa esitetyt vuoden 2019 tiedot on muutettu vastaamaan vuoden 2020 käytäntöä.

Valtioneuvoston kanslia on siirtynyt kustannuslaskennassa valtion yhteiseen kustannuslaskentamalliin. Toimintakertomuksen luvussa 4 esitetään vertailuvuotena ainoastaan vuoden 2019 tiedot uudella kustannuslaskentamallilla.

6) Selvitys tilinpäätösvuoden jälkeisistä olennaisista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Ei ilmoitettavaa.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
23.01.01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	128 524 858,86	132 659 000	113 224 533,08		132 854 457,87				131 304 067,48	
	Bruttotulot	2 276 858,86	1 400 000	1 595 457,87		1 595 457,87				1 596 957,87	
	Nettomenot	126 248 000,00	131 259 000	111 629 075,21	19 629 924,79	131 259 000,00	0,00	18 078 034,40	149 337 034,40	129 707 109,61	19 629 924,79
23.01.04. Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat (nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	817 464,94		18 813,09		865 000,00				456 866,96	
	Bruttotulot	200 464,94								207 939,89	
	Nettomenot	617 000,00	865 000	18 813,09	846 186,91	865 000,00	0,00	573 793,02	1 438 793,02	248 927,07	846 186,91

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Valtioneuvoston kanslialle ei ole esitettävää liitteellä 3.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
23. Valtioneuvoston kanslia		30 287 233,09
Vuosi 2018		3 914 366,40
23.10.88. Osakehankinnat	3 754 545,16	
23.90.26. Suomi 100	159 821,24	
Vuosi 2019		26 372 866,69
23.01.04. Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat	343 679,04	
23.01.24.1. Lisähenkilöstön palkkausmenot sekä muut kulutusmenot (EK)	15 649 456,39	
23.01.24.2. Kokouksista aiheutuvat menot (EK)	10 375 405,76	
23.01.24.3. Lentopäästöhyvitykset (EK) (enintään)	4 325,50	
Pääloukat yhteensä		30 287 233,09
Vuosi 2018		3 914 366,40
Vuosi 2019		26 372 866,69

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2020	2019
Henkilöstökulut	44 329 647,53	44 555 643,73
Palkat ja palkkiot	43 906 907,32	43 519 915,86
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	422 740,21	1 035 727,87
Henkilösivukulut	7 637 798,93	7 690 491,82
Eläkekulut	6 824 027,67	6 980 718,81
Muut henkilösivukulut	813 771,26	709 773,01
Yhteensä	51 967 446,46	52 246 135,55
Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 402 162,91	1 363 375,91
– tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	26 518,92	29 240,50
Johto	3 536,56	3 122,42
Muu henkilöstö	22 982,36	26 118,08

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poistomenetelmä	Poisto aika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo %
Kansallisomaisuus				
108 Muu kansallisomaisuus				
1080 Taide esineet	Ei poistoja			
1081 Museoesineet ja -kokoelmat	Ei poistoja			
1089 Muu kansallisomaisuus	Ei poistoja			
Aineettomat hyödykkeet				
112 Aineettomat oikeudet				
1120 Ostetut valmishjelmistot ja tietojärjestelmät	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1123 Liittymismaksut	tasapoisto	10 vuotta	10	0
1129 Muut aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot				
1140 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	tasapoisto	5 vuotta	20	0
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poisteta			100
Aineelliset hyödykkeet				
125 - 126 Koneet ja laitteet				
1250 Autot ja muut maajetälineet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1255 ICT-laitteet	tasapoisto	3 vuotta	33	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
127 Kalusteet				
1270030 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	10 vuotta	10	0
1270010 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1279020 Muut kalusteet	tasapoisto	10 vuotta	10	0
1279010 Muut kalusteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
128 Muut aineelliset hyödykkeet				
1280 Taide-esineet	ei poisteta			100
129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
1299 Muut keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat	ei poisteta			100

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Kansallisomaisuus	
	108 Muu kansallisomaisuus	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	165 905,88	165 905,88
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2020	165 905,88	165 905,88
Kertyneet poistot 1.1.2020	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2020	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	165 905,88	165 905,88

	Aineettomat hyödykkeet	
	114 Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	2 094 521,16	2 094 521,16
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2020	2 094 521,16	2 094 521,16
Kertyneet poistot 1.1.2020	-248 086,89	-248 086,89
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-404 620,05	-404 620,05
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2020	-652 706,94	-652 706,94
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	1 441 814,22	1 441 814,22

	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2020	3 383 003,54	174 340,38	2 523,00	0,00	3 559 866,92
Lisäykset	897 963,90	213 587,05	0,00	1 245 838,09	2 357 389,04
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-184 416,01	-184 416,01
Hankintameno 31.12.2020	4 280 967,44	387 927,43	2 523,00	1 061 422,08	6 101 671,97
Kertyneet poistot 1.1.2020	-1 361 745,96	-122 999,65	0,00	0,00	-1 484 745,61
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-761 553,70	-24 022,19	0,00	0,00	-785 575,89
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2020	-2 123 299,66	-147 021,84	0,00	0,00	-2 270 321,50
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	2 157 667,78	240 905,59	2 523,00	1 061 422,08	3 462 518,45

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit	136 Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	12 659 602 106,10	26 500 000,00	12 686 102 106,10
Lisäykset	1 121 296 217,23		1 121 296 217,23
Vähennykset	-2 510 330 653,59	-2 000 000,00	-2 512 330 653,59
Hankintameno 31.12.2020	11 270 567 669,74	24 500 000,00	11 295 067 669,74
Kertyneet poistot 1.1.2020	0,00		0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00		0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00		0,00
Kertyneet poistot 31.12.2020	0,00		0,00
Arvonkorotukset	0,00		0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	11 270 567 669,74	24 500 000,00	11 295 067 669,74

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2020	2019	Muutos 2020–2019
Korot euromääräisistä saamisista	202,28	977,08	-774,80
Osingot	823 045 448,20	1 298 530 680,32	-475 485 232,12
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	823 045 650,48	1 298 531 657,40	-475 486 006,92

Rahoituskulut	2020	2019	Muutos 2020–2019
Korot euromääräisistä veloista	1 844,94	3 568,22	-1 723,28
Korot valuuttamääräisistä veloista	6,78	30,39	-23,61
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistä poistot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,74	-0,74
Rahoituskulut yhteensä	1 851,72	3 599,35	-1 747,63
Netto	823 043 798,76	1 298 528 058,05	-475 484 259,29

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sektori	Lainapääoma 31.12.2020	Lisäys 2020	Vähennys 2020	Lainapääoma 31.12.2019	Pääomamuutos 2020–2019
Yritykset	0,00	0,00	19 593,83	19 593,83	-19 593,83
Asuntoyhteisöt	0,00	0,00	19 593,83	19 593,83	-19 593,83
Yhteensä	0,00	0,00	19 593,83	19 593,83	-19 593,83

Liite 10: Arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2020					31.12.2019		
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	1 526 913 650	25 950 785 375,33	5 485 961 947,62			778 161 481,44	18 921 265 595,52	5 107 120 766,72
Altia Oyj	13 097 481,00	130 712 860,38	98 624 031,90	36,24	0,00			0,00
Finnair Oyj A	49 510 682	595 902 287,15	366 392 353,50	55,90	50,10		291 122 810,16	366 392 353,50
Finnair Oyj A	22 004 744		138 629 887,20				129 387 894,72	138 629 887,20
Finnair Oyj A	715 154 260		286 061 704,00					
Fortum Oyj	450 932 988	8 883 379 863,60	3 191 092 483,15	50,76	50,10	496 026 286,80	9 920 525 736,00	3 191 092 483,15
Fortum Oyj			27 990 382,87					27 990 382,87
Neste Oyj	276 213 495	16 340 790 364,20	1 377 171 105,00	35,91	33,40	282 135 194,64	8 580 229 154,64	1 383 015 660,00
Julkisesti noteerattomat osakkeet ja osuudet yhteensä	94 151 486,00		5 784 605 722,12			44 883 966,76		7 552 438 374,65
Arctia Oy osakepääoma	748 000		18 700 000,00	100,00	50,10			18 700 000,00
Arctia Oy SVOP			70 119 275,58					70 119 275,58
Boreal kasvinjalostus Oy	10 000		1 828 933,55	60,75	50,10	156 000,00		1 828 933,55
Finavia Oyj	7 400 000		487 689 063,49	100,00	100,00			487 689 063,49
Finpilot Pilotage Oy	80 000		2 000 000,00	100,00	100,00	500 000,00		2 000 000,00
Finpilot Pilotage Oy SVOP			4 433 795,70					4 433 795,70
Gasonia Oy	9 900		155 038 722,18	99,00	0,00			202 603 120,05
Gasum Oy, Sarja K	2 800 001		1,85			1 056 720,38		3,36
Gasum Oy, Sarja A ¹⁾	11 250 846		160 998 537,17	26,51	50,10	4 246 069,28		266 451 813,04
Gasum Oy SVOP			0,00					26 272 800,00
Governia Oy	2 000		107 962 026,29	100,00	100,00			107 962 026,29
Governia Oy			8 200 000,00			142 193,34		8 200 000,00

	31.12.2020					31.12.2019		
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Kemijoki Oy sarja B	1 223 914		20 584 257,65	50,10	50,10	416 130,76		20 584 257,65
Kuntarahoitus Oyj	6 250 000		20 000 000,00	16,00	0,00	1 000 000,00		20 000 000,00
Leijona Catering Oy	100		2 500,00	100,00	100,00	4 000 000,00		2 500,00
Leijona Catering Oy	19 900		497 500,00					497 500,00
Leijona Catering Oy SVOP			1 102 500,00					1 102 500,00
Leijona Catering Oy SVOP			7 031 672,46					7 031 672,46
Motiva Oy	30 480		723 208,08	100,00	100,00	330 000,00		723 208,08
Motiva Oy	23 809		399 991,20					399 991,20
Nordic Morning Group Oyj	6 000 000		18 100 000,00	100,00	0,00			0,00
Patria Oyj	13 948 786		14 092 160,00	50,10	50,10	6 974 393,00		14 092 160,00
Patria Oyj SVOP			57 513 950,29					57 513 950,29
Posti Group Oyj	40 000 000		238 404 860,47	100,00	50,10	14 929 800,00		33 704 860,47
Solidium Oy	2 000		250 448 041,94	100,00	100,00			250 448 041,94
Solidium Oy SVOP-rahasto			2 897 134 928,25					2 897 134 928,25
Solidium Oy SVOP-rahasto			173 505 040,00					173 505 040,00
Suomen Erillisverkot Oy	30 000		41 018 658,26	100,00	100,00			41 018 658,26
Suomen Erillisverkot Oy SVOP			189 416 204,00					189 416 204,00
Suomen Ilmailuopisto Oy	72 500		8 325 302,36	49,50	0,00			8 325 302,36
Suomen Lauttaliikenne Oy	20		1 000 000,00	100,00	100,00	5 000 000,00		1 000 000,00
Suomen Lauttaliikenne Oy SVOP			2 376 977,17					2 376 977,17
Suomen Rahapaja Oy	16 000		2 691 006,82	100,00	50,10			2 691 006,82
Suomen Siemenperunakeskus Oy	2 200		158 360,69	22,00	0,00			158 360,69
Suomen Viljava Oy	2 000 000		2 868 770,25	100,00	100,00	4 000 000,00		2 868 770,25
Tapio Oy	25		2 500,00	100,00	100,00	800 000,00		1 000 000,00
Tapio Oy	9 975		997 500,00					
Tapio Oy SVOP-rahasto			7 000 000,00					7 000 000,00
Valtion kehitysytio Vake Oy	0		0,00	0,00	0,00			2 500,00
Valtion kehitysytio Vake Oy SVOP-rahasto			0,00					1 859 539 677,28
Vapo Oy	15 030		65 052 422,89	50,10	33,40	1 332 660,00		16 852 422,89
Veikkaus Oy	5 000		500 000,00	100,00	100,00			500 000,00

	31.12.2020					31.12.2019		
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Veikkaus Oy	1 000		445 698,01	100,00	100,00			445 698,01
VR-yhtymä Oy	2 200 000		370 013 438,22	100,00	100,00			370 013 438,22
VR-yhtymä Oy SVOP			376 227 917,30					376 227 917,30
Yhteensä	1 621 065 136,00	25 950 785 375,33	11 270 567 669,74			823 045 448,20	18 921 265 595,52	12 659 559 141,37

Suomen valtion suora omistus on 26,51 %. Valtion omistama erityistehtävayhtiö Gasonia Oy omistaa osakkeista loput 73,49 %

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020	Kirjanpitoarvo 31.12.2019
Governia Oy	24 500 000,00	26 500 000,00
	24 500 000,00	26 500 000,00

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2020	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24 500 000,00	24 500 000,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	16 834 828,82	0,00	0,00	16 834 828,82
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	16 834 828,82	0,00	24 500 000,00	41 334 828,82

31.12.2020	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2020	Määräraha- tarve 2021	Määräraha- tarve 2022	Määräraha- tarve 2023	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	42 847 211,99	50 699 864,09	26 475 419,41	22 264 083,40	85 561 435,93	185 000 802,82

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2020	Määräraha- tarve 2021	Määräraha- tarve 2022	Määräraha- tarve 2023	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Valtioneuvostokortteleiden 1 ja 2 kehittäminen, hankesuunnittelu VNK/1053/04/2017	0,00	4 880 000,00	0,00	0,00	0,00	4 880 000,00
Hiilineutraali Suomi 2035 – ilmasto- ja energiapolitiikan toimet ja vaikutukset VN/14555/2019	0,00	649 930,00	0,00	0,00	0,00	649 930,00
Sitoumus2050-palvelun kehittäminen ja ylläpito VNK/260/26/2019	73 443,34	273 278,33	273 278,33	0,00	0,00	546 556,66
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	42 920 655,33	56 503 072,42	26 748 697,74	22 264 083,40	85 561 435,93	191 077 289,48

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Liite 15: Velan muutokset

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

1.1.2020 on tehty oikaisu vuoden 2019 tilinpäätöksen liitteellä 10 ja 17 mainittuun 42 964,73 euron erotukseen Altia Oyj:n osakkeiden kirjanpitoarvossa. 13 097 481 kpl Altia Oyj:n osakkeita luovutettiin apporttina Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:lle SVOP-rahastoon 7.2.2019 luovutusarvolla 98 624 031,90 €, jossa kirjanpitoarvo on 22 028 381,71 € ja laskennallinen luovutusvoitto 76 595 650,19 euroa. Osakkeitten kirjanpitoarvo VNK:n taseessa ja arvopaperirekisterissä luovutushetkellä on kuitenkin ollut 22 071 346,44 e johtuen osakkeen kappalehinnan päättymättömästä desimaaliluvusta. Myyntikirjauksissa tulee käyttää lukua 1,68 € kahden desimaalin tarkkuudella, jolloin kirjanpitoarvo summautuu nollassi.

21.12.2020 on tehty oikaisu 28 554 205,62 euroa Vake Oy:n SVOP-rahaston saldoon koskien 5.12.2018 luovutetun sijoituksen varainsiirtoveroa. SVOP-rahastoon luovutettiin tuolloin Neste Oyj:n, Nordic Morning Oy:n, Posti Group Oyj:n ja Vapo Oy:n osakkeita arvoltaan yhteensä 1 784 637 851 €, josta vähennettiin varainsiirtoveroa 28 554 205,62 euroa. Valtio on kuitenkin vapaa varainsiirtoverosta (varainsiirtoverolaki 931/1996) eikä veroa olisi pitänyt vähentää, joten summa korjattiin SVOP-rahaston saldoon ennen rahaston siirtoa työ- ja elinkeinoministeriölle Ilmastorahaston pääomaksi.

Samassa yhteydessä 21.12.2020 Vake Oy:n SVOP-rahastosta palautettiin Valtioneuvoston kanslialle pääomanpalautuksena 6 000 000 kpl Nordic Morning Oyn osakkeita (19 800 000 €), 19 960 000 kpl Posti Group Oyj:n osakkeita (214 700 000 €), 5 010 kpl Vapo Oy:n osakkeita (48 200 000) ja 13 097 481 kpl Altia Oyj:n osakkeita (98 624 031,90 €). Siirrot toteutettiin samaan arvoon kuin millä ne oli alun perin siirretty Vake Oy:lle. Nordic Morning Oyj:n ja Posti Oyj:n osakkeiden käypä arvo (11/2020) alitti kuitenkin alkuperäisen luovutusarvon, joten niiden osakkeet kirjattiin kanslian kirjanpitoon käyvistä arvostaan. Tällöin valtiolle muodostui Posti Group Oyj:n osakkeiden osalta 10,0 miljoonan euron ja Nordic Morning Oyj:n osakkeiden osalta 1,7 miljoonan euron arvonalentumistappio. Yhteensä pääomanpalautuksen suuruus oli 381 324 031,90 €.

Vuonna 2020 voimaantulleiden tilikarttamuutosten johdosta valtioneuvoston kanslian arvopaperirekisterin ja osakkeiden lkp-tilin 13010001 sisältö läpikäytiin yhteistyössä Valtiokonttorin ja Palkeiden kanssa. Vuoden 2019 alkuun saakka sekä osakkeet että SVOP-sijoitukset kirjattiin tilille 13010001 Osakeyhtiöiden osakkeet. Tilikarttamuutosten johdosta osakkeiden lkp-tilille mahdollisesti kuulumattomat erät tuli siirtää lkp-tilille 13620000 Pääomalinasaamiset ja muut vastaavat sijoitukset (Osakeyhtiöille

sekä muille yhteisöille ja säätiöille annetut pääomalainat ja muut niitä vastaavat sijoitukset) tai 1362009 Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset (SVOP-rahastoon merkityt varat ilman osake- tai muuta vastiketta). Tapahtumiin liittyvien tase-erittelyiden, yhtiökokouspöytäkirjojen ja muiden tositteiden perusteella varmistuttiin, oliko omistukseen saatu osakkeita vai onko kyseessä ollut esimerkiksi SVOP-sijoitus, jossa vastineeksi ei ole saatu osakkeita. Todettiin, että osakkeet ovat tilikarttamääräyksen mukaisilla tileillä. Vastikkeettomia SVOP-sijoituksia tunnistettiin, mutta koska niiden omistuksesta oli jo luovuttu, ne eivät aiheuttaneet toimenpiteitä Valtioneuvoston kanslian kirjanpidossa. Selvitystyössä todettiin myös, että vuoden 2018 loppuun saakka osakkeiden omistusjärjestelyiden yhteydessä kirjanpitoarvojen ja käyvän arvон erotusten kirjauksiin käytettiin myyntivoittojen tai luovutustappioiden lkp-tilejä. Vuodesta 2019 lukien kirjauksissa on sovellettu Valtiokonttorin ohjeistusta, jonka mukaan erotukset kirjataan tiliryhmän 6 satunnaisiin tuottoihin tai kuluihin. Lisäksi tunnistettiin, että 5.12.2018 Vake Oy:lle apporttina tehdyn osakesiirron yhteydessä SVOP-sijoituksen arvosta oli vähennetty varainsiirtovero, vaikka valtio on vapaa verosta (varainsiirtoverolaki 931/1996). Korjaus on tehty 21.12.2021 pääomanpalautusten yhteydessä ja selvitetty arvopaperirekisteriin sekä liitteeseen 1.

VTV:n vuosiyhteenvedolla 2019 kiinnitettiin huomiota siihen, että tilinpäätöksen laatimisajankohdan jälkeiset tapahtumat voivat aiheuttaa tarvetta tarkistaa käyttöomaisuusarvopapereiden arvostamista vuonna 2020. Finnair Oyj:n osakkeet on arvostettu tilinpäätöksessä kirjanpitoarvoon 505 miljoonaa euroa ja niiden markkina-arvo 31.12.2019 oli 420,5 miljoonaa euroa (osakkeiden lukumäärä 71 515 426 kpl). Tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 markkina-arvo on 595 902 287,15 euroa (osakkeiden kokonaisuus on kasvanut 786 669 686 kappaleeseen, kun Finnairin osakeannissa merkittiin 26.6.2020 715 154 260 kpl uutta osaketta). Tiedot on eritelty liitteellä 10 ja arvopaperirekisterissä. Käyttöomaisuusarvopapereiden prosesseja ja arvostamista käytiin läpi VTV:n, VNK:n ja Palkeiden kanssa loppuvuonna 2020, ja todettiin, ettei alaskirjausta ole syytä tehdä markkina-arvon perusteella tilinpäätöksessä, vaan tapauskohtaisesti osakkeiden omistusjärjestelyiden yhteydessä.

13 Allekirjoitukset

Olemme tänään hyväksyneet valtioneuvoston kanslian vuoden 2020 tilinpäätöksen.

Helsingissä 25. päivänä helmikuuta 2021

Sanna Marin

Pääministeri

Tytti Tuppurainen

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri

Timo Lankinen

Alivaltiosihteeri

14 Oikeuskanslerinviraston toimintakertomus

Johdon katsaus

Valtioneuvoston yhteydessä on tasavallan presidentin nimittämä oikeuskansleri sekä oikeuskanslerin tehtäviä oikeuskanslerin ohella hoitavat presidentin nimittämä apulaisoikeuskansleri ja presidentin määräämä apulaisoikeuskanslerin sijainen.

Oikeuskanslerin tehtävänä on valvoa valtioneuvoston ja tasavallan presidentin virkatoimien lainmukaisuutta. Oikeuskanslerin tulee myös valvoa, että viranomaiset ja muut julkista tehtävää hoitavat noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Oikeuskanslerin on pyydettyäessä annettava presidentille, valtioneuvostolle ja ministeriöille tietoja ja lausuntoja oikeudellisista kysymyksistä. Oikeuskansleri valvoo lisäksi asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien toimintaa. Tehtäväänsä hoitaessaan oikeuskansleri valvoo perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista.

Valtioneuvoston oikeuskanslerina toimi oikeustieteen tohtori Tuomas Pöysti ja apulaisoikeuskanslerina oikeustieteen tohtori Mikko Puumalainen. Apulaisoikeuskanslerin sijaiseksi määrätty esittelijäneuvos, osastopäällikkönä, oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari Petri Martikainen hoiti apulaisoikeuskanslerin sijaisena apulaisoikeuskanslerin tehtäviä yhteensä 105 päivää. Oikeuskanslerinviraston kansliapäällikkönä toimi varatuomari Tuula Majuri.

Oikeuskanslerin ratkaistaviksi kuuluvien asioiden valmistelua ja muiden oikeuskanslerin toimialaan kuuluvien tehtävien suorittamista varten on valtioneuvoston yhteydessä oikeuskanslerin johtama oikeuskanslerinvirasto. Viraston sisäistä toimintaa johtaa sekä sen tuloksellisuudesta ja kehittämisestä huolehtii kansliapäällikkö. Oikeuskanslerinvirastossa on valtioneuvostoasiain osasto, oikeusvalvontaosasto ja hallintoyksikkö.

Oikeuskanslerinviraston taloushallinto kuuluu ministeriöiden toimialajaon mukaan valtioneuvoston kanslian tehtäviin ja virasto muutoin oikeusministeriön tehtäviin. Oikeuskanslerinvirasto kuuluu valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikköön, mutta hoitaa osaltaan itse kirjanpitoyksikölle kuuluvia tehtäviä niiltä osin kuin tehtävien hoitoa ei ole sopimuksella siirretty Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen (Palkeet) tehtäväksi.

Toimintavuosi oli koronaepidemian aiheuttaman tilanteen vuoksi laillisuusvalvonnalle ja oikeuskanslerinvirastolle varsin poikkeuksellinen. Epidemia lisäsi työmäärää merkittäväällä tavalla sekä edellytti uudenlaista osaamista erityisesti kevään poikkeusolojen ja valmiuslain soveltamisen osalta. Oman lisänsä työskentelyolosuhteisiin toi myös viraston henkilöstön siirtyminen etätöihin. Uuden asianhallintajärjestelmän (Vahva) käyttöönotto oli poikkeuksellisissa olosuhteissa merkittävä ponnistus virastolle.

Ylimpien laillisuusvalvojen tehtävienjakouudistus on ollut toimintavuonna valmisteltavana oikeusministeriössä. Hallituksen tavoitteena on antaa asiasta eduskunnalle hallituksen esitys kevätkauden 2021 alkupuolella. Esitystä on valmisteltu yhteistyössä ylimpien laillisuusvalvojen kanssa, ja oikeuskanslerinvirastossa on laadittu toimintavuonna suunnitelmia uudistuksen toimeenpanoa varten. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2022 alussa.

Ratkaisutoiminnan tulostavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuoden 2020 tulossuunnitelmassa ratkaisutoiminnalle asetettiin seuraavat tulostavoitteet:

Tasavallan presidentin ja valtioneuvoston virkatoimien lainmukaisuuden valvonta

Esittelylistat valtioneuvoston yleisistuntoon ja esittelyyn tasavallan presidentille tarkastetaan valtioneuvoston päätöksentekomenettelyn aikataulutuksen mukaisesti. Tarkastusten tuloksia seurataan systemaattisesti.

Lista-asioihin liittyvät kanteluasiat pyritään ratkaisemaan samanaikaisesti listatarkastuksen kanssa.

Tieto- ja lausuntopyyntöihin vastataan joutuisasti.

Säädösehdotusten ennakkotarkastukset pyritään tekemään hyvissä ajoin ennen ehdotusten esittelyä valtioneuvoston yleisistunnossa ja kohdentamaan oikeuskanslerin laillisuusvalvonnan tavoitteiden kannalta olennaisimpiin esityksiin

Julkista tehtävää hoitavien laillisuusvalvonta

Laillisuusvalvontaresurssien tarkoituksenmukaisesta kohdentamisesta ja kanteluasioiden käsittelyn joutuisuudesta huolehditaan muun ohella hyödyntämällä valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain suomaa laillisuusvalvonnallista liikkumavaraa. Kan-

teluiden käsittelystä vapautuvaa työpanosta suunnataan omien aloitteiden ja tarkastusten lisäämiseen. Päätökset siitä, että kanteluasiat eivät edellytä selvittämistoimia, tehdään viivytyksettä, viimeistään kolmen kuukauden kuluessa asioiden vireille tulosta. Selvittämistoimia edellyttävät kanteluasiat ratkaistaan joutuisasti. Kanteluasiat ratkaistaan vuoden kuluessa niiden vireille tulosta, ellei asian käsittelyn viipymiseen ole erityistä hyväksyttävää syytä.

Omina aloitteina käsiteltäviksi otettavien kysymysten havaitsemiseksi toteutetaan mediaseurantaa.

Tarkastustoiminta on suunnitelmallista ja teemoitettua. Se täydentää ja palvelee yhtenä työvälineenä muuta laillisuusvalvontaa mukaan lukien ennakollinen säädösvalvonta. Eduskunnan oikeusasiamiehen ja eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian kanssa tehdään yhteistyötä tarkastustoiminnan ja omien aloitteiden päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Rangaistustuomioiden tarkastamista koskevat asiat käsitellään joutuisasti siten, että tutkittavaksi otetun asian käsittely ei oikeuskanslerinvirastosta riippuvista syistä kestä yli vuotta asian vireille tulosta. Tuomarien virkasyyteasiat käsitellään viivytyksettä.

Asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien toiminnan valvonta

Jos asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan toiminnasta kannellaan suoraan oikeuskanslerille, muut kuin selvästi perusteettomat kantelut siirretään viivytyksettä, viimeistään kolmen kuukauden kuluessa asioiden vireille tulosta, Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan käsiteltäviksi.

Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan valvonta-asioissa tekemät päätökset tarkastetaan joutuisasti niin, että tarvittaessa ehditään valittaa päätöksestä sille säädetyn määräajan kuluessa.

Jos asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan toiminnasta kannellaan oikeuskanslerille sen jälkeen, kun Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimiva valvontalautakunta on jo ratkaissut asian, kantelu pyritään ratkaistamaan samanaikaisesti valvontalautakunnan päätösten tarkastamisen kanssa.

Oikeuskanslerin kertomus

Oikeuskanslerin kertomuksen kehittämistä jatketaan kiinnittämällä erityistä huomiota teemoitukseen ja analyysiin sekä kertomuksessa julkaistavien ratkaisuselosteiden laatuun.

Tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet toteutuivat pääosin. Toimintavuoden epidemiatilanne aiheutti merkittävän työmäärän kasvun. Valtioneuvoston laillisuusvalvontaan heijastui olennaisella tavalla kevätkauden 2020 poikkeusolot sekä epidemiasta johtuvat rajoitustoimet ja nopearytminen lainsäädäntötyö.

Valtioneuvoston yleisistunnossa käsiteltiin 1686 asiaa (vuonna 2019 1348) ja tasavallan presidentti teki valtioneuvostossa 402 päätöstä (vuonna 2019 434). Oikeuskanslerinviraston asianhallintajärjestelmään kirjattiin 94 tasavallan presidentin, valtioneuvoston ja ministeriöiden säädösehdotuksia ynnä muita sellaisia koskevaa lausunto- ja kannanottopyyntöä (vuonna 2019 77). Esittelylista-asioihin liittyvä ministeriöiden neuvonta oli viikoittaista. Toimintavuoden aikana hallituksen neuvotteluihin osallistuminen työllisti oikeuskansleria merkittäväällä tavalla.

Kanteluita saapui 2844 (vuonna 2019 2130) ja kanteluasioita ratkaistiin 2674 (vuonna 2019 1973). Covid-19 –epidemiaan liittyviä kanteluja saapui virastoon 574, ja niitä ratkaistiin toimintavuoden aikana 441. Käsittelyaikatavoitteet saavutettiin joitakin yksittäistapauksia lukuun ottamatta. Ratkaistujen kanteluasioiden mediaanikäsitelyaikaa ei kyetty laskemaan uuteen asianhallintajärjestelmään siirtymisen johdosta. Toimintavuoden päättyessä käsiteltävänä oli 34 yli vuoden vireillä ollutta kanteluasiaa. Selvittämistöimiiä edellyttäneitä kanteluasioita oli 1400 (vuonna 2019 1048). Niissä tehtiin 151 seuraamusratkaisua (vuonna 2019 172). Seuraamusratkaisujen osuus kaikista selvittämistöimiiä edellyttäneissä kanteluasioissa tehdyistä ratkaisuista oli näin ollen 11 % (vuonna 2019 16 %). Omia aloitteita tuli vireille 33 (vuonna 2019 33), joista koronaepidemiaan liittyviä omia aloitteita oli 18. Tarkastus- ja valvontakäyntejä tehtiin 2 (vuonna 2019 16). Käyntien määrä jäi aikaisempia vuosia olennaisesti vähäisemmäksi toimintavuoden epidemiatilanteen vuoksi. Vuoden loppupuolella käyntejä ryhdyttiin tekemään videoneuvotteluina. Rangaistustuomioita tarkastettiin 3106 (vuonna 2019 8329).

Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan päätöksiä valvonta- ja palkkiorita-asioissa sekä muita asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien valvonta-asioita käsiteltiin 615 (vuonna 2019 738).

Oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2019 ilmoitettiin saapuneeksi eduskunnan 1.9.2020 pidetyssä täysistunnossa. Kertomusta ei ole vielä käsitelty eduskunnan perustuslakivaliokunnassa.

Ratkaisutoiminnan tuen tulostavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuoden 2020 tulossuunnitelmassa ratkaisutoiminnan tuelle asetettiin seuraavat tulostavoitteet:

Yleishallinto

Viraston työskentelytapoja (muun muassa etättyö, puhelinpäivystys ja rajoitetut neuvontapalveluajat) arvioidaan ja kehitetään.

Viraston sisäinen toiminnallinen ohjeistus päivitetään.

Henkilöstöä ja esimiehiä tuetaan uusien tietojärjestelmien ja mobiilisovellusten käyttöönotoissa sekä toimintatapamuutoksissa.

Henkilöstö- ja taloushallinto

Henkilöstöhallinto

Uudistetaan tulos- ja kehityskeskustelukäytänteitä.

Toiminta- ja taloussuunnitelma sekä tulossuunnitelma muodostavat perustan henkilökohtaisille kehityskeskusteluille. Osana kehityskeskusteluja kartoitetaan osaamisen kehittämisen tarpeita, jotta voidaan tukea toimintaympäristön muutoksessa ja työlle asetetuista tavoitteista selviämistä.

Viraston palvelukseen tuleva henkilöstö perehdytetään työtehtäviin ja työyhteisöön suunnitelmallisesti. Kokemuseräisen tiedon siirtäminen palvelussuhteen keskeytys- ja päättymistilanteissa varmistetaan henkilöstöstrategiassa linjatuin keinoin.

Työn ja yksityiselämän yhteensovittamista työuran eri vaiheissa ja erilaisissa elämäntilanteissa tuetaan. Mahdollistetaan säännöllinen etättyö.

Taloushallinto

Virkamatkustusta helpotetaan maksamisratkaisuilla ja mobiilisovelluksilla.

Kilpailutetaan matkatoimistopalvelut yhdessä valtioneuvoston kanslian kanssa.

Hyödynnetään Handi-järjestelmän mahdollistamia uusia "tilauksesta maksuun" –prosesseja tehokkaasti.

Tietohallinto

Kirjaamo- ja arkistotoiminnot

Varmistetaan, että viraston tietoturvaluus täyttää asiakirjahallinnon osalta uuden tiedonhallintalainsäädännön vaatimukset.

Asianhallintajärjestelmän kirjausten yhdenmukaisuudesta huolehditaan.

Sisäisten hallintoasioiden käsittelyä asianhallintajärjestelmässä yhdenmukaistetaan.

Tietojärjestelmät

Osallistutaan valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmän (Vahva) käyttöönotto-projektiin, ja otetaan Vahva käyttöön projektin aikataulun mukaisesti keväällä 2020. Tässä yhteydessä selvitetään tarvittavat toimintatapamuutokset (sähköinen allekirjoitus ja sähköinen arkistointi).

Huolehditaan siitä, että henkilöstöllä on käytettävissään ajantasaiset ja toimivat päätte-laitteet ja ohjelmistot. Mahdolliset ongelmatilanteet tietojärjestelmissä ja tietoliiken-teessä ratkotaan ripeästi yhteistyössä Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valto-rin kanssa.

Varmistetaan, että viraston tietoturvaluus täyttää tietojärjestelmien käytön osalta uu-den tiedonhallintalainsäädännön vaatimukset.

Tietopalvelut

Sähköisten tietolähteiden käyttöä edistetään. Sähköisten ja perinteisten tietolähteiden päällekkäisyyttä vähennetään käyttäjiä kuullen. Selvitetään mahdollisuuksia tukeutua nykyistä laajemmin valtioneuvoston yhteisiin tietopalveluihin.

Viestintä

Kehitetään viraston viestintää laadittavan viestintästrategian mukaisesti.

Virasto- ja toimistopalvelut

Virasto- ja toimistopalveluhenkilöstö avustaa viraston muuta henkilöstöä joustavasti ja laaja-alaisesti. Selvitetään mahdollisuuksia hyödyntää valtioneuvoston yhteisiä virastopalveluja omien virastopalvelujen tukena.

Irtaimiston hallintaa kehitetään.

Tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet toteutuivat pääosin. Toimintavuoden epidemiatilanne vaikutti kuitenkin suunnitellun toiminnan toteutukseen.

Oikeuskanslerinviraston laillisuusvalvonnan työmenetelmien ja työskentelytapojen kehittämistä jatkettiin osana viraston strategiatyötä koko henkilöstöä osallistavalla tavalla. Käynnistettiin erityisesti laillisuusvalvonnan vaikuttavuuden kehittäminen. Virastossa aloitettiin suunnittelu tehtävienjakouudistuksen toimeenpanosta sekä uudistettiin viraston suunnitteluasiakirjoja. Henkilöstö työskenteli pääosan vuotta etätyöolosuhteissa. Tulos- ja kehityskeskustelujen toteutusta kehitettiin edelleen ja jatkettiin myös ryhmäkehityskeskustelujen käymistä.

Virastossa otettiin käyttöön toukokuussa 2020 valtioneuvoston yhteinen asianhallintajärjestelmä Vahva. Järjestelmän käyttöönoton siirtyi useaan kertaan virastosta riippumattomista syistä. Uusi järjestelmä täysin sähköisenä asiankäsittelynä mahdollisti hyvin pääsääntöisen etätyöskentelyn, mutta järjestelmän ominaisuudet eivät optimaalisella tavalla sovellu viraston asioiden käsittelyyn, mistä aiheutui omat hankaluutensa.

Viraston tieto- ja virastopalvelut siirrettiin sopimuksella valtioneuvoston hallintoyksikön hoidettaviksi.

Virastossa toteutettiin työtyytyväisyyskysely, jonka tulokset analysoitiin ja käsiteltiin yhdessä henkilöstön kanssa samoin kuin tulosten johdosta tarpeelliset kehittämistoimet. Uusi asianhallintajärjestelmä Vahva aiheutti heikohkojen käyttöominaisuuksiensa vuoksi työtyytyväisyyden laskua.

Määrärahat

Oikeuskanslerinvirasto on osa valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikköä. Virastolle myönnetyt määrärahat ovat valtion talousarviossa valtioneuvoston kanslian pääluokkaan 23 kuuluvan luvun 30. Oikeuskanslerinvirasto momentilla 01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v).

	Virastolle myönnetyt määrärahat (euroa)	Edelliseltä vuodelta siirtyneet määrärahat (euroa)	Viraston käyttämät määrärahat (euroa)	Palkkaus- menot (euroa)	Muut toimintamenot (euroa)
2018	3 436 000	1 312 883	3 442 141	2 745 160	696 981
2019	3 490 000	1 306 742	3 421 481	2 766 440	655 041
2020	3 513 000	1 375 261	3 565 021	2 863 562	701 459

Vuonna 2020 palkkausmenot olivat 80,3 % (vuonna 2019 80,9 %, vuonna 2018 79,8 %) ja muut toimintamenot 19,7 % (vuonna 2019 19,1 %, 2018 20,2 %) viraston kokonaismenoista.

Seuraavalle vuodelle toimintamenomäärärahoja siirtyi 1 323 240 euroa.

Henkilöstö

Oikeuskanslerinviraston henkilöstömäärä vuoden 2020 lopussa oli 32. Heistä vakinaisia oli 30. Kaikki olivat kokoaikaisia.

	2018	2019	2020	Vuosi- muutos %
Henkilöstömäärä	33	32	32	0
naiset	21	23	24	3,1
miehet	12	9	8	3,1
Henkilötyövuodet	34,7	33,0	33,0	0
Keski-ikä	50,3	50,2	50,2	0,0
naiset	49,9	49,8	49,8	-0,3
miehet	50,9	51,5	51,5	1,2

Henkilöstömäärät ikäluokittain

	2018	2019	2020
25–34-vuotiaat	1	1	0
35–44	7	7	8
45–54	16	16	16
55–64	9	7	7
65–	0	1	1

Viraston henkilöstö jakautui vuoden lopussa henkilöstöryhmittäin seuraavasti:

- johto 3 (oikeuskansleri, apulaisoikeuskansleri ja kansliapäällikkö)
- esimiehet 2 (2 esittelijäneuvosta, osastopäällikkönä)
- esittelijät 21 (4 esittelijäneuvosta, 11 vanhempaa oikeuskanslerinsihteerää, 2 oikeuskanslerinsihteerää, esittelijä ja 3 notaaria)
- sektoriasiantuntijat 3 (resurssihallinta-asiantuntija, tiedottaja ja johdon assistentti)
- toimistopalveluhenkilöstö 3 (kirjaaja, 2 toimistosihteerää)

Toimintavuonna oikeuskanslerinvirastossa oli julkisessa hakumenettelyssä määräaikainen esittelijän virka, vakinainen vanhemman oikeuskanslerinsihteerin virka, vakinainen esittelijän virka ja vakinainen esittelijäneuvoksen virka. Lisäksi korkeakouluhaun kautta rekrytoitiin kaksi korkeakouluharjoittelijaa toimintavuoden aikana.

Toimintavuoden aikana siirtyi eläkkeelle yksi henkilö. Virkavapaalle lähti yksi ja virkavapaalta palasi yksi henkilö.

Henkilöstömäärät koulutusasteen ja sukupuolen mukaan

	2018		2019		2020	
	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet
Ylempi korkeakouluaste	15	9	14	9	16	8
Alempi korkeakouluaste	3	0	5	0	5	0
Alin korkea-aste	0	0	0	0	0	0
Keskiaste	1	2	1	1	1	0
Muu koulutus	2	1	2	0	2	0

Sairauspoissaoloja oli 7,2 työpäivää/henkilötyövuosi (vuonna 2019 5,2 työpäivää/henkilötyövuosi ja vuonna 2018 15 työpäivää/henkilötyövuosi). Lyhyiden sairauspoissaolojen (1–3 päivää) osuus oli 29,4 prosenttia. Pitkien (4 päivää tai enemmän) sairauspoissaolojen osuus oli 70,6 prosenttia. Pitkien sairauspoissaolotapausten osuus kaikista sairauspoissaoloista nousi aikaisempaan verrattuna. Työtapaturmia ei ilmoitettu.

Tilastoitu henkilöstökoulutus jäi toimintavuonna vähäiseksi epidemiatilanteesta johtuen. Virastossa järjestettiin omaa koulutusta asianhallintajärjestelmän käytöstä, Word-tekstinkäsittelyohjelman käytöstä, tietosuojasta sekä työhyvinvoinnista etätyössä. Lisäksi järjestettiin viraston omia työpajoja kantelujen käsittelystä ja toiminnan suunnittelusta.

Henkilöstön omaehtoista työ- ja toimintakykyä sekä hyvinvointia edistävää toimintaa tuettiin edellisten vuosien tapaan liikunta- ja kulttuurisetelein. Työpaikalla järjestettävä

hieronta jouduttiin keskeyttämään epidemian vuoksi. Virastossa järjestettiin yksi henkilöstön virkistystapahtuma syksyllä.

Sisäisen valvonnan arviointi ja vahvistuslausuma

Oikeuskanslerinviraston johdon valvontavastuu ja valvontatehtävät on säännelty oikeuskansleria ja oikeuskanslerinvirastoa koskevissa säännöksissä, oikeuskanslerinviraston työjärjestyksessä ja valtioneuvoston kanslian taloussäännössä, joka sisältää oikeuskanslerinvirastoa koskevia määräyksiä.

Viraston johdon ja osastopäälliköiden valvontavastuu ja valvontatehtävät sekä viraston sisäiset ohjeet yhdessä asianmukaisten välineiden sekä asiankulku- ja hyväksymisprosessien kanssa ovat keskeisin osa viraston sisäistä valvontaa. Sen avulla varmistetaan viraston tavoitteiden saavuttaminen, omaisuuden turvaaminen sekä voimavarojen tehokas ja taloudellinen käyttö.

Viraston johto on todennut, että viraston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttää sille valtion talousarvioista annetun asetuksen 69 ja 69 a §:ssä säädettyt vaatimukset. Varsinaisen valtion talousarviosta annetun asetuksen 70 §:ssä tarkoitetun sisäisen tarkastuksen järjestämistä ei ole pidetty oikeuskanslerinvirastossa tarpeellisena viraston pienen koon vuoksi.

Viraston toiminnassa ei ole havaittu väärinkäytöksiä.

15 Allekirjoitukset

Olemme tänään hyväksyneet oikeuskanslerinviraston vuoden 2020 tilinpäätöksen.

Helsingissä 17 päivänä helmikuuta 2021

Tuomas Pöysti

Oikeuskansleri

Tuula Majuri

Kansliapäällikkö

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
p. 0295 16001
info@vnk.fi
vnk.fi/julkaisut

ISBN PDF 978-952-383-041-7
ISSN PDF 2490-1164